

Geschillenkamer

Beslissing ten gronde 07/2024 van 16 januari 2024

Dossiernummer: DOS-2021-01224

Betreft: Klacht met betrekking tot de onrechtmatige verwerking en commercialisering van persoonsgegevens door een makelaar in persoonsgegevens

De Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna, GBA), samengesteld uit de heer Hielke Hijmans, voorzitter, en de heren Dirk Van Der Kelen en Yves Poullet, leden;

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming), hierna AVG;

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit, hierna WOG:

Gelet op het reglement van interne orde, zoals goedgekeurd door de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 20 december 2018 en gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* op 15 januari 2019;

Gelet op de stukken van het dossier;

Heeft de volgende beslissing genomen inzake:

De klagers: [X], [...], hierna "de klagers", vertegenwoordigd door [...], met maatschappelijke

zetel te [...], ingeschreven bij de Kruispuntbank van Ondernemingen onder het

nummer [...].

De verweerder: Black Tiger Belgium (voormalig Bisnode Belgium NV), met maatschappelijke

zetel te [...], ingeschreven bij de Kruispuntbank van Ondernemingen onder het nummer [...], hierna "de verweerder", vertegenwoordigd door meesters

Docquir en Cornette, met kantoor te [...].

l.	Fe	Feiten en procedure		
II.	M	otiv	vering	9
11.	1.	Вє	voegdheid van de Belgische Gegevensbeschermingsautoriteit	9
II.	2.	Or	nschrijving van de omstreden verwerkingsactiviteiten door de verweerder	11
	II.2. II.2.		Verwerkingsverantwoordelijkheid Gegevensverwerking	12 14
II.	3.	Re	chtmatigheid van de verwerking (artikel 5.1.a) en 5.2, alsook artikel 6.1 AVG)	16
	II.3. II.3.	2.	Standpunt van de Inspectiedienst Standpunt van de partijen Oordeel van de Geschillenkamer	16 16 28
II.	4.		ansparantie ten aanzien van de betrokkenen (artikel 12.1, artikel 13.1 en 13.2, artikel 14 14.2, artikel 5.2, artikel 24.1, en artikel 25.1 AVG)	.1 57
	.4. .4. .4.	2.	Standpunt van de Inspectiedienst Standpunt van de partijen Oordeel van de Geschillenkamer	57 57 59
II.	5.		handeling van verzoeken van betrokkenen tot uitoefening van hun rechten (artikel 12 12.2, artikel 15.1, artikel 5.2, artikel 24.1, en artikel 25.1 AVG)	2.1 68
	II.5 II.5 II.5	2.	Standpunt van de Inspectiedienst Standpunt van de partijen Oordeel van de Geschillenkamer	68 68 71
II.	6.		bruik van cookies op de websites van de verweerder (artikel 4.11), artikel 5.1.a) en 5.2, iikel 6.1.a), evenals artikel 7.1 en 7.3 AVG)	, 76
	II.6 II.6	2.	Standpunt van de Inspectiedienst Standpunt van de verweerder Oordeel van de Geschillenkamer	76 76 77
11.	7.		rantwoordingsplicht van de verweerder (artikel 5.2, artikel 24.1, alsook artikel 25.1 en .2 AVG)	77
	II.7. II.7. II.7.	2.	Standpunt van de Inspectiedienst Standpunt van de verweerder Oordeel van de Geschillenkamer	77 78 79
II.	8.	Re	gister van verwerkingsactiviteiten (artikel 30.1, 30.2, en 30.3 AVG)	81
	II.8 II.8 II.8	2.	Standpunt van de Inspectiedienst Standpunt van de verweerder Oordeel van de Geschillenkamer	81 81 82
11.	9.	Вє	trokkenheid van de DPO (artikel 38.1 en artikel 39.1 AVG)	83
	II.9 II.9 II.9	2.	Standpunt van de Inspectiedienst Standpunt van de verweerder Oordeel van de Geschillenkamer	83 84 84
11.	10.	Bij	komende beschouwingen in verband met het inspectieverslag	85
III.	Sa	nc	ties en corrigerende maatregelen	87
Ш	.1.	Va	stgestelde inbreuken	87
Ш	.2.	Ma	aatregelen opgelegd door de Geschillenkamer	89
	III.2 III.2	.2.	Corrigerende maatregelen om de verwerking in overeenstemming te brengen met de AVG Administratieve boetes	89 91
			rerige grieven	112
IV	Рı	ıhli	catie van de heslissing	112

I. <u>Feiten en procedure</u>

- 1. Het voorwerp van de klacht betreft de vermeende onrechtmatige verwerking en commercialisering van persoonsgegevens van de klagers door de voormalige NV BISNODE BELGIUM, thans gekend onder de naam "BLACK TIGER BELGIUM".
- 2. BISNODE BELGIUM is naar eigen zeggen een direct marketing en *big data* specialist die reeds verschillende decennia actief is op de B2B markt in België. Tijdens meerdere jaren was deze onderneming actief op het gebied van *data broking* (makelaar in persoonsgegevens), waarbij BISNODE BELGIUM gegevens aankocht bij bronnen en deze gegevens verwerkte voor rekening van zijn klanten, die zelf direct marketingactiviteiten uitvoerden, hetzij voor bedrijven, hetzij voor particulieren en consumenten².
- 3. Op 23 oktober 2020 en op 27 november 2020 dienen de twee klagers, ieder afzonderlijk, een verzoek in bij de verweerder, ter uitoefening van hun recht van inzage overeenkomstig artikel 15 AVG.
- 4. Op 13 november 2020 en 23 december 2020 ontvangen zij elk een antwoord op hun verzoek. Beide antwoorden worden per gewone post verzonden door de verweerder, en bieden nader uitleg omtrent de verschillende bestanden waarin de persoonsgegevens van de klagers al dan niet opgenomen zijn, alsook een samenvatting van de categorieën van persoonsgegevens waarover de verweerder beschikt, de verwerkingsdoeleinden en de rechtmatigheidsgrond (artikel 6.1.f) AVG). Verder verstrekt de verweerder een lijst "van de (potentieel) betrokken sectoren" binnen dewelke bedrijven actief zijn die mogelijks persoonsgegevens van de klagers kunnen ontvangen van de verweerder. De verweerder verduidelijkt vervolgens dat de persoonsgegevens van de klagers gedurende 15 jaar vanaf de laatste registratie in zijn database bewaard blijven, en vermeldt de bronnen van de persoonsgegevens in het consumentenbestand [de onderneming Z8] resp. het bedrijvenbestand (Belgisch Staatsblad en Kruispuntbank van Ondernemingen). Tevens benadrukt de verweerder dat hij geen gebruik maakt van geautomatiseerde besluitvorming, doch het zogenaamd "marketingpotentieel" van betrokkenen beoordeelt om voor elke gebruiker een marketingsegmentatieprofiel op te stellen. De verweerder verklaart eveneens dat hij, dan wel "één van zijn klanten", de persoonsgegevens van de klagers "in bepaalde gevallen" kan overbrengen naar landen buiten de EER. Tot slot herinnert de verweerder de klagers aan de mogelijkheid om hun andere rechten uit te oefenen en meer informatie hieromtrent te raadplegen op de website www.bisnodeenu.be alsmede van de mogelijkheid om een klacht in te dienen bij de Gegevensbeschermingsautoriteit.

¹ Zie randnr. 36 in deze beslissing.

² Conclusies van verweerder d.d. 7 maart 2022, p. 2.

- 5. Op 28 januari 2021 dienen de klagers een gezamenlijke klacht in bij de Gegevensbeschermingsautoriteit, tegen de verweerder. De klagers beklagen zich erover dat deze als data broker een groot aantal van hun persoonsgegevens verwerkt doch zonder hun medeweten, en dus in overtreding van artikel 13 dan wel 14 AVG, noch voorafgaande toestemming. Volgens de klagers werden deze persoonsgegevens bij verschillende partijen aangekocht, desgevallend verrijkt, en vervolgens doorverkocht aan derde partijen voor commerciële doeleinden. De klagers werpen bovendien op dat sommige persoonsgegevens meer dan 15 jaar oud zijn, en bijgevolg onjuist zijn. Daarnaast menen de klagers dat de verweerder profilering toepast op hun persoonsgegevens alvorens deze profieldata door te verkopen. Afsluitend stellen de klagers dat de verweerder artikel 12.3 AVG heeft geschonden door de gevraagde informatie op papier te verstrekken terwijl de uitoefening van hun rechten door betrokkenen noodzakelijkerwijs op elektronische wijze diende te gebeuren.
- 6. Op 15 maart 2021 wordt de klacht door de Eerstelijnsdienst ontvankelijk verklaard op grond van de artikelen 58 en 60 WOG en wordt de klacht op grond van artikel 62, §1 WOG overgemaakt aan de Geschillenkamer.
- 7. Op 22 maart 2021 beslist de Geschillenkamer op grond van artikelen 63, 2° en 94, 1° WOG een onderzoek te vragen aan de Inspectiedienst.
- 8. Op 24 maart 2021 wordt overeenkomstig artikel 96, §1 WOG het verzoek van de Geschillenkamer tot het verrichten van een onderzoek overgemaakt aan de Inspectiedienst, samen met de klacht en de inventaris van de stukken.
- 9. Op 31 maart 2021 wordt BISNODE BELGIUM overgenomen door [de moedermaatschappij Z1]³ en worden de voormalige bestuurders vervangen door nieuwe bestuurders⁴, waaronder [...] die eveneens als voorzitster zetelt in de raad van bestuur van [de moedermaatschappij Z1]⁵.
- 10. Op 20 mei 2021 wordt het onderzoek door de Inspectiedienst afgerond, wordt het verslag bij het dossier *gevoegd* en wordt het dossier door de inspecteur-generaal overgemaakt aan de Voorzitter van de Geschillenkamer (artikel 91, § 1 en § 2 WOG).

Het verslag bevat vaststellingen met betrekking tot het voorwerp van de klacht en besluit dat de verweerder inbreuken heeft gepleegd op de volgende bepalingen van de AVG:

- i. artikel **5.1.***a*) en **5.2**, alsook artikel **6.1 AVG**;
- ii. artikel 12.1 en 12.2, artikel 15.1, artikel 5.2, artikel 24.1, en artikel 25.1 AVG;

³ [Z1], gevestigd te [...], ingeschreven op de het Nationaal Handels- en Vennootschapsregister (*Registre national du commerce et des sociétés*) van Frankrijk met SIREN nummer [...]. Bij Algemene Vergadering d.d. [...] juni 2023 werd de naam van de vennootschap gewijzigd in "Z2"; het proces-verbaal van deze Algemene Vergadering werd op [...] november 2023 geregistreerd bij de Rechtbank van Koophandel van Parijs (zie randnrs. 28 en 34 in deze beslissing).

⁴ B.S., 21 april 2021 – https://www.ejustice.just.fgov.be/[...].

⁵ Zie de Franse overheidswebsite L'Annuaire des Entreprises: https://annuaire-entreprises.data.gouv.fr/[...].

iii. artikel **12.1**, artikel **13.1** en **13.2**, artikel **14.1** en **14.2**, artikel **5.2**, artikel **24.1**, en artikel **25.1** AVG.

Het verslag bevat tevens vaststellingen die verder gaan dan het voorwerp van de klacht. De Inspectiedienst stelt meer bepaald vast dat de verweerder de volgende bepalingen van de AVG heeft overtreden:

- iv. artikel **4.11**), artikel **5.1.a**) en **5.2**, artikel **6.1.a**), evenals artikel **7.1** en **7.3** AVG;
- v. artikel **5**, artikel **24.1**, alsook artikel **25.1** en **25.2** AVG;
- vi. artikel 30.1, 30.2, en 30.3 AVG;
- vii. artikel **38.1** en artikel **39.1 AVG**.

De Inspectiedienst stelt tenslotte vast dat de verwerking van persoonsgegevens tot de kernactiviteiten van de verweerder behoort, en dat deze systematisch en op grote schaal persoonsgegevens verwerkt voor onder meer direct marketing doeleinden.

- 11. Op 15 juni 2021 wordt de naam van BISNODE BELGIUM gewijzigd naar BLACK TIGER BELGIUM⁶. Het ondernemingsnummer [...] blijft evenwel ongewijzigd.
- 12. Op 30 september 2021 beslist de Geschillenkamer op grond van artikel 95, § 1, 1° en artikel 98 WOG dat het dossier gereed is voor behandeling ten gronde. De betrokken partijen worden per aangetekende zending in kennis gesteld van de bepalingen zoals vermeld in artikel 95, § 2, alsook van deze in artikel 98 WOG. Tevens worden zij op grond van artikel 99 WOG in kennis gesteld van de termijnen om hun verweermiddelen in te dienen.
- 13. Op 4 oktober 2021 en 8 oktober 2021 vraagt de verweerder resp. de klager een kopie van het dossier (artikel 95, § 2, 3° WOG), dewelke hen werd overgemaakt op 8 oktober 2021. Beide partijen aanvaarden de verdere uitwisselingen van stukken langs elektronische weg.
- 14. Op 13 oktober 2021 geeft de verweerder te kennen gebruik te willen maken van de mogelijkheid om te worden gehoord, overeenkomstig artikel 98 WOG, en vraagt hij om zich in het Frans te kunnen uitdrukken, zowel in het kader van zijn conclusies als tijdens de hoorzitting voor de Geschillenkamer, vermits de verweerder zijn zetel heeft in het tweetalig gebied Brussel Hoofdstad, in het Frans geregistreerd is bij de Kruispuntbank van Ondernemingen, zijn statuten in het Frans heeft, en deel uitmaakt van de Franse "BLACK TIGER GROUP"⁷.
- 15. Op 3 november 2021 worden de partijen ingelicht van de schorsing van de eerder gecommuniceerde conclusietermijnen, in afwachting van een besluit van de Geschillenkamer inzake de taal van de procedure. De klager laat op 6 november 2021 weten

⁶ B.S., 30 juni 2021 – https://www.ejustice.just.fgov.be/[...].

⁷ Zie randnr. 36 in deze beslissing.

dat hij zich verzet tegen de wijziging van de proceduretaal naar het Frans, daar hij onvoldoende het Frans beheerst, noch over de middelen beschikt om Franstalige stukken te laten vertalen. Op 13 november 2021 meldt de klager dat hij zich door [...] laat vertegenwoordigen.

- 16. Op 29 november 2021 besluit de Geschillenkamer niet in te gaan op het verzoek van de verweerder om de taal van de procedure te wijzigen naar het Frans, omwille van de volgende redenen:
 - De positie van de verweerder De Geschillenkamer stelt vast dat de verweerder als een groot bedrijf moet worden aangemerkt, met meer dan 100 voltijdse werknemers in 2020. Tevens merkt de Geschillenkamer op basis van de stukken van het dossier dat de verweerder zich zowel tot een Nederlandstalig als een Franstalig doelpubliek richt.
 - De positie van de klager De Geschillenkamer stelt vast dat de klager rechtstreeks belang heeft bij een beslissing van de Geschillenkamer, daar de klacht betrekking heeft op het uitoefenen van diens rechten ten aanzien van hem betreffende persoonsgegevens die door de verweerder verzameld en verwerkt worden.
 - Misbruik van de optie tot bezwaar om de procedure te verzwaren Gelet op de tweetaligheid van de verweerder, zoals onder meer blijkt uit de antwoorden die de klager in het Nederlands ontving alsmede de tweetalige website van de verweerder, tevens gevestigd in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, oordeelt de Geschillenkamer dat het verzoek van de verweerder om de proceduretaal te wijzigen, de procedure voor de Geschillenkamer onnodig verzwaart.
 - Andere specifieke omstandigheden in de zaak De Geschillenkamer neemt akte van het feit dat de verweerder zich gedurende het onderzoek door de Inspectiedienst steeds in het Frans heeft uitgedrukt; de Geschillenkamer acht dit argument echter onvoldoende om een wijziging van de proceduretaal te rechtvaardigen, rekening houdende met de voorgaande elementen. Tot slot wenst de Geschillenkamer te benadrukken dat zij evenmin inziet in welke mate de overname van BISNODE BELGIUM door de Franse groep BLACK TIGER een wijziging kan rechtvaardigen van de taal waarin de geschillenbeslechtingprocedure zal gevoerd worden.

Gevolglijk dienen beide partijen hun verweermiddelen in het Nederlands neer te leggen. Het staat de partijen evenwel vrij om eventuele bewijsstukken in hun oorspronkelijke taal over te maken, zonder dat de GBA zal instaan voor de vertaling ervan.

Tevens worden de betrokken partijen per aangetekende zending in kennis gesteld van de nieuwe termijnen om hun verweermiddelen in te dienen, overeenkomstig artikelen 98 en 99 WOG.

Voor wat betreft de vaststellingen met betrekking tot het voorwerp van de klacht werd de uiterste datum voor ontvangst van de conclusie van antwoord van de verweerder vastgelegd op 24 januari 2022, deze voor de conclusie van repliek van de klager op 14 februari 2022 en ten slotte deze voor de conclusie van dupliek van de verweerder op 7 maart 2022.

Voor wat betreft de vaststellingen die verder gaan dan het voorwerp van de klacht werd de uiterste datum voor ontvangst van de conclusie van antwoord van de verweerder vastgelegd op 24 januari 2022.

- 17. Op 24 januari 2022 ontvangt de Geschillenkamer de conclusies van antwoord vanwege de verweerder voor wat betreft de vaststellingen met betrekking tot het voorwerp van de klacht. De Geschillenkamer stelt hierbij vast dat de verweerder zich niet verder heeft verzet tegen het gebruik van het Nederlands door de Geschillenkamer en zijn schriftelijke opmerkingen in het Nederlands heeft opgesteld.
- 18. Op 15 februari 2022 ontvangt de Geschillenkamer de conclusies van repliek van de klager, voor wat betreft de vaststellingen met betrekking tot het voorwerp van de klacht.
- 19. Op 7 maart 2022 ontvangt de Geschillenkamer de conclusies van dupliek van de verweerder voor wat betreft de vaststellingen met betrekking tot het voorwerp van de klacht.
- 20. Op 3 augustus 2022 besluit de Geschillenkamer om op grond van artikel 56 AVG een procedure op te starten ter identificatie van de leidende toezichthoudende autoriteit evenals, desgevallend, andere betrokken toezichthoudende autoriteiten. De reden hiervoor is de mogelijke overdracht van de gegevensverwerkingsverantwoordelijkheid in het kader van de overname van BISNODE BELGIUM door BLACK TIGER op 31 maart 2021, alsmede de verklaringen door de verweerder dat zijn dienstverlening werd toegelicht aan de Franse toezichthoudende autoriteit (CNIL). Tevens bestaat de mogelijkheid dat betrokkenen in andere Lidstaten wezenlijke gevolgen ondervinden van de omstreden verwerking van persoonsgegevens door BISNODE BELGIUM, thans BLACK TIGER BELGIUM.
- 21. Op 6 oktober 2022 bevestigt de CNIL te onderzoeken in welke mate zij als leidende toezichthoudende autoriteit optreedt, ingevolge de overname door BLACK TIGER. Op 19 en 27 oktober 2022 laten de Poolse respectievelijk de Italiaanse toezichthoudende autoriteiten aan de GBA weten dat zij als betrokken autoriteit willen optreden.
- 22. Op 15 november 2022 bevestigt de CNIL aan de GBA dat BLACK TIGER contact met de CNIL heeft opgenomen doch uitsluitend met betrekking tot de ontwikkeling van het "Data Quality" platform, dat een specifieke module bevat die gewijd is aan de naleving van de AVG.

De CNIL verduidelijkt daarentegen dat zij nog niet kan bevestigen of er uitwisselingen hebben plaatsgevonden tussen haar diensten en BLACK TIGER inzake het mogelijks grensoverschrijdende karakter van de verwerkingen van BLACK TIGER. Wat haar bevoegdheid voor de verwerkingen van de groep BLACK TIGER betreft, bevestigt de CNIL dat zij probeert vast te stellen of de hoofdvestiging van de groep is gewijzigd in de periode na de overname van de Belgische vennootschap door de Franse vennootschap. De CNIL sluit af met de opmerking dat zij wacht op aanvullende elementen over dit punt.

- 23. Op 22 december 2022 stelt de CNIL de GBA in kennis van het feit dat zij op grond van de door Black Tiger verstrekte informatie tot de conclusie is gekomen dat Black Tiger Belgium zijn besluitvormingsorganen heeft behouden na de overname in maart 2021 van Bisnode Belgium door [Z1], de Franse moedermaatschappij van de Black Tiger groep. De CNIL stelt meer bepaald vast dat het uitvoerend orgaan van Black Tiger Belgium ondanks de overname verantwoordelijk is gebleven voor het formele besluit om de *Data Delivery* activiteiten als gegevensmakelaar stop te zetten. Derhalve, besluit de CNIL, is de Belgische vestiging Black Tiger Belgium de hoofdvestiging voor de omstreden verwerking en blijft de bevoegdheid van de GBA als leidende toezichthoudende autoriteit ongewijzigd.
- 24. Op 19 januari 2023 worden de partijen ervan in kennis gesteld dat de hoorzitting zal plaatsvinden op 22 februari 2023.
- 25. Op 22 februari 2023 worden de partijen gehoord door de Geschillenkamer.
- 26. Op 2 maart 2023 wordt het proces-verbaal van de hoorzitting aan de partijen voorgelegd.
- 27. Op 10 maart 2023 ontvangt de Geschillenkamer vanwege de verweerder enkele opmerkingen met betrekking tot het proces-verbaal, dewelke zij beslist mee op te nemen in haar beraad.
- 28. Op [...] juni 2023 keurt de Algemene Vergadering van [de moedermaatschappij Z1] unaniem het tiende besluit goed, waarbij de naam van de vennootschap wordt gewijzigd in "[de moedermaatschappij Z2]".
- 29. Op 7 augustus 2023 besluit de Geschillenkamer om de debatten te heropenen omtrent specifieke punten die verband houden met de voorliggende zaak.
- 30. Op 8 augustus 2023 worden de betrokken toezichthoudende autoriteiten middels een verzoek tot wederzijdse bijstand⁸ formeel ingelicht over de intrekking van de samenwerkingsprocedure overeenkomstig artikel 60 AVG, gelet op het gebrek aan

⁸ Artikel 61.1 AVG — "De toezichthoudende autoriteiten verstrekken elkaar relevante informatie en wederzijdse bijstand om deze verordening op een consequente manier ten uitvoer te leggen en toe te passen, en nemen maatregelen om doeltreffend met elkaar samen te werken. De wederzijdse bijstand bestrijkt met name informatieverzoeken en toezichtsmaatregelen, zoals verzoeken om voorafgaande toestemming en raadplegingen, inspecties en onderzoeken."

- vaststelling in de onderhavige zaak van een grensoverschrijdende gegevensverwerking in de zin van artikel 4.23) AVG.
- 31. Op 6 september 2023 ontvangt de Geschillenkamer de conclusie van antwoord vanwege de klager.
- 32. Op 11 september 2023 ontvangt de Geschillenkamer de conclusie van repliek vanwege de verweerder, dewelke zij beslist mee op te nemen in haar beraad.
- 33. Op 31 oktober 2023 heeft de Geschillenkamer aan de verweerder het voornemen om over te gaan tot het opleggen van een administratieve geldboete alsmede het bedrag daarvan kenbaar gemaakt, teneinde de verweerder de gelegenheid te geven zich te verdedigen, voordat de sanctie effectief wordt opgelegd.
- 34. Op [...] november 2023 registreert de griffier van de Rechtbank van Koophandel van Parijs onder dossiernummer [...] de akte van vennootschap houdende het proces-verbaal van de Algemene Vergadering gehouden op [...] juni 2023 evenals de statuten van [de moedermaatschappij Z2], zoals bijgewerkt in navolging van de besluiten van de Algemene Vergadering.
- 35. Op 24 november 2023 ontvangt de Geschillenkamer de reactie van de verweerder op het voornemen tot het opleggen van corrigerende maatregelen en een administratieve geldboete, alsmede op het bedrag daarvan. De Geschillenkamer neemt deze reactie in overweging in het kader van haar beraadslaging.

II. Motivering

II.1. Bevoegdheid van de Belgische Gegevensbeschermingsautoriteit

- 36. Tussen 2007 en 2020 maakte BISNODE BELGIUM deel uit van [de onderneming Z3], hierna '[Z3]'), een internationale holding bestaande uit entiteiten in voornamelijk Noord- en Oost-Europa. Op 8 oktober 2020 kondigde de Zweedse *private equity*-onderneming [Z4], tevens meerderheidsaandeelhouder (70%) van BISNODE AB, de verkoop aan [de onderneming Z5] van al zijn aandelen in de holding BISNODE AB, uitgezonderd de operationele activiteiten van BISNODE BELGIUM.
- 37. De Geschillenkamer stelt vast dat BISNODE BELGIUM op 31 maart 2021 werd overgenomen door het Franse bedrijf [Z1] inmiddels [Z2]⁹ —, handelend onder de commerciële benaming BLACK TIGER GROUP. Als gevolg van de overname werd de benaming BISNODE BELGIUM op 15 juni 2021 veranderd naar BLACK TIGER BELGIUM.

⁹ Zie randnrs. 28 en 34 in deze beslissing.

- 38. De Geschillenkamer oordeelt dat deze overname van BISNODE BELGIUM door de Franse groep BLACK TIGER evenals de naamwijziging naar BLACK TIGER BELGIUM geen impact hebben op de bevoegdheid van de GBA ten aanzien van de vermeende inbreuken op de AVG, omwille van de hiernavolgende redenen.
- 39. Allereerst wijst de Geschillenkamer erop dat de oorspronkelijke klacht gericht was tegen BISNODE BELGIUM NV, gevestigd in België, alsook dat de website https://bisnodeandyou.be, thans niet meer raadpleegbaar, op 31 maart 2021 nog uitdrukkelijk BISNODE BELGIUM vermeldde als verwerkingsverantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens¹⁰.

Bisnode Belgium verwerkt uw gegevens op transparante wijze, in overeenstemming met de bepalingen van de Verordening 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (hierna "AVG") (hierna genoemd "de privacy wetgeving"). Bisnode Belgium is de verantwoordelijke voor deze verwerkingen.

- 40. Krachtens artikel 55 AVG heeft elke toezichthoudende autoriteit de bevoegdheid op het grondgebied van haar Lid-Staat de taken uit te voeren en de bevoegdheden uit te oefenen die haar overeenkomstig de AVG zijn opgedragen dan wel toegekend. Hieruit volgt dat de Belgische gegevensbeschermingsautoriteit ten tijde van de klacht bevoegd was ten aanzien van de verwerkingsactiviteiten verricht door BISNODE BELGIUM. Het feit dat BISNODE BELGIUM tot 31 maart 2021 nog eigendom was van de Zweedse beursgenoteerde groep [Z4]¹¹, kan niet leiden tot de onbevoegdheid in hoofde van de GBA. De stelling van de verweerder dat BISNODE BELGIUM slechts beschikte over "geringe bewegingsmarge om [...] eigen strategieën en beleid inzake persoonsgegevens te bepalen"¹² overtuigt de Geschillenkamer ook niet. Immers, na de overdracht van het moederbedrijf BISNODE AB aan [de onderneming Z5] in oktober 2020, kon BISNODE BELGIUM niet langer geacht worden gebonden te zijn aan de voormalige beleidskeuzes opgelegd door BISNODE AB.
- 41. Dat de verweerder ten tijde van het onderzoek werd overgenomen door een Franse groep, leidt evenmin tot de conclusie dat de GBA niet bevoegd zou zijn voor de verwerkingen van persoonsgegevens tot de voormelde datum van overname. *In casu* stelt de Geschillenkamer vast dat de verwerkingsactiviteiten van de verweerder, met inbegrip van de verschillende websites die door hem beheerd worden, gericht zijn tot een Belgisch doelpubliek en

 $^{^{10}}$ Stuk 12 ("Schermafdrukken van de website https://bisnodeandyou.be/") in de inventaris, p. 4.

¹¹ In oktober 2020 kondigde [Z4], een Zweedse beursgenoteerde groep en tevens meerderheidsaandeelhouder (70%) van de BISNODE groep (BISNODE AB SWEDEN), de verkoop van al zijn aandelen aan [de onderneming Z5], met uitzondering van de operationele activiteiten in verband met BISNODE BELGIUM.

¹² Conclusie in dupliek d.d. 7 maart 2022 van de verweerder, p. 2.

betrekking hebben op betrokkenen gevestigd in België. De verklaring van de verweerder dat "Bisnode <u>Belgium</u> [voor en na de inwerkingtreding van de AVG] ervoor gezorgd [heeft] dat [de onderneming] over een passende interne organisatie beschikte om te voldoen aan haar verplichtingen ten aanzien van de personen waarvan ze de persoonsgegevens bezit", alsmede dat "de nieuwe koper op geen enkele wijze betrokkenen [sic] was bij het verloop van deze gebeurtenissen [de vermeende inbreuken]" bevestigt eveneens de bevoegdheid van de GBA.

- 42. Tot slot, en ten overvloede, stelt de Geschillenkamer vast dat de verweerder op geen enkel ogenblik de bevoegdheid van de GBA om de klacht ten gronde te behandelen, in vraag heeft gesteld. Integendeel zelfs, zowel tijdens als in navolging op de hoorzitting van 22 februari 2023 heeft de verweerder betwist dat er sprake zou zijn van een grensoverschrijdende verwerking in de zin van artikel 4.23) AVG, met als gevolg dat de toepassing van artikel 60 AVG volgens de verweerder niet aan de orde is. De loutere omstandigheid dat de website van BLACK TIGER BELGIUM melding maakt van een vestiging in Polen kan volgens de verweerder geenszins als dusdanig volstaan om het bestaan van een grensoverschrijdende verwerking aannemelijk te maken. De GBA heeft in verband met deze bovenstaande omstandigheden de samenwerkingsprocedure op grond van artikel 60 AVG beëindigd¹³.
- 43. De Geschillenkamer zal hierna de gegevensverwerkingsactiviteiten verricht door de verweerder samenvatten, alvorens elk van de vaststellingen opgenomen in het verslag van de Inspectiedienst te beoordelen in het licht van de daaromtrent door de partijen aangevoerde middelen.

II.2. Omschrijving van de omstreden verwerkingsactiviteiten door de verweerder

- 44. Op basis van de voorgelegde stukken¹⁴ begrijpt de Geschillenkamer dat de verweerder ten tijde van de klachten drie verschillende databanken met persoonsgegevens in zijn beheer had:
 - i. het consumentenbestand Consu-Matrix (hierna, "CMX"), dat persoonsgegevens van consumenten bevat die de verweerder bij diverse externe bronnen ("source partners") heeft verzameld. Deze bronnen stellen hun eigen klantendatabanken ter beschikking aan BISNODE BELGIUM voor commercialisatie met het oog op direct marketing doeleinden. CMX is een B2C informatiedatabank die bestemd is voor

-

¹³ Zie randnr. 30 in deze beslissing.

¹⁴ Stuk 1 ("DPIA Bisnode 23 mai 2018 - Consu -Spectron-Permesso") voorgelegd aan de Inspectiedienst, p. 4; Stuk 8 ("Bisnode Belgium GDPR Governance B2C de 2019") voorgelegd aan de Inspectiedienst; Stuk 9 (Bisnode Belgium GDPR Governance B2B de 2019) voorgelegd aan de Inspectiedienst.

- marketing, analyse, profilering, statistieken, verificatie en controledoeleinden (gegevenskwaliteit), alsmede voor referentie- en "overige" doeleinden 15.
- ii. het ondernemingenbestand Spectron, dat bedrijfs- en contactgegevens bevat van Belgische bedrijven die de verweerder verkregen publieke/overheidsbronnen (Kruispuntbank van Ondernemingen, Nationale Bank van België) alsook via commerciële gegevensbronnen. Spectron is een B2B informatiedatabank die bestemd is voor marketingprofilering, analyse, kredietdoeleinden, statistieken, verificatie en controledoeleinden (gegevenskwaliteit), alsook voor referentie- en "overige" doeleinden 16.
- iii. het direct marketingbestand **Permesso**, dat persoonsgegevens bevat van "Permesso leden" die de verweerder via een online marketing platform heeft verzameld. Persoonsgegevens opgenomen in Permesso zijn bestemd voor marketing en direct marketing doeleinden (marketing, analyse, profilering en statistieken)¹⁷.
- 45. In tegenstelling tot Permesso, dat persoonsgegevens bevat die *rechtstreeks* bij de betrokkenen verzameld zijn voor direct marketing doeleinden, op basis van de toestemming van de betrokkenen (artikel 6.1.a) AVG), worden CMX en Spectron uitsluitend aangevuld met persoonsgegevens die *onrechtstreeks* verzameld werden, op grond van het gerechtvaardigd belang van de verweerder en diens klanten (artikel 6.1.f) AVG).

II.2.1. Verwerkingsverantwoordelijkheid

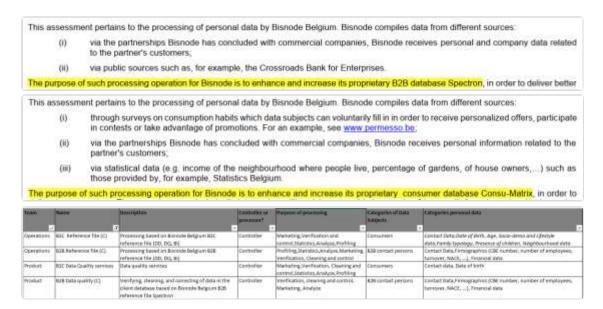
46. Een verwerkingsverantwoordelijke wordt gedefinieerd als "een natuurlijke persoon of rechtspersoon, een overheidsinstantie, een dienst of een ander orgaan die/dat, alleen of samen met anderen, het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt" (artikel 4.7) AVG). Het betreft een autonoom begrip, eigen aan de regelgeving inzake gegevensbescherming, dat moet worden beoordeeld aan de hand van de criteria die daarin zijn vastgesteld: de vaststelling van de doeleinden van de betrokken gegevensverwerking en van de middelen voor die verwerking.

¹⁵ Vrije vertaling van: "purposes of marketing, analysis, profiling, statistics, verification and control (Data Quality), directory (reference purposes) and other" in Stuk 1 ("DPIA Bisnode 23 mai 2018 - Consu -Spectron-Permesso") voorgelegd aan de Inspectiedienst.

¹⁶ Vrije vertaling van: "purposes of analysis, credit purposes, marketing profiling, statistics, verification and control (Data Quality), directory (reference purposes) and other" in Stuk 1 ("DPIA Bisnode 23 mai 2018 - Consu -Spectron-Permesso") voorgelegd aan de Inspectiedienst.

¹⁷ Vrije vertaling van: "marketing/direct marketing purposes (marketing, analysis, profiling and statistics)" in Stuk 1 ("DPIA Bisnode 23 mai 2018 - Consu -Spectron-Permesso") voorgelegd aan de Inspectiedienst.

47. De voormelde databanken werden opgezet en beheerd door BISNODE BELGIUM, zoals onweerlegbaar aangetoond door de interne documentatie voorgelegd aan de GBA tijdens het onderzoek (eigen onderlijning en filtering)¹⁸:

- 48. Gelet op de informatie voorhanden, acht de Geschillenkamer het te dezen afdoende bewezen dat de BISNODE BELGIUM ten tijde van de klachten als verwerkingsverantwoordelijke ageerde voor de voornoemde verwerkingsactiviteiten.
- 49. Tot en met maart 2021 bood BISNODE BELGIUM aan zijn klanten op de Belgische B2B markt twee afzonderlijke activiteiten aan: enerzijds een "Data Quality" dienst, die erin bestaat de kwaliteit of de relevantie van gegevens van klanten te verbeteren, en anderzijds een "Data Delivery" (gegevenslevering) dienst, die erin bestaat gegevens te verstrekken aan klanten die deze nog niet bezitten en die hen in staat stellen direct marketingcampagnes uit te voeren. Zowel Spectron als CMX werden door de verweerder verwerkt voor Data Quality (DQ) en voor Data Delivery (DD) doeleinden¹⁹. Concreet werden de gegevens van CMX aan klanten van de verweerder verkocht voor verrijkingsdoeleinden, dan wel verhuurd voor post)²⁰. direct marketingdoeleinden (voornamelijk per Het Spectron ondernemingenbestand werd eveneens gecommercialiseerd aan klanten van de verweerder, die de gegevens uit dit bestand konden gebruiken voor eigen, direct marketingdoeleinden²¹.

¹⁸ Stuk 1 ("DPIA Bisnode 23 mai 2018 - Consu -Spectron-Permesso") en Stuk 30 ("Bisnode Belgium - Copy of Record of Processing"), overgemaakt door de verweerder aan de Inspectiedienst in het kader van het onderzoek.

 $^{^{19}\,\}mathrm{Stuk}$ 30 ("Bisnode Belgium - Copy of Record of Processing") voorgelegd aan de Inspectiedienst.

²⁰ Conclusie in dupliek d.d. 7 maart 2022 van de verweerder, p. 3.

²¹ Stuk 6 ("Legitimate Interest Assessment Spectron 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder, p. 1: "Bisnode compiles data from different sources: [...] (ii) via public sources such as, for example, the Crossroads Bank for Enterprises. [...] The purpose of such processing operation for Bisnode is to enhance and increase its proprietary B2B database Spectron, in order to deliver better services. Those services may include [...] delivery of data sets for direct marketing purposes on the basis of specific criteria (segmentation) covering off line and digital channels, including social media".

- 50. Ingevolge de overname door Black Tiger Group op 31 maart 2021, heeft de vernieuwde nieuwe raad van bestuur van Black Tiger Belgium op 25 juni 2021 ervoor gekozen om alle activiteiten in verband met de *Data Delivery* dienstverlening stop te zetten. Tevens werd besloten om het CMX consumentenbestand op 30 juli 2021 te vernietigen²², evenals het Permesso direct marketingbestand²³. Tot die datum werden de gegevens uit CMX waaronder dus ook de persoonsgegevens van de klagers verkocht, verhuurd of ter beschikking gesteld aan ondernemingen met het oog op het gebruik ervan voor direct marketingdoeleinden, en met name voor het verzenden van reclameboodschappen alsook voor validatie-, identificatie- en analysedoeleinden. Alle klanten van de verweerder ontvingen bovendien een communicatie waarin hen werd meegedeeld dat Black Tiger Belgium voornemens was de activiteit "*B2C Data Delivery*" stop te zetten. Hoewel bestaande contracten met afnemers van deze dienstverlening werden beëindigd, konden de klanten van de verweerder die vóór of op 30 juli 2021 nog gegevens hadden ontvangen, overeenkomstig de contractuele bepalingen de reeds aangeleverde persoonsgegevens nog tot en met 30 oktober 2021 gebruiken²⁴.
- 51. De *Data Delivery* dienstverlening voor de professionele markt ("*B2B Data Delivery*"), die betrekking had op het **Spectron ondernemingenbestand**, werd met ingang van 1 december 2021 door BLACK TIGER BELGIUM overgedragen aan [de onderneming Z6]²⁵. Klanten van de verweerder die tot 30 november 2021 gegevens hadden ontvangen, kregen evenwel contractueel het recht om deze gegevens nog drie maanden te gebruiken, tot eind februari 2022²⁶. Ook deze beslissing getuigt van de verantwoordelijkheid van BLACK TIGER BELGIUM ten aanzien van de overgedragen verwerkingsactiviteiten.

II.2.2. Gegevensverwerking

52. Artikel 4.2) van de AVG definieert een verwerking van persoonsgegevens als

"een bewerking of een geheel van bewerkingen met betrekking tot persoonsgegevens of een geheel van persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, zoals het verzamelen, vastleggen, ordenen, structureren, opslaan, bijwerken of wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiden of op andere wijze ter beschikking stellen, aligneren of combineren, afschermen, wissen of vernietigen van gegevens".

²² Ihidem

 $^{^{\}rm 23}$ Conclusie in dupliek d.d. 7 maart 2022 van de verweerder, p. 3.

²⁴ Ibidem.

²⁵ Ibidem.

²⁶ Ibidem.

- 53. Uitgaande van deze definitie en aan de hand van de documentatie aangeleverd in het kader van het onderzoek alsmede de conclusiefase, onderscheidt de Geschillenkamer vier verschillende verwerkingsactiviteiten verricht door de verweerder, en met name:
 - A. De verwerking van <u>consumenten</u>data in de CMX databank in het kader van de "B2C Data <u>Delivery</u>" dienstverlening, waarbij de verweerder op grond van artikel 6.1.f) AVG persoonsgegevens van consumenten verzamelt en verrijkt, met het oog op het commercieel aanleveren van de persoonsgegevens aan diens klanten, die deze persoonsgegevens voor directmarketingdoeleinden gebruiken, en met name voor het verzenden van reclameboodschappen, alsook voor validatie, identificatie en analysedoeleinden;
 - B. de verwerking van consumentendata in de CMX databank in het kader van de "B2C Data Quality" dienstverlening, waarbij de verweerder op grond van artikel 6.1.f) AVG persoonsgegevens van consumenten verzamelt, verrijkt en consolideert om, tegen betaling, een betrouwbaarheidsscore toe te kennen aan persoonsgegevens van consumenten reeds in het bezit van de klanten van BLACK TIGER BELGIUM, zodat deze de kwaliteit van hun gegevens kunnen verbeteren door ze te formatteren, te standaardiseren, te corrigeren en/of intern kunnen koppelen (matching);
 - C. de verwerking van <u>ondernemings</u>data in de Spectron databank in het kader van de "B2B Data <u>Delivery</u>" dienstverlening, waarbij de verweerder op grond van artikel 6.1.f) AVG persoonsgegevens van natuurlijke personen verbonden aan ondernemingen verzamelt en verrijkt met het oog op het commercieel aanleveren van de persoonsgegevens aan diens klanten, die deze persoonsgegevens gebruiken voor het verzenden van reclameboodschappen²⁷ en voor segmentatiedoeleinden (validatie, identificatie en analyse van profielen);
 - D. de verwerking van ondernemingsdata in de Spectron databank in het kader van de "B2B Data Quality" dienstverlening, waarbij de verweerder op grond van artikel 6.1.f) AVG persoonsgegevens van natuurlijke personen verbonden aan ondernemingen verzamelt, verrijkt en consolideert om, tegen betaling, een betrouwbaarheidsscore toe te kennen aan persoonsgegevens reeds in het bezit van door klanten van BLACK TIGER BELGIUM, zodat deze de kwaliteit van hun gegevens kunnen verbeteren door ze te formatteren, te standaardiseren, te corrigeren en/of intern kunnen koppelen (matching).
- 54. Vermits BISNODE BELGIUM in de voorliggende zaak voor elk van deze verwerkingsactiviteiten zowel de middelen als de doeleinden bepaald heeft, dient BLACK TIGER BELGIUM in zijn hoedanigheid als juridische opvolger van BISNODE BELGIUM als

-

²⁷ Stuk 12 ("Schermafdrukken van de website https://bisnodeandyou.be/") in de inventaris, p. 38.

verwerkingsverantwoordelijke te worden aangemerkt. In het licht van de voorgaande elementen zal de Geschillenkamer vervolgens de vaststellingen door de Inspectiedienst in het onderzoeksverslag evenals de stukken aangeleverd door de partijen en hun verweermiddelen stapsgewijs beoordelen.

II.3. Rechtmatigheid van de verwerking (artikel 5.1.a) en 5.2, alsook artikel 6.1 AVG)

II.3.1. Standpunt van de Inspectiedienst

- 55. Volgens de Inspectiedienst doet de verweerder onterecht een beroep op zijn gerechtvaardigde belangen voor de verwerking van de persoonsgegevens van de klagers in het kader van zijn commerciële activiteiten, en overtreedt hij dientengevolge artikel 6.1 AVG.
- 56. De Inspectiedienst stelt in het bijzonder vast dat de verweerder diverse persoonsgegevens (waaronder algemene persoonlijke informatie, contactgegevens, professionele gegevens en familiale gegevens) die deels bij de betrokkenen zelf en deels via andere bronnen zogenaamde "partners" van de verweerder zijn verkregen, op grote schaal verwerkt. Dit impliceert volgens de Inspectiedienst dat betrokkenen niet redelijkerwijs kunnen verwachten dat hun persoonsgegevens zonder hun toestemming, systematisch en tegen betaling door de verweerder ter beschikking worden gesteld aan diens klanten voor marketingcampagnes, dan wel worden verwerkt in het kader van de vrijheid om te ondernemen van de verweerder. Bijgevolg kan er niet voldaan worden aan de derde voorwaarde van artikel 6.1.f) AVG, de zogenaamde afwegingstoets tussen de belangen van de verweerder, enerzijds, en de fundamentele vrijheden en grondrechten van de betrokkenen, anderzijds²⁸.
- 57. De verweerder toont volgens de Inspectiedienst bovendien niet aan dat zijn belangen doorwegen op die van betrokkenen, waardoor hij tevens artikel 5.1.a) en 5.2 AVG overtreedt.

II.3.2. Standpunt van de partijen

- II.3.2.1. Beroep op een gerechtvaardigd belang (6.1.f) AVG) als grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens en belangenafweging door BLACK TIGER BELGIUM
- 58. De klagers stellen zich in hoofdorde op het standpunt dat de verwerking van hun persoonsgegevens door de verweerder voor commerciële doeleinden op onrechtmatige wijze plaatsvindt, vermits de klagers hier niet van op de hoogte werden gesteld en overigens

-

²⁸ Zie Titel II.3.3.3 infra in deze beslissing.

nooit hun toestemming hebben gegeven. De klager poneert met andere woorden dat de verweerder geen beroep kan doen op een gerechtvaardigd belang voor het verzamelen alsmede de daaropvolgende commercialisering van zijn persoonsgegevens.

- 59. De verweerder stelt daarentegen dat het hem wel toegestaan is om op grond van zijn gerechtvaardigd belang, evenals dat van zijn klanten en partners, persoonsgegevens van de klagers alsook van andere betrokkenen te verwerken. Volgens de verweerder zou de Inspectiedienst niet met alle elementen rekening hebben gehouden, die de verweerder nochtans had aangevoerd om zijn rechtmatig belang en de evenredigheid van de verwerking aan te tonen. De verweerder zou tijdens het onderzoek de Inspectiedienst specifiek hebben gewezen op de relevante passages van de verschillende LIA-verslagen²⁹ die betrekking hadden op de identificatie van de gegevens in kwestie, maar ook op de rechtmatigheids-, noodzakelijkheids- en evenredigheidstoets. De vaststelling van de Inspectiedienst dat de verweerder geen rekening hield met de drie voornoemde cumulatieve voorwaarden zou bijgevolg kennelijk onjuist zijn.
- 60. De verweerder beklaagt zich er eveneens over dat de Inspectiedienst geen enkele poging heeft ondernomen om de precieze feitelijke omstandigheden van het geval vast te stellen.
- 61. Rechtmatigheidstoets Allereerst voert de verweerder aan dat direct marketing als zodanig een rechtmatig doeleinde vormt, zoals bepaald in overweging 47 AVG en herhaald in de aanbeveling 01/2020 van de GBA³⁰. De verweerder werpt tevens op dat zijn gerechtvaardigd belang erin bestaat de voortzetting van zijn dienstverlening inzake *big data* expertise, die hij sedert jaren aanbiedt aan zijn klanten, te verzekeren op grond van zijn fundamentele vrijheid op onderneming zoals bepaald in artikel II.3 van het Wetboek van economisch recht en artikel 16 van het EU-Handvest van de grondrechten³¹. De inachtneming van de vrijheid van onderneming bij de beoordeling van de belangenafweging door de Geschillenkamer zou dienvolgens onontbeerlijk zijn. Derhalve voldoen de verwerkingsactiviteiten van de verweerder in de context van zijn activiteit van *Data Delivery* aan de doel- of rechtmatigheidstoets.
- 62. Daarnaast zou de *Data Quality* dienstverlening de gerechtvaardigde belangen dienen van klanten van BLACK TIGER BELGIUM, met name om effectieve marketingcampagnes te kunnen voeren en om zoals de AVG voorschrijft databanken bij te houden die uitsluitend juiste en actuele gegevens bevatten, aldus de verweerder. Ook de *Data Quality* dienstverlening zou dus aan de rechtmatigheidstoets voldoen.

²⁹ Legitimate Interest Assessment-verslagen; zie randnrs. 95 en 130 in deze beslissing.

³⁰ GBA — Aanbeveling nr. 01/2020 van 17 januari 2020 betreffende de verwerking van persoonsgegevens voor direct marketingdoeleinden, https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2020.pdf.

³¹ Artikel 16 Handvest van de grondrechten van de Europese Unie — "De vrijheid van ondernemerschap wordt erkend overeenkomstig het recht van de Unie en de nationale wetgevingen en praktijken."

- 63. Noodzakelijkheidstoets Ten tweede kan de noodzaak om gegevens te verwerken ten behoeve van de beoogde direct marketingactiviteiten volgens de verweerder evenmin betwist worden, vermits het verzenden van post niet opdringerig is, bij geen enkele wet verboden is, en direct marketing per post niet onderworpen is aan een specifieke regeling die de voorafgaande toestemming van de ontvangers vereist (in tegenstelling tot direct marketing per e-mail). Bijgevolg, stelt de verweerder, voldoen de verwerkingsactiviteiten van BLACK TIGER BELGIUM in de context van zijn activiteit van Data Delivery eveneens aan de noodzakelijkheidstoets. Volgens de verweerder zou het verslag van de Inspectiedienst overigens niet afdoende verklaren waarom er sprake zou zijn van een gebrek aan evenredigheid, daar de activiteit van de verweerder juist erin bestaat om op grote schaal gegevens van uiteenlopende aard te verzamelen. Het zou integendeel "volkomen normaal en legitiem" zijn dat de verweerder "verschillende gegevens verzamelt om de familiale of socio-professionele situatie van een persoon te karakteriseren", "aangezien de verweerder al vele jaren beroepsmatig actief is in de sector". De verweerder benadrukt dat de grootschalige verwerking van persoonsgegeven kadert binnen zijn expertise in big data, en er volgens hem geen argument zou kunnen worden ontleend aan het feit dat gegevens uit diverse bronnen verzameld worden, noch aan de grootschaligheid van de verwerking, om BLACK TIGER BELGIUM in abstracto te veroordelen.
- 64. Afwegingstoets Ten derde houdt de verweerder voor dat hij, in tegenstelling tot wat de Inspectiedienst beweert, terdege en met de nodige nauwgezetheid een belangenafweging heeft gevoerd tussen zijn belangen en de rechten en vrijheden van de betrokkenen, met inachtneming van de aard van de verwerking, de gevolgen daarvan voor de betrokkenen, en het belang van de onderneming. De verweerder verwijst in het bijzonder naar de gedocumenteerde belangenafwegingen³² welke volgens de verweerder enkel van toepassing zijn op direct marketingcampagnes per post die overgemaakt werden aan de Inspectiedienst en waarbij rekening werd gehouden met:
 - het economisch belang van de verweerder en zijn klanten;
 - de fundamentele vrijheid van ondernemerschap van de verweerder;
 - de negatieve en positieve gevolgen van de verwerking, waarbij het volgens de verweerder niet nodig is om elk negatief gevolg voor de betrokkene te vermijden, maar het veeleer de bedoeling is om een onevenredige impact voor deze betrokkenen te voorkomen;
 - de "eerder onschuldige" aard van de gegevens;

³² Stuk 5 ("Legitimate Interest Assessment Consu-Matrix 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder; Stuk 6 ("Legitimate Interest Assessment Spectron 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder.

- het hergebruik en de verdere verwerking van publiek beschikbare persoonsgegevens afkomstig uit o.a. de KBO en de NBB;
- "het recht van bezwaar van de betrokkenen/opt-out"; en
- het openbaar maken van transparante informatie op o.a. de website van de verweerder en die van zijn gegevensbronnen, alsmede de verplichte vermelding van BISNODE BELGIUM in de reclameboodschappen die de klanten richten aan hun doelpubliek.
- 65. De verweerder poneert dat hij, deze belangenafwegingen indachtig, tot de conclusie kwam dat de negatieve gevolgen voor betrokkenen al bij al niet opwegen ten aanzien van de positieve gevolgen voor de verweerder en diens klanten, gelet op de vrijheid van ondernemerschap, evenals de positieve gevolgen voor de betrokkenen zelf, die ingevolge de verwerking van hun persoonsgegevens niet langer irrelevante reclame ontvangen.
- 66. Dienvolgens kunnen de door de verweerder ingeroepen gerechtvaardigde belangen volgens de verweerder een passende grondslag vormen voor de verwerking van persoonsgegevens van betrokkenen, vermits de verweerder een reeks maatregelen in acht heeft genomen om in het kader van de evenredigheidstoets te allen tijde het evenwicht te waarborgen tussen de relevante belangen, alsmede om dit te kunnen aantonen overeenkomstig de verantwoordingsplicht rustend op de verweerder. Dienaangaande verwijst de verweerder in het bijzonder naar de volgende, reeds door hem doorgevoerde maatregelen³³:
 - een uitgebreide *due diligence* van de gegevensbronnen op vlak van gegevensbescherming, met inbegrip van grondige analyses van licenties van openbare bronnen betreffende het hergebruik van de openbare gegevens;
 - de verplichting voor gegevensbronnen om betrokkenen te informeren over de overdracht van hun gegevens aan de verweerder, opdat de verweerder of andere bedrijven gepersonaliseerde aanbiedingen kunnen bezorgen aan de betrokkenen;
 - de verplichte vermelding van "BISNODE BELGIUM" in de reclameboodschap en het herzieningsrecht van de verweerder betreffende de reclameboodschap, in combinatie met het voeren van campagnes via de media om de zichtbaarheid van de verweerder te verhogen bij betrokkenen;
 - de naleving van het beginsel van minimale gegevensverwerking alsmede het feit dat "gegevensverrijking enkel wordt toegepast op gegevens die al in het bezit zijn van de klanten van Bisnode Belgium"³⁴;

³³ Conclusie van antwoord d.d. 24 januari 2022 van de verweerder, p. 7.

³⁴ Conclusie van antwoord d.d. 24 januari 2022 van de verweerder, p. 7 in fine.

- de effectieve mogelijkheid van betrokkenen om hun rechten onder de AVG uit te oefenen: en
- het nemen van passende technische en organisatorische maatregelen.
- Redelijke verwachtingen van betrokkenen Subsidiair poneert de verweerder dat er bij de beoordeling van het gerechtvaardigde belang van de verwerkingsverantwoordelijke niet noodzakelijk rekening moet worden gehouden met de redelijke verwachtingen van de betrokkene. Zodus zou de vaststelling door de Inspectiedienst dat betrokkenen niet verwachten dat de gegevens "zonder hun toestemming" en "tegen betaling" verwerkt worden, irrelevant zijn, omdat het criterium van redelijke verwachtingen vermeld in overweging 47 van de AVG35 volgens de verweerder enkel betrekking zou hebben op de hypothese van een verdere verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 6.4 AVG³⁶. Door de redelijke verwachtingen van betrokkenen ten tijde van de verzameling systematisch in aanmerking te nemen, zou de rechtmatigheid van de verwerking immers volledig steunen - aldus de verweerder - op het subjectieve standpunt van de betrokkenen op een bepaald tijdstip, waardoor de andere criteria voor de beoordeling van de evenredigheid van de verwerking gereduceerd zouden worden tot overbodige beschouwingen. Een dergelijke redenering zou meer bepaald "bijna noodzakelijkerwijs tot de conclusie [leiden] dat BLACK TIGER BELGIUM geen hoger legitiem belang heeft, aangezien de betrokkenen per definitie niet of slechts met moeite kunnen verwachten dat hun gegevens zullen worden onderworpen aan een technische verwerking zoals die welke door de verweerder wordt uitgevoerd (en die bovendien deel uitmaakt van zijn geheime knowhow)"37, zodat de facto elke activiteit van Data Delivery in ruime zin onmogelijk wordt. De verweerder voert aan dat het criterium van de redelijke verwachtingen bijgevolg niet als enige criterium kan worden gehanteerd ter beoordeling van de evenredigheid.

Daarbovenop dient ook rekening te worden gehouden met (i) de mate van transparantie van de gegevensverwerking; (ii) de inspanningen van de verweerder om de betrokkenen te informeren; en (iii) het aansporen van de gegevensbronnen en de klanten van de verweerder om "een actieve bijdrage te leveren aan de betrokkenen" 38. Verder stelt de verweerder dat de keuze van een gerechtvaardigd belang als grondslag voor de verwerking van persoonsgegevens "per definitie" een zekere aantasting van de grondrechten en fundamentele vrijheden van betrokkenen inhoudt, doch niet leidt tot een beperking van de verplichtingen van een verwerkingsverantwoordelijke vanwege de AVG³⁹. Betrokkenen

³⁵ Overweging 47 AVG — "[...] In elk geval is een zorgvuldige beoordeling geboden om te bepalen of sprake is van een gerechtvaardigd belang, alsook om te bepalen of een betrokkene op het tijdstip en in het kader van de verzameling van de persoonsgegevens redelijkerwijs mag verwachten dat verwerking met dat doel kan plaatsvinden [...]".

³⁶ Conclusie in dupliek d.d. 7 maart 2022 van de verweerder, p. 15.

³⁷ Conclusie in dupliek d.d. 7 maart 2022 van de verweerder, p. 16.

³⁸ Conclusie van antwoord d.d. 24 januari 2022 van de verweerder, p. 8.

³⁹ Conclusie van antwoord d.d. 24 januari 2022 van de verweerder, p. 9.

kunnen immers steeds hun recht van bezwaar uitoefenen, dankzij de transparante informatie op de website van de verweerder evenals de verplichte vermelding van BISNODE BELGIUM in de reclameboodschappen die zijn klanten uitsturen naar betrokkenen.

68. Indien de Geschillenkamer evenwel de argumenten aangedragen door de verweerder zou verwerpen, dan verzoekt de verweerder om de behandeling van de zaak te schorsen en een prejudiciële vraag te stellen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie, omtrent de uitlegging van artikel 6 AVG en van de vrijheid van ondernemerschap krachtens het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie. Volgens de verweerder is de Geschillenkamer namelijk:

"een 'rechterlijke instantie van een lidstaat' [...] in de zin van artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, in de betekenis die het Hof van Justitie aan dit autonome begrip van het recht van de Unie heeft gegeven. Het is ingesteld bij de wet van 3 december 2017, heeft een permanent karakter, is zeker onafhankelijk of moet dat althans zijn volgens zowel het EU-recht als het Belgische recht, en het vaardigt bindende rechterlijke beslissingen uit aan het einde van een procedure op tegenspraak die voldoet aan rechtsregels die met name zijn vastgelegd in een duidelijke scheiding tussen de onderzoeksfunctie enerzijds, en de oordeelfunctie anderzijds. Als zodanig heeft zij het recht het Hof van Justitie van de Europese Unie te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de uitlegging en de geldigheid van de verdragen en van de handelingen van de instellingen, organen en instanties van de Unie".

- 69. In zijn conclusies van antwoord benadrukt de verweerder tot slot dat de volgende elementen onontbeerlijk zijn om de rol van de verweerder naar behoren te kunnen beoordelen:
 - i. Black Tiger Belgium is een *big data*-specialist, d.w.z. een technisch expert in de verwerking van enorme hoeveelheden gegevens.
 - ii. De inmiddels stopgezette activiteiten op het gebied van Data Delivery, omvatten
 - i. het aankopen van gegevens uit verschillende bronnen;
 - ii. het verwerken van deze gegevens om geschikte data sets te genereren; en
 - iii. het leveren van deze data sets aan professionele klanten die deze gebruiken om hun eigen gegevens te verrijken of om te trachten nieuwe klanten te bereiken, door voor hun eigen rekening, direct marketingcampagnes uit te voeren.
 - iii. Vermits de persoonsgegevens door de partnerbronnen van BLACK TIGER BELGIUM verzameld worden, hetzij rechtstreeks bij de betrokkenen of bij derden, komt het in eerste instantie aan deze bronnen toe om de rechtmatigheid van de aanvankelijke verwerking te garanderen en de betrokkenen informatie te verstrekken over de verwerking, de doeleinden, enz.

- iv. Aangezien BLACK TIGER BELGIUM hoofdzakelijk technische verwerkingen uitvoerde teneinde datasets samen te stellen die aan de behoeften van zijn professionele klanten voldeden, houdt de verweerder voor dat hij in deze context fungeerde als verwerker en diens klanten als verwerkingsverantwoordelijken. Derhalve bleef de rol van de verweerder als verwerkingsverantwoordelijke strikt beperkt tot de aggregatie van gegevens, zijnde de technische verwerking binnen het kader van zijn know-how die in zijn CMX-databank voor direct marketingdoeleinden werd bijgehouden ten behoeve van zijn klanten.
- v. Het zijn vervolgens de professionele klanten van de verweerder die, nadat zij de datasets hadden ontvangen die precies met hun verzoeken overeenkwamen, eigenhandig de direct marketingcommunicaties verstuurden naar betrokkenen. Vermits de verweerder nooit een prospectiecampagne per post heeft gevoerd voor zijn eigen behoeften ten aanzien van consumenten, zijn de klanten van de verweerder, de enigen die verantwoordelijk zijn met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de verzonden direct marketingcommunicaties, nu zij hier de initiatiefnemers van zijn, voor hun eigen behoeften.
- vi. De activiteiten op het gebied van Data Delivery hadden bijna uitsluitend betrekking op het kanaal post, in tegenstelling tot e-mails, mobiele telefoonnummers, of andere digitale kanalen. Deze activiteiten, uitvoerig beschreven in de antwoordbrief aan de Inspectiedienst van 27 april 2021, werden overigens beheerst door duidelijke contractuele afspraken met zowel de bronnen als de professionele klanten van de verweerder.

II.3.2.2. Verderzetting van de *Data Delivery* dienst na de overname van BISNODE BELGIUM door BLACK TIGER

70. De klager verwijst in zijn conclusies naar de webpagina van de verweerder⁴⁰ waarop d.d. 14 februari 2022 nog steeds melding werd gedaan van de doeleinden voor de verwerking van persoonsgegevens, met name: (a) <u>Data Delivery</u>, (b) <u>Data Quality</u> en (c) <u>Intern gebruik</u>⁴¹.

⁴⁰ https://avg.blacktigerbelgium.tech/uw-professionele-gegevens/waarom-professioneel/.

⁴¹ De Geschillenkamer benadrukt dat de klachten geen betrekking hebben op het intern gebruik en dat er bovendien geen onderzoek werd verricht naar het intern gebruik, met als gevolg dat de Geschillenkamer haar beoordeling zal beperken tot de eerste twee verwerkingen.

Home Uw Professionale Ge	Waarom – professioneel
	Voor welke doeleiden gebruiken wij uw gegevens?
Black Tiger Belgium kan	uw gegevens gebruiken voor twee doeleiden;
1. Data Delivery	
2. Data quality	
Intern gebruik	
Elk van deze doeleinde	n wordt hieronder meer gedetailleerd omschreven.

71. De klager meent in het bijzonder dat de verweerder in februari 2022 de volgende uitleg aanvoert met betrekking tot zijn *Data Delivery* dienstverlening:

"In het kader van onze Data Delivery activiteiten, commercialiseren wij uw persoonsgegevens voor prospectie en direct marketing doeleinden, om de door onze klanten ter beschikking gestelde databases te verrijken, om marketing profielen op te stellen en/of om marktonderzoek uit te voeren." ⁴²

De klager poneert met andere woorden dat de verweerder zich, in tegenspraak met zijn conclusies, anno 2022 nog steeds bezighield met direct marketingactiviteiten in het kader van diens Data Delivery activiteiten — inbegrepen het opmaken van profielen van betrokkenen — op basis van gegevens uit openbare bronnen zoals de Kruispuntbank van Ondernemingen, terwijl dergelijke gegevens in beginsel louter bedoeld zijn om derden de mogelijkheid te bieden bedrijfsgegevens na te kijken. Ook ten aanzien van de verwerking van persoonsgegevens van consumenten zou de verweerder hebben aangegeven dat deze door hem verwerkt worden, en in een aantal gevallen tevens aan diens klanten worden verstrekt.

72. In zijn syntheseconclusie verduidelijkt de verweerder dat de omstreden mededeling op de website louter het gevolg is van de overgangstermijnen bepaald in de overeenkomsten met afnemers van de B2B *Data Delivery* dienstverlening, die tot 30 november 2021 gegevens uit Spectron hadden ontvangen. Niettegenstaande de overdracht van de dienstverlening aan [de onderneming Z6] op 1 december 2021⁴³, hadden deze klanten namelijk het recht om de aangeleverde gegevens nog drie maanden te gebruiken, tot eind februari 2022. Om die reden heeft de verweerder dus op zijn website informatie bijgehouden over de categorieën van verzamelde gegevens, de doeleinden van de verwerking en de rechten van de betrokkenen. De verweerder stelt dat dit overigens uitdrukkelijk wordt vermeld op de webpagina *https://avg.blacktigerbelgium.tech/uw-professionele-gegevens/*, die voorafgaat aan de webpagina waarop de beschrijving staat van de door de klager geciteerde

⁴² Conclusies van repliek van de klager d.d. 15 februari 2022, p. 2.

⁴³ Zie randnr. 51 in deze beslissing.

verwerkingsdoeleinden. Kortom, de klager zou volgens de verweerder verkeerdelijk poneren dat BLACK TIGER BELGIUM in 2022 nog steeds persoonsgegevens zou doorverkopen aan diens klanten.

II.3.2.3. Verwerking van overheidsdata uit de KBO voor direct marketing doeleinden, door BLACK TIGER BELGIUM

73. De klager stelt dat de contactgegevens van de entiteiten die geregistreerd zijn bij de Kruispuntbank van Ondernemingen zowel via de "public search" webpagina als via zogenaamde "KBO Webdiensten" of hergebruikbestanden beschikbaar worden gesteld. Hoewel het wettelijk mogelijk is om een data licentie aan te kopen bij de KBO voor hergebruik van bedrijfsgegevens, is het volgens de klager onduidelijk of de verweerder wel beschikt over het nodige KBO-jaarabonnement om deze gegevens te mogen gebruiken.

Los van deze licentie voor hergebruik stelt de klager dat het volgens de Belgische wet op de KBO niettemin uitdrukkelijk verboden is om KBO-data te gebruiken voor direct marketing, met als gevolg dat het gebruik van KBO-data voor direct marketingdoeleinden door BLACK TIGER BELGIUM op zijn minst een schending van de wet inhoudt.

De klager werpt op dat het ter beschikking stellen van KBO-data via de "public search"functionaliteit in overeenstemming is met artikel III.31 van het Wetboek van economisch
recht⁴⁴ en overeenkomstig artikel 1 van het koninklijk besluit van 28 maart 2014 tot
uitvoering van artikel III.31 van het Wetboek van economisch recht⁴⁵, inzonderheid de

1 vermelde gegevens, tenzij:

⁴⁴ Wetboek van Economisch recht, B.S., 29 maart 2013, <u>artikel III.31</u> — "Alle natuurlijke personen, rechtspersonen of entiteiten hebben toegang, via het internet, tot gegevens bedoeld in het artikel III.29, § 1, ingeschreven in de Kruispuntbank van Ondernemingen. Er wordt minstens voorzien in een vrij toegankelijke website waarop deze gegevens in een leesbaar formaat terug te vinden zijn [...]".

⁴⁵ Koninklijk besluit tot uitvoering van artikel III.31 van het Wetboek van economisch recht inzonderheid de bepaling van de gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen die via internet toegankelijk zijn evenals de voorwaarden voor het raadplegen ervan, B.S., 28 april 2014, <u>artikel 1</u> — "§ 1. De volgende gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen zijn via het Internet toegankelijk:

^{1°} het ondernemingsnummer en het (de) vestigingseenheidsnummer(s);

^{2°} de benamingen van de geregistreerde entiteit en/of van haar vestigingseenheden;

^{3°} de adressen van de geregistreerde entiteit en/of van haar vestigingseenheden;

^{4°} de rechtsvorm;

^{5°} de rechtstoestand;

^{6°} de economische activiteiten van de geregistreerde entiteit en van haar vestigingseenheden;

 $^{7^{\}circ}$ de hoedanigheden volgens welke de geregistreerde entiteit ingeschreven is in de Kruispuntbank van Ondernemingen; 8° [...];

 $^{9^{\}circ}$ de naam en voornaam van de oprichters en van de personen die in de geregistreerde entiteit een functie uitoefenen die onderworpen is aan bekendmaking;

^{10°} de verwijzing naar de website van de geregistreerde entiteit, haar telefoon- en faxnummer alsook haar e-mailadres; [...] § 2. De naam en het adres van de woonplaats van de natuurlijke persoon worden niet getoond bij de toegang tot de in paragraaf

a) ofwel deze naam overeenkomt met de benaming van de geregistreerde entiteit of van haar vestigingseenheid;

b) ofwel het adres van de woonplaats overeenkomt met het adres van haar vestigingseenheid.

^{§ 3.} Enkel de actieve gegevens, beoogd in paragraaf 1, worden vermeld.

^{§ 4.} De gegevens die een begindatum hebben in de toekomst of die werden stopgezet, worden niet vermeld.

bepaling van de gegevens van de KBO die via internet toegankelijk zijn evenals de voorwaarden voor het raadplegen ervan.

Met betrekking tot het verstrekken van contactgegevens in het kader van webdiensten of hergebruikbestanden, meent de klager dat de KBO een aantal gegevens ter beschikking stelt via het volledige bestand voor hergebruik van gegevens. Tussen deze gegevens zitten onder meer informatie betreffende de entiteit en natuurlijk persoon alsook de namen en voornamen van de personen die, binnen rechtspersonen, functies uitoefenen of de ondernemersvaardigheden bewijzen.

- 74. De klager voegt hieraan toe dat men als verantwoordelijke voor een bedrijf ook zogenaamde "declaratieve" bijkomende contactgegevens kan meedelen. Het verstrekken van dergelijke contactgegevens in het kader van de webdiensten dan wel hergebruikbestanden van de KBO dient in beginsel te geschieden overeenkomstig artikel III.33 van het Wetboek van Economisch recht⁴⁶ en het koninklijk besluit over het hergebruik van openbare gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen⁴⁷, dat uitdrukkelijk verbiedt om openbare gegevens uit het KBO voor direct marketingdoeleinden te gebruiken en/of te herverspreiden:
 - "Artikel $2-\S 1$. De openbare gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen kunnen overeenkomstig de nadere regels en de voorwaarden van dit besluit, door de beheersdienst doorgegeven worden aan derden met het oog op hergebruik. Derden mogen evenwel geen persoonsgegevens voor direct marketingdoeleinden gebruiken en/of herverspreiden.
 - § 2. De beheersdienst mag noch het identificatienummer in het Rijksregister noch het identificatienummer in de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid aan derden doorgeven.
 - § 3. De bijzondere voorwaarden voor het hergebruik worden vastgesteld in een licentieovereenkomst tussen de licentienemer en de Belgische Staat."

Dit verbod zou volgens de klager ook opgenomen zijn in de privacyverklaringen alsook de licentieovereenkomsten van de Kruispuntbank van Ondernemingen:

"2.2 De licentienemer mag de persoonsgegevens niet gebruiken voor direct-marketing doeleinden, in overeenstemming met artikel 2 van het koninklijk besluit van 18 juli 2008

In afwijking van het eerste lid, gezien het gaat om een stopgezette geregistreerde entiteit, worden de gegevens, beoogd in paragraaf 1, vermeld die actief waren op het ogenblik van de stopzetting van de geregistreerde entiteit".

⁴⁶ Wetboek van Economisch recht, B.S., 29 maart 2013, <u>artikel III.33</u> – "Zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van de artikelen III.29 en III.30, stelt de Koning, na advies van het Toezichtcomité, de gegevens van de Kruispuntban van Ondernemingen vat die het voorwerp kunnen uitmaken van een commercieel of niet-commercieel hergebruik alsook de modaliteiten inzake hun terbeschikkingstelling. Enkel de beheersdienst mag deze basisgegevens aan ondernemingen verstrekken"

⁴⁷ Koninklijk besluit van 18 juli 2008 betreffende het commercieel hergebruik van publieke gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen, *B.S.*, 29 oktober 2008.

betreffende het hergebruik van publieke gegevens van de Kruispuntbank van Ondernemingen."

- 75. In zijn conclusies van dupliek verklaart de verweerder dat hij een datalicentie heeft afgesloten met de KBO en zich ook houdt aan de gebruiksvoorwaarden van deze licentie. Het staat volgens de verweerder dus vast dat hij KBO-gegevens niet gebruikt voor direct marketingdoeleinden, doch uitsluitend voor *Data Quality* doeleinden verwerkt. De verweerder benadrukt overigens dat "direct marketing" nergens als nagestreefde commercieel doeleinde vermeld wordt in de licentieovereenkomst afgesloten tussen BLACK TIGER BELGIUM en de FOD Economie.
- 76. Ofschoon hij in zijn eerste verweermiddelen uitdrukkelijk zou verklaard hebben dat de bedrijfs- en contactgegevens van Belgische bedrijven in het referentiebestand "Spectron" welke onrechtstreeks verkregen zijn via zowel publieke/overheidsbronnen (KBO, NBB) als via commerciële gegevensbronnen eveneens voor direct marketingdoeleinden gebruikt werden, stelt de verweerder tijdens de hoorzitting d.d. 22 februari 2023 evenwel dat "het niettemin duidelijk is dat BLACK TIGER BELGIUM geen gegevens afkomstig uit het KBO voor direct marketingdoeleinden verwerkt".
- 77. In zijn schriftelijke bemerkingen omtrent het proces-verbaal van de hoorzitting d.d. 22 februari 2023 benadrukt de verweerder daarbovenop dat BLACK TIGER BELGIUM zelf nooit de verzender van promotionele berichten is geweest, noch de ontwerper van de inhoud van dergelijke berichten. Het zijn namelijk steeds de klanten van de verweerder die verantwoordelijk zijn voor het selecteren van adressen en het versturen van reclameboodschappen naar deze adressen.

Hoe dan ook staat dit volgens de verweerder niet in de weg dat zijn klanten diezelfde gegevens zelf kunnen verwerken voor direct marketing doeleinden, met dien verstande dat zij deze verwerkingen dan uitvoeren met behulp van gegevens die reeds in hun bezit zijn, en dus geenszins werden aangeleverd door BLACK TIGER BELGIUM.

Tot slot voert de verweerder aan dat de enige in het geding zijnde verwerkingen de promotiecampagnes per post betreffen, met uitsluiting van alle digitale of andere communicatiemiddelen.

II.3.2.4. Massale verwerking van persoonsgegevens van minderjarigen zonder toestemming

78. De klager stelt op basis van de antwoorden op de verzoeken tot inzage vast dat de verweerder persoonsgegevens van minderjarigen verwerkt, *in casu* de minderjarige kinderen van de klagers. Deze gegevens zouden verkregen zijn via [de onderneming Z7], alsmede andere commerciële bedrijven zoals [de onderneming Z8] en [de onderneming Z9].

De klager verwijst wat dit betreft naar het vermeende aandeel van 21,10% van de Belgische bevolking waarvan [de onderneming Z6] persoonsgegevens verwerkt, om te concluderen dat de verweerder een nog veel groter volume van data verwerkt, onder meer dankzij de data die de verweerder aankoopt van bijkomende leveranciers.

79. In zijn conclusies van dupliek daarentegen, wijst de verweerder erop dat hij slechts over beperkte gegevens (geboortedatum en geslacht van het kind, in relatie tot de in het bronbestand geïdentificeerde ouder) van minderjarigen beschikt. Deze gegevens worden uitsluitend gebruikt voor segmentatiedoeleinden. In geen geval heeft de verweerder gegevens van minderjarigen verstrekt aan zijn klanten, waarmee deze rechtstreeks aan minderjarigen reclame zouden kunnen zenden.

II.3.2.5. Bewaartermijnen van toepassing op de verzamelde persoonsgegevens

- 80. Tijdens de hoorzitting d.d. 22 februari 2023 betreurt de klager de uitzonderlijk lange bewaartermijnen van 15 jaar na de laatste registratie in de databanken van de verweerder. De klager stelt dat indien data op eender welke manier wederom geregistreerd worden in de databanken van de verweerder, een nieuw termijn van 15 jaar aanvangt. Dit zou overigens blijken uit de informatie die de klagers in het antwoord van de verweerder ontvingen, waarin gegevens opgenomen zijn die meer dan 15 jaar oud zijn, onder andere gegevens van hun kinderen en een aantal "verouderde mail adressen die al terug gaan naar midden jaren '90".
- 81. Op de vraag van de Geschillenkamer tijdens de hoorzitting d.d. 22 februari 2023, omtrent welke maatregelen getroffen werden om de kwaliteit te beoordelen en te waarborgen van persoonsgegevens die 15 jaar oud zijn, repliceert de verweerder louter bevestigend dat de persoonsgegevens in beginsel voor een periode van 15 jaar bewaard blijven. Wanneer de klager vervolgens opwerpt dat de huidige privacyverklaring evenwel een bewaartermijn van 3 of 10 jaar vermeldt, afhankelijk van de categorie van betrokkene, antwoordt de verweerder dat de huidige privacyverklaring niet aan de orde is vermits de klacht evenals het onderzoeksverslag, die beide het voorwerp uitmaken van de onderhavige procedure voor de Geschillenkamer, betrekking hebben op de periode vóór juni 2021.
- 82. Daarnaast benadrukt de verweerder in het kader van de heropening van de debatten⁴⁸ dat de oude privacyverklaring "thans volledig teniet gedaan en vervangen" werd. Verder stelt de verweerder dat de privacyverklaring op de website⁴⁹ bestemd is voor het brede publiek, in tegenstelling tot de privacyverklaring die van toepassing is op betrokkenen die direct marketingcommunicaties hebben ontvangen, waarop de verweerder bij naam vermeld

 $^{^{48}}$ Conclusies van de verweerder ("Aanvullende Conclusie Black Tiger (1002387.1)") overgemaakt aan de Geschillenkamer op 11 september 2023.

⁴⁹ https://www.blacktigerbelqium.tech/privacy-policv.

wordt⁵⁰. Dit onderscheid, dat volgens de verweerder geen betrekking heeft op de aard van de persoonsgegevens, wordt overigens uitdrukkelijk benadrukt op de eerste pagina van de aangepaste algemene privacyverklaring — dewelke niettemin ontoereikend zou zijn voor de voorliggende zaak, aldus de verweerder.

II.3.2.6. Verrijken van persoonsgegevens met persoonlijke impact

- 83. De klager poneert dat de verweerder persoonlijke profielen verrijkt aan de hand van statistische data afkomstig van het Nationaal Instituut voor Statistiek, alsook dat de gevolgen van deze verrijking aanzienlijk en direct voelbaar zijn voor betrokkenen. De klager verwijst in het bijzonder naar een specifieke onderneming die de kredietwaardigheid van haar klanten zou bepalen op basis van profielgegevens evenals data aangeleverd door de verweerder. Uit het antwoord van de verweerder op de verzoeken tot inzage zou tevens blijken dat de profielen van de klagers als "Sociale klasse: elite klasse" geclassificeerd worden⁵¹.
- 84. In zijn conclusies van dupliek betwist de verweerder deze bewering van de klager, die niet gestaafd wordt door de stukken in het dossier.
- 85. Tijdens de hoorzitting voor de Geschillenkamer d.d. 22 februari 2023 wordt aan de verweerder de vraag gesteld in welke mate zijn Data Quality dienstverlening waarbij de klanten van de verweerder eigen klantenbestanden delen met de verweerder voor kwaliteitscontrole, i.e. teneinde na te gaan of de persoonsgegevens voldoende vertrouwenswaardig zijn tevens (een vorm van) dataverrijking inhoudt. De verweerder antwoordt dat hij bij ontvangst van klantendata over een specifieke betrokkene uitsluitend zal nagaan of er ondertussen relevanter data gekend zijn over diezelfde betrokkene bij wijze van voorbeeld, een e-mailadres dat recenter in gebruik werd genomen alvorens een score toe te kennen met betrekking tot de aangeleverde data en deze score mee te delen aan de klant. Er worden volgens de verweerder dus geen nieuwe persoonsgegevens overgemaakt aan de klanten in het kader van de Data Quality dienstverlening.

II.3.3. Oordeel van de Geschillenkamer

86. Voorafgaand aan haar beoordeling ten gronde over de rechtmatigheid van de verwerking van de persoonsgegevens van de klager door de verweerder, wenst de Geschillenkamer te benadrukken dat zij, in tegenstelling tot wat de verweerder aandraagt in zijn reactie d.d. 24

⁵⁰ Beschikbaar op de website https://avg.blacktigerbelgium.tech.

⁵¹ Stuk 2 ("Reactie op het verzoek om toegang van 13 november 2020 van Bisnode Belgium"), p. 3 en Stuk 3 ("Reactie op het verzoek om toegang van 23 december 2020 van Bisnode Belgium"), p. 2, zoals overgemaakt aan de Geschillenkamer in het kader van de conclusies van antwoord.

november 2023 op het sanctieformulier⁵², geenszins "een onbegrijpelijke verwarring" zou creëren "tussen de activiteiten van Data Delivery en Data Quality". Tevens betwist de Geschillenkamer de stelling van de verweerder dat er geen tegensprekelijk debat werd geopend wat betreft de Data Quality dienstverlening. Geen van beide middelen overtuigen, om de hierna volgende redenen.

Ten eerste hebben de grieven van de klagers betrekking op de verwerking van hun persoonsgegevens door de verweerder, zonder dat de klagers hierbij uitdrukkelijk een onderscheid maken tussen de verschillende dienstverleningen die de verweerder aanbiedt. Dit is ook logisch; van betrokkenen kan immers niet verlangd worden dat zij de commerciële benamingen die een verwerkingsverantwoordelijke geeft aan de verwerkingsactiviteiten die hij uitvoert, uitdrukkelijk dienen te vermelden in hun klacht bij de GBA. Daarbij komt ook nog dat de verweerder in zijn antwoorden op beide verzoeken tot inzage geen enkel onderscheid maakt naargelang de dienstverlening waarvoor de persoonsgegevens van de klager resp. de klaagster verwerkt werden. Specifiek voor de klager onderscheidt de verweerder daarentegen tussen het consumentenbestand, enerzijds, en het bedrijvenbestand, anderzijds.

Ten tweede wordt in het onderzoeksverslag uitdrukkelijk verwezen naar het antwoord d.d. 21 april 2021 van de functionaris voor gegevensbescherming (hierna, DPO) van de verweerder op de vragen van de Inspectiedienst, waarin evenmin een onderscheid wordt gemaakt tussen de *Data Quality* en *Data Delivery* dienstverleningen. Uit dat antwoord blijkt heel duidelijk dat de verweerder beide diensten gezamenlijk als "commerciële activiteiten" omschrijft:

"14. Zoals aangegeven in de brieven in antwoord op de verzoeken van de klagers om recht op toegang, heeft Bisnode België hun gegevens verwerkt in het kader van haar commerciële activiteiten op basis van artikel 6 1 f) van de AVG" (vrije vertaling)⁵³.

Ten derde werden er tijdens de hoorzitting d.d. 22 februari 2023 vragen gesteld aan de verweerder die uitdrukkelijk verband hielden met de *Data Quality* dienstverlening. De verweerder heeft tijdens de hoorzitting echter nooit bezwaar getekend tegen het stellen van deze vragen, die hij overigens beantwoord heeft. Tevens stond het de verweerder vrij om in zijn reactie op het proces-verbaal van de hoorzitting de vermeende "verwarring" tussen beide dienstverleningen aan te kaarten en te betwisten, wat hij wederom niet heeft gedaan.

Tot slot kan de verweerder bezwaarlijk ontkennen dat hij reeds in zijn eerste verweermiddelen d.d. 24 januari 2022 ambtshalve beide dienstverleningen heeft toegelicht

⁵² Reactie van de verweerder op het sanctieformulier d.d. 31 oktober 2023, p. 2, punt (i), en p. 3 ,punt (iii).

⁵³ "14. Comme indiqué dans les lettres en réponse aux demandes de droit d'accès des plaignants, Bisnode Belgium a traité leurs données dans le cadre de ses activités commerciales sur base de l'article 6 1 f) du RGPD".

en hierbij heeft verwezen naar de gedocumenteerde belangenafwegingen voor de verschillende databanken⁵⁴, waarin overigens geen wezenlijk onderscheid wordt gemaakt naargelang de *Data Quality* of *Data Delivery* dienstverleningen⁵⁵. Het staat met andere woorden vast dat de verweerder zich zowel tijdens het onderzoek als in het kader van de schriftelijke debatten voor de Geschillenkamer heeft kunnen verweren ten aanzien van de *Data Quality* alsook de *Data Delivery* dienstverlening, hetgeen afdoende wordt aangetoond door de stukken overgemaakt in het kader van de conclusies van antwoord.

- 87. Volgens artikel 5.1.a) AVG moeten persoonsgegevens op een ten aanzien van de betrokkenen rechtmatige, behoorlijke en transparante wijze worden verwerkt. Voorts bepaalt artikel 6.1 AVG dat de verwerking van persoonsgegevens slechts rechtmatig is indien en voor zover deze rust op een geldige rechtsgrond. De verwerkingsverantwoordelijke moet ten slotte kunnen aantonen dat de verwerking rechtmatig is, gelet op de verantwoordingsplicht die krachtens artikel 5.2 juncto artikel 24.1 AVG op hem rust.
- 88. Op basis van de aangeleverde stukken stelt de Geschillenkamer vast dat de verweerder zich op artikel 6.1.f) AVG (gerechtvaardigd belang) beroept voor de verzameling en de verwerking van persoonsgegevens in CMX en Spectron, terwijl de toestemming van betrokkenen als verwerkingsgrondslag geldt voor de gegevensverwerking in het kader van Permesso.
 - In het kader van de onderhavige zaak begrijpt de Geschillenkamer evenwel dat de persoonsgegevens van de klagers niet in Permesso verwerkt werden⁵⁶. Derhalve zal de Geschillenkamer haar beoordeling te dezen beperken tot de gegevensverwerkingen die betrekking hebben op de CMX en Spectron databanken.
- 89. De verweerder bevestigt in zijn conclusies dat hij een beroep doet op artikel 6.1.*f*) AVG voor de verzameling van persoonsgegevens van betrokkenen uit publieke en private bronnen, alsmede voor de opname en verrijking van diezelfde persoonsgegevens in verschillende interne databanken, alvorens deze persoonsgegevens te commercialiseren aan zijn klanten in het kader van zowel *Data Delivery* als *Data Quality* diensten⁵⁷, voor direct marketingdoeleinden⁵⁸. Dit wordt verder gestaafd door de antwoorden van de verweerder aan beide klagers, ingevolge hun verzoeken tot inzage:

⁵⁴ Stuk 5 ("Legitimate Interest Assessment Consu-Matrix 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder; Stuk 6 ("Legitimate Interest Assessment Spectron 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder.

⁵⁵ Zie randnrs. 64 e.v. in deze beslissing.

⁵⁶ Stuk 2 ("Reactie op het verzoek om toegang van 13 november 2020 van Bisnode Belgium"), zoals overgemaakt aan de Geschillenkamer in het kader van de conclusies van antwoord.

⁵⁷ Conclusies van antwoord van de verweerder d.d. 24 januari 2022, p. 11; Conclusies van dupliek van de verweerder d.d. 7 maart 2022, p. 21

⁵⁸ Stuk 5 ("Legitimate Interest Assessment Consu-Matrix 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder; Stuk 6 ("Legitimate Interest Assessment Spectron 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder.

"Uw gegevens worden door ons verwerkt op basis van volgende rechtsgrond, met name het nastreven van ons gerechtvaardigd belang (art. 6.1.f van de Algemene Verordening Gegevensbescherming) in het kader van onze commerciële activiteiten." ⁵⁹

"Zoals beschreven in het Privacybeleid, beschikbaar op www.bisnodeenu.be, verwerken wij uw persoonsgegevens in overeenstemming met de AVG. Deze gegevensverwerking is enerzijds noodzakelijk om het gerechtvaardigd belang van Bisnode Belgium te behartigen, anderzijds om het gerechtvaardigd belang van andere te behartigen. (artikel 6.1.f AVG)." ⁶⁰

- 90. Aangezien het dus vaststaat dat de verweerder persoonsgegevens van de klagers uitsluitend verwerkte op grond van artikel 6.1.*f*) AVG, zal de Geschillenkamer zich niet buigen over de verwerking van persoonsgegevens door de verweerder op basis van de toestemming van betrokkenen⁶¹.
- 91. Overeenkomstig artikel 6.1.f) AVG en de rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna "HvJEU") in zijn arrest "Rīgas"⁶², dient aan drie cumulatieve voorwaarden voldaan te zijn opdat een verwerkingsverantwoordelijke zich rechtsgeldig kan beroepen op deze rechtmatigheidsgrond⁶³, te weten:

"[...] in de eerste plaats, de behartiging van een gerechtvaardigd belang van de voor de verwerking verantwoordelijke of van de derde(n) aan wie de gegevens worden verstrekt, in de tweede plaats, de noodzaak van de verwerking van de persoonsgegevens voor de behartiging van het gerechtvaardigde belang, en, in de derde plaats, de voorwaarde dat de fundamentele rechten en vrijheden van de bij de gegevensbescherming betrokken persoon niet prevaleren"

- 92. Teneinde zich conform artikel 6.1.f) AVG te kunnen beroepen op gerechtvaardigd belangen, dient een verwerkingsverantwoordelijke dus aan te tonen dat:
 - i. de belangen die deze met de verwerking nastreeft, als gerechtvaardigd kunnen worden erkend (de "doeltoets");
 - ii. de beoogde verwerking noodzakelijk is voor de verwezenlijking van deze belangen (de "noodzakelijkheidstoets"); en
 - iii. de afweging van deze belangen ten opzichte van de belangen, fundamentele vrijheden en grondrechten van betrokkenen doorweegt in het voordeel van de verwerkingsverantwoordelijke (de "afwegingstoets").

⁵⁹ Antwoord van de verweerder aan de klaagster, d.d. 13 november 2020.

 $^{^{\}rm 60}$ Antwoord van de verweerder aan de klager, d.d. 23 december 2020.

 $^{^{61}}$ l.e., in het kader van de website www.permesso.be en in de databank Permesso.

⁶² HvJEU, 4 mei 2017, C-13/16, Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvalde tegen Rīgas pašvaldības SIA "Rīgas satiksme" (ECLI:EU:C:2017:336), randnr. 28. Zie ook HvJEU, 11 december 2019, C-708/18, TK t/ Asociaţia de Proprietari bloc M5A-ScaraA (ECLI:EU:C:2019:1064), randnr. 40.

⁶³ Zie ook Beslissing ten gronde 71/2020 van 30 oktober 2020, randnrs. 68-73 (beschikbaar op de website van de GBA).

De Geschillenkamer zal in de volgende secties de omstreden gegevensverwerkingen⁶⁴ aan de drie voornoemde voorwaarden toetsen.

II.3.3.1. Doeltoets

- 93. De Geschillenkamer herinnert eraan dat de belangenafweging geen rol speelt indien het belang van de verwerkingsverantwoordelijke ongerechtvaardigd is, vermits de eerste drempel voor het gebruik van artikel 6.1.f) AVG in dergelijke omstandigheden niet is bereikt⁶⁵. Het belang dat wordt nagestreefd door een verwerkingsverantwoordelijke of derde partij moet overigens onderscheiden worden van de doelstellingen die middels een bepaalde verwerking worden nagestreefd⁶⁶. In de context van gegevensbescherming is het "doeleinde" immers de specifieke reden waarom de gegevens worden verwerkt: de doelstelling of de bedoeling van de gegevensverwerking. Het "belang" is daarentegen een ruimer begrip en ziet op de waarde voor de verwerkingsverantwoordelijke of het voordeel dat de verwerkingsverantwoordelijke, of de maatschappij, bij de verwerking kan hebben⁶⁷.
- 94. Aangezien het haar niet betaamt om *in abstracto* te oordelen over de praktijk van dataverhandeling noch over de bredere zogenaamde *data brokerage* of *data intermediaries* industrie, zal de Geschillenkamer haar oordeel in de onderhavige zaak *in concreto* vellen, op grond van de verschillende documenten die de partijen zowel tijdens het onderzoek als in het kader van de verweermiddelen hebben overhandigd, waaruit een gedetailleerde analyse blijkt van de verschillende aandachtspunten die verband houden met de activiteiten de verweerder als gegevensmakelaar.
- 95. Wat de <u>eerste voorwaarde</u> betreft om een beroep te doen op artikel 6.1.*f*) AVG, verklaart de verweerder in de neergelegde rechtmatige belangenafwegingen (*legitimate interest assessment*, hierna 'LIA') dat de verwerkingsactiviteiten die gepaard gaan met CMX⁶⁸ resp. Spectron⁶⁹ de volgende doelen nastreven:
 - "[...] het verbeteren en vergroten van zijn eigen consumentendatabase Consu-Matrix [resp. B2B database Spectron], om betere diensten te kunnen leveren. Deze diensten kunnen bestaan uit (i) gegevensanalyse, (ii) verrijking, validatie of andere "Data Quality"-diensten die erop gericht zijn de kwaliteit van de gegevens van de klanten van Bisnode te verbeteren, en

⁶⁴ Zie randnr. 52 in deze beslissing.

⁶⁵ Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Advies 06/2014 over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de gegevensverwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG (WP217, 9 april 2014), p. 30.

⁶⁶ Ibidem, p. 29.

⁶⁷ Ibidem, p. 29: "Een bedrijf kan er bijvoorbeeld belang bij hebben de gezondheid en veiligheid van zijn werknemers bij een kerncentrale te verzekeren. In verband hiermee kan het bedrijf de tenuitvoerlegging als doeleinde hebben van specifieke procedures voor toegangscontrole die de verwerking rechtvaardigt van bepaalde gespecificeerde persoonsgegevens om de gezondheid en veiligheid van werknemers te helpen verzekeren".

⁶⁸ Stuk 2, zoals overgemaakt door de verweerder aan de Inspectiedienst in het kader van het onderzoek; Stuk 5, zoals overgemaakt aan de Geschillenkamer in het kader van de conclusies van antwoord.

⁶⁹ Stuk 3, zoals overgemaakt door de verweerder aan de Inspectiedienst in het kader van het onderzoek; Stuk 6, zoals overgemaakt aan de Geschillenkamer in het kader van de conclusies van antwoord.

- (iii) levering van gegevensreeksen voor direct marketingdoeleinden op basis van specifieke criteria (segmentering) die offline en digitale kanalen, waaronder sociale media, bestrijken."⁷⁰
- 96. In het bijzonder zou de verweerder middels de verwerkingen van persoonsgegevens opgenomen in de CMX databank evenals de Spectron databank dus de volgende specifieke doelstellingen nastreven⁷¹:
 - i. de commercialisering en optimalisering van de activiteiten van BLACK TIGER BELGIUM als gegevensmakelaar;
 - ii. de verbetering van de kwaliteit van de gegevens in de databanken van klanten, in het bijzonder door deze gegevens te valideren, corrigeren en aan te vullen aan de hand van de persoonsgegevens waarover BLACK TIGER BELGIUM reeds beschikt;
 - iii. de groepering van persoonsgegevens die een bedrijf over een bepaalde persoon bezit; en
 - iv. de analyse van gegevens en het opstellen van marktsegmentatieprofielen om de voorkeuren van betrokkenen af te leiden, zodat (i) klantbedrijven hen geschikte producten/diensten kunnen aanbieden die overeenkomen met hun professionele en persoonlijke situatie en met de producten/diensten die zij al bezitten, en (ii) sociale netwerken of andere media de advertenties op webpagina's van klantbedrijven kunnen aanpassen aan de belangstelling die betrokkenen hebben getoond.

De Geschillenkamer merkt op, mede gelet op de door de verweerder gebruikte bewoording, dat de nagestreefde doelstellingen zowel voor de *Data Delivery* als de *Data Quality* dienstverlening gelden, ongeacht of de verwerkte persoonsgegevens zich in de CMX databank (B2C) bevinden dan wel in de Spectron databank (B2B).

- 97. De "gerechtvaardigde" aard van een nagestreefd belang kan doorgaans worden verondersteld voor zover er aan de drie volgende voorwaarden is voldaan:
 - i. Het nagestreefde belang moet vooreerst rechtmatig zijn, oftewel aanvaardbaar onder de EU-wetgeving of de wetgeving van een lidstaat⁷². Zodus geldt als

⁷⁰ Oorspronkelijke tekst: "[...] to enhance and increase its proprietary consumer database Consu-Matrix [/ B2B database Spectron], in order to deliver better services. Those services may include (i) data analyse, (ii) enrichment, validation or other "Data Quality" services aimed at improving the quality of the data held by Bisnode's customers, and (iii) delivery of data sets for direct marketing purposes on the basis of specific criteria (segmentation) covering offline and digital channels, including social media".

⁷¹ Stuk 2, zoals overgemaakt door de verweerder aan de Inspectiedienst in het kader van het onderzoek; Stuk 5, zoals overgemaakt aan de Geschillenkamer in het kader van de conclusies van antwoord (<u>CMX</u>); Stuk 3, zoals overgemaakt door de verweerder aan de Inspectiedienst in het kader van het onderzoek; Stuk 6, zoals overgemaakt aan de Geschillenkamer in het kader van de conclusies van antwoord (<u>Spectron</u>).

⁷² De Geschillenkamer is er zich van bewust dat de vraag of elk belang een gerechtvaardigd belang zijn, mits dat belang niet in strijd is met de wet, en dan met name de vraag of dit ook geldt voor een zuiver commercieel belang, aan het Hof van Justitie is voorgelegd in zaak C-621/22, Koninklijke Nederlandse Lawn Tennisbond. Het hier gestelde geeft de huidige stand van het recht weer.

algemene regel dat belangen die erkend door dan wel herleid kunnen worden tot een wetgevende maatregel of een rechtsbeginsel, een rechtmatig belang kunnen vormen. Vanzelfsprekend mag het nagestreefde belang dus niet in strijd zijn met de wet, inclusief wettelijke beperkingen met betrekking tot de betreffende persoonsgegevens.

- ii. Het nagestreefde belang dient tevens op een voldoende duidelijke en nauwkeurige manier te worden vastgesteld: de omtrek van het nagestreefde rechtmatige belang moet duidelijk worden omschreven opdat dit belang naar behoren kan worden afgewogen tegen de belangen of fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkenen.
- iii. Tenslotte moet het gerechtvaardigd belang bestaande en effectief zijn ten tijde van de gegevensverwerking (en dus niet fictief of louter hypothetisch⁷³).
- 98. In de voorliggende zaak is de Geschillenkamer van oordeel dat de voor de B2C *Data Delivery* resp. de B2C *Data Quality* dienstverleningen aangevoerde belangen, te weten:
 - i. het belang voor de verweerder om zijn databanken te verrijken en te commercialiseren in het kader van zijn vrijheid van onderneming; en
 - ii. het belang van de klanten van de verweerder om de meest actuele persoonsgegevens te verkrijgen teneinde hun eigen databanken te verrijken of hun juistheid te bevestigen in het licht van het beginsel van juistheid⁷⁴, met als oogmerk het voeren van doeltreffende direct marketingcampagnes;

duidelijk vastgelegd, afgebakend, reëel en actueel zijn, met als gevolg dat de nagestreefde belangen legitiem zijn.

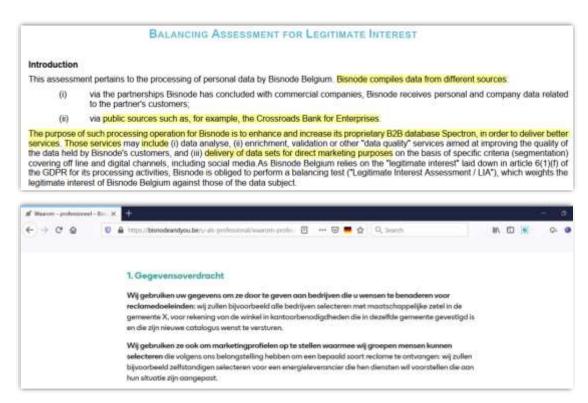
99. Aangaande de specifieke grieven van de klager dat de verweerder KBO-gegevens (in Spectron) ook voor direct marketingdoeleinden zou aanwenden, stelt de Geschillenkamer evenwel vast dat de desbetreffende weerleggingen van de verweerder⁷⁵ niet overeenkomen met de door hem aangeleverde documentatie, noch met de schermafdrukken van zijn website⁷⁶:

⁷³ HvJEU, 11 december 2019, C-708/18, TK t/ Asociatia de Proprietari bloc M5A-ScaraA (ECLI:EU:C:2019:1064), randnr. 44.

⁷⁴ Krachtens overweging 39 en artikel 5.1.d) AVG.

⁷⁵ Zie randnrs 75 t.e.m. 77 in deze beslissing.

⁷⁶ Stuk 6 ("Legitimate Interest Assessment Spectron 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder; Stuk 12 ("Schermafdrukken van de website https://bisnodeandyou.be/") in de inventaris.

100. De Geschillenkamer merkt tevens op dat de voorwaarden in Bijlage 2 bij de licentieovereenkomst voor het gebruik van gegevens uit de KBO voor commerciële doeleinden⁷⁷, niet enkel het eigen gebruik voor direct marketing verbieden, maar ook het *herverspreiden* van deze gegevens voor direct marketing doeleinden verbieden:

Voorlopig besluit — Voor zover de verweerder in het kader van zijn <u>B2B Data Delivery</u> <u>dienstverlening</u> en <u>B2B Data Quality dienstverlening</u> dus effectief gegevens uit de KBO zou verwerken voor direct marketing-gerelateerde doeleinden, zoals overigens beschreven in de belangenafweging voor de Spectron databank⁷⁸, oordeelt de Geschillenkamer dat BLACK

Stuk 19 ("KBO licentieovereenkomst Bisnode (790517.1)") neergelegd bij de conclusies van dupliek van de verweerder, p. 16.
 Stuk 6 ("Legitimate Interest Assessment Spectron 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder, p. 1.

TIGER BELGIUM zich onmogelijk kan beroepen op artikel 6.1.f) AVG voor deze verwerkingen vermits er niet voldaan is aan de rechtmatigheidsvoorwaarde.

II.3.3.2. Noodzakelijkheidstoets

101. Naast het bestaan van een gerechtvaardigd belang, moet de verwerkingsverantwoordelijke ook de noodzakelijkheid van de verwerking voor dat belang aantonen alvorens een beroep te kunnen doen op artikel 6.1.f) AVG. Het Hof van Justitie heeft dienaangaande benadrukt dat de voorwaarde inzake de noodzakelijkheid van de verwerking voor het beoogd belang in samenhang met het beginsel van minimale gegevensverwerking, zoals vastgelegd in artikel 5.1.c) AVG⁷⁹, moet worden onderzocht.

De noodzakelijkheidsvereiste is immers van belang om te garanderen dat de gegevensverwerking op basis van gerechtvaardigd belang niet leidt tot een te ruime interpretatie van het criterium inzake de noodzaak om gegevens te verwerken. Persoonsgegevens moeten derhalve steeds toereikend zijn, ter zake dienend en beperkt tot wat noodzakelijk is voor de behartiging van de belangen waarvoor zij worden verwerkt.

Concreet dient de verweerder ervoor te zorgen dat er geen minder ingrijpende middelen in termen van impact op de persoonlijke levenssfeer van de betrokkenen voorhanden zijn om dit belang te bereiken, dan de beoogde verwerking uit te voeren⁸⁰. Bij deze beoordeling moet ook rekening worden gehouden met het beginsel van opslagbeperking onder artikel 5.1.*e*) AVG.

- 102. Teneinde te kunnen beoordelen of de verwerking de noodzakelijkheidstoets doorstaat, acht de Geschillenkamer het wederom van belang om naast de ingediende verweermiddelen ook de documentatie aangeleverd tijdens het onderzoek en in het kader van de conclusies in aanmerking te nemen. De verweerder licht namelijk de noodzaak van de omstreden verwerking toe, door drie vragen te beantwoorden in het kader van de beoordeling van de belangen die hij inzake CMX resp. Spectron aandraagt als zijnde gerechtvaardigd⁸¹:
 - i. Waarom is de verwerkingsactiviteit belangrijk voor de verwerkingsverantwoordelijke?
 - **ii.** Waarom is de verwerkingsactiviteit belangrijk voor andere partijen aan wie de gegevens desgevallend kunnen worden verstrekt?
 - iii. Kan de doelstelling op een andere manier worden verwezenlijkt?⁸²

⁷⁹ HvJEU, 11 december 2019, C-708/18, TK t/ Asociația de Proprietari bloc M5A-ScaraA (ECLI:EU:C:2019:1064), randnr. 48.

⁸⁰ Groep Gegevensbescherming Artikel 29 - Advies 06/2014 over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de gegevensverwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG (WP217, 9 april 2014), p. 35.

⁸¹ Stuk 5 ("Legitimate Interest Assessment Consu-Matrix 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder; Stuk 6 ("Legitimate Interest Assessment Spectron 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder.

⁸² (1) "Why is the processing activity important to the Controller?"; (2) "Why is the processing activity important to other parties the data may be disclosed to, if applicable?"; (3) "Is there another way of achieving the objective?".

- 103. De Geschillenkamer stelt op basis van de aangeleverde documentatie vooreerst vast dat er geen wezenlijk verschil bestaat tussen de beoordeling inzake de verwerkingen die betrekking hebben op persoonsgegevens opgenomen in de CMX databank (B2C) en de beoordeling van de verwerkingen van persoonsgegevens opgenomen in de Spectron databank (B2B). De hierna volgende uiteenzetting geldt bijgevolg voor beide databanken.
- 104. Als antwoord op de eerste vraag verwijst de verweerder naar het voordeel dat hij zelf uit de verwerking van persoonsgegevens haalt, en in het bijzonder naar de noodzaak van de verwerking voor de voortzetting van zijn economische activiteiten⁸³. Dit standpunt geldt zowel voor de *Data Delivery* als voor de *Data Quality* dienstverlening⁸⁴.
- 105. Voor wat betreft de behartiging van de belangen van derden (tweede vraag), maakt de verweerder daarentegen wel een onderscheid naargelang de *dienstverlening*.
 - i. B2C/B2B <u>Data Delivery dienstverlening</u> — De verweerder wijst op het voordeel voor diens klanten om prospects te kunnen bereiken, consumenten- of ondernemersdoelgroepen te selecteren via verschillende kanalen (post, telefoon, sociale media, ...) en zodoende hun omzet te verhogen. De verwerking zou met andere woorden noodzakelijk zijn voor de verrijking van de databanken van de klanten van BLACK TIGER BELGIUM met aanvullende contactgegevens van consumenten ondernemers. opdat deze klanten nieuwe communicatiekanalen contact zouden kunnen opnemen met hun eigen prospects en consumenten voor direct marketingdoeleinden. Daarnaast zouden de klanten van BLACK TIGER BELGIUM aan de hand van de aangevulde attributen hun eigen klantendatabanken beter kunnen analyseren en segmenteren op basis van verrijkte profileringsgegevens, wederom met het oog op het verzenden van direct marketingcommunicaties.
 - ii. B2C/B2B <u>Data Quality dienstverlening</u> De verwerking van persoonsgegevens opgenomen in het CMX bestand alsmede de Spectron databank beoogt de kwaliteit van de databanken van de klanten van BLACK TIGER BELGIUM te verbeteren, waardoor dubbele invoeren op individueel of huishoudelijk niveau in de databanken van de klanten samengevoegd kunnen worden en retourverzendingen vanwege verkeerde consumentenadressen vermeden kunnen worden⁸⁵.
- 106. Wat de derde vraag betreft, poneert de verweerder summier dat andere methodes om de belangen te verwezenlijken minder zekerheid zouden bieden en er niet zouden toe bijdragen

⁸³ "The benefit of the processing for Bisnode Belgium is the continuation of its economic activities".

⁸⁴ Stuk 5 ("Legitimate Interest Assessment Consu-Matrix 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder, p. 4; Stuk 6 ("Legitimate Interest Assessment Spectron 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder, p. 4.

⁸⁵ "The benefit of the processing for the Bisnode clients is multiple: [...] To improve the quality of their database: Avoid postal returns because of bad addresses [...] Be able to group a same person/household that is several times in the database".

de relatie tussen de klanten van BLACK TIGER BELGIUM en de betrokkenen te verdiepen. Dienvolgens bestaan er volgens de verweerder geen minder intrusieve doch even effectieve maatregelen om bestaande klantenrelaties te verdiepen en meer verkoop te genereren dan direct marketing. Dit standpunt geldt eveneens voor zowel de *Data Delivery* dienstverlening als voor de *Data Quality* dienstverlening⁸⁶.

Minimale gegevensverwerking — 5.1.c) AVG

- 107. Teneinde de noodzakelijkheid van deze verwerkingsactiviteiten voor de beoogde belangen te kunnen beoordelen, neemt de Geschillenkamer ook de verwerkte persoonsgegevens in aanmerking. Steunend op de schermafdrukken van het privacy beleid op de website, de gezamenlijke gegevensbeschermingseffectbeoordeling (GEB) voor de drie databanken, het register van verwerkingsactiviteiten alsook het antwoord van de DPO van BISNODE BELGIUM op de vragen van de Inspectiedienst en de gedetailleerde antwoorden die de klagers van de verweerder toen nog BISNODE BELGIUM ontvingen, stelt de Geschillenkamer vast⁸⁷ dat BLACK TIGER BELGIUM de volgende categorieën van persoonsgegevens verwerkt(e) in zijn databanken:
 - i. Schermafdrukken van het privacy beleid d.d. 31 maart 2021⁸⁸ (CMX, B2C) Naam, voornaam, geslacht, taal, leeftijd (of geboortedatum of vermoedelijke leeftijdsgroep), adres, vaste telefoon, mobiele telefoon, e-mailadres, datum van laatste contactopname van de gegevensbron met de betrokkene, statistische gegevens op wijk of gemeenteniveau (gemiddelde inkomen in de wijk waar mensen wonen, percentage eigenaars/huurders, tuinen, werkloosheidspercentage...), observatiegegevens (oppervlakte van gronden, aanwezigheid van zonnepanelen...), afgeleide gegevens, marketingprofielen.
 - ii. Schermafdrukken van het privacy beleid d.d. 31 maart 202189 (Spectron, B2B)
 - Bedrijfsgegevens Naam van het bedrijf, ondernemings- en btw-nummer, contactpunten, RSZ-nummer, activiteitensector volgens NACE, paritair comité, omvang van het bedrijf, aantal tewerkgestelde werknemers, oprichtingsdatum, gegevens van en aantal vestigingen/bijkantoren/franchisehouders, webpagina's, financiële informatie (incl. eventuele solvabiliteit en faillissement).

⁸⁶ Stuk 5 ("Legitimate Interest Assessment Consu-Matrix 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder, p. 5; Stuk 6 ("Legitimate Interest Assessment Spectron 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder, p. 5.

 $^{^{87}}$ Overeenkomstig een "zorgvuldige feitenvinding", zoals benadrukt door het Marktenhof in zijn tussenarrest 2022/AR/292 van 7 september 2022, p 36 en 39.

⁸⁸ Stuk 12 (Schermafdrukken website Bisnode Belgium genomen door de Inspectiedienst op 31 maart 2021) in de inventaris, p. 45-48.

⁸⁹ Stuk 12 (Schermafdrukken website Bisnode Belgium genomen door de Inspectiedienst op 31 maart 2021) in de inventaris, p. 31-33.

- Individuele gegevens Naam, voornaam, geslacht, taal, contactpunten professioneel en soms privaat adres, professioneel vast en/of mobiel telefoonnummer, professioneel e-mailadres, geboortedatum, functie of titel (incl. datum van aanstelling), afgeleide gegevens, marketingprofielen, datum waarop de informatie werd meegedeeld aan BISNODE BELGIUM of waarop veranderingen zijn aangebracht.
- iii. Gezamenlijke GEB (CMX, B2C)⁹⁰ Contactgegevens, persoonsgegevens over minderjarigen (ouder dan 16 jaar), consumentenbelangen, gezinstypologie, leefstijlgegevens, identificatiegegevens, persoonlijke kenmerken.
- iv. Gezamenlijke GEB (Spectron, B2B)⁹¹ Contactgegevens, incassogegevens, elektronische identificatiegegevens, financiële gegevens, identificatiegegevens, lidmaatschappen, andere gegevens, persoonlijke kenmerken, beroepsopleidingen training.
- v. Register van verwerkingsactiviteiten (CMX, B2C) ⁹² Contactgegevens, geboortedatum, leeftijd, socio-demografische en leefstijlgegevens, gezinstypologie, aanwezigheid van kinderen, buurtgegevens⁹³.
- vi. Register van verwerkingsactiviteiten (Spectron, B2B)⁹⁴ Contactgegevens, bedrijfsgegevens (KBO-nummer, aantal werknemers, omzet, NACE, ...), financiële gegevens⁹⁵.
- vii. Brief aan de GBA (CMX, B2C)⁹⁶ Algemene persoonlijke informatie (naam, voornaam, geslacht, taal en leeftijd of geboortedatum of vermoedelijke leeftijd), contactgegevens (postadres, vast telefoonnummer, mobiel telefoonnummer en emailadres), typologieën zoals gezin (jong koppel, alleenstaand met of zonder kinderen), huisvesting (eengezins- of meergezinswoning), statistische gegevens op buurt- en/of gemeenteniveau (gemiddeld inkomen, percentage eigenaren/huurders, percentage tuinen, werkloosheidspercentage, enz.), en algemene fysieke informatie op buurtniveau (gemiddelde perceelsgrootte of de aanwezigheid van zonnepanelen, enz.).

⁹² Stuk 30 ("Piece 30 - Bisnode Belgium - Copy of Record of Processing") voorgelegd aan de Inspectiedienst.

 $^{^{90}}$ Stuk 1 ("DPIA Bisnode 23 mai 2018 - Consu -Spectron-Permesso") voorgelegd aan de Inspectiedienst.

⁹¹ Ihidem

⁹³ "Contact Data, Date of Birth, Age, Socio-demo and Lifestyle data, Family typology, Presence of children, Neighbourhood data".

⁹⁴ Stuk 30 (Bisnode Belgium - Copy of Record of Processing) overgemaakt aan de Inspectiedienst.

⁹⁵ "Contact Data, Firmographics (CBE number, number of employees, turnover, NACE, ...), Financial data".

⁹⁶ Bijlage ("Réponse Inspection APD 27042021") bij Stuk 18 in de inventaris.

- viii. Brief aan de GBA (Spectron, B2B)⁹⁷ Naam, voornaam, geslacht, taal, zakelijk adres, zakelijk telefoonnummer (vast en/of mobiel), zakelijk e-mailadres, geboortedatum, functie of titel binnen het bedrijf, datum van aanstelling of inwerkingtreding.
- ix. Antwoorden op de inzageverzoeken⁹⁸ Naam, voornaam, adres, geslacht, taal, geboortedatum, e-mailadres, kind (incl. geboortedatum en geslacht), familietypologie, statistische gegevens op buurtniveau (urbanisatie, sociale klasse, percentage hoger onderwijs, percentage werklozen, percentage tuinen, percentage eigenaars).
- 108. De verwerkte persoonsgegevens omvatten ten tijde van de klachten dus verscheidene categorieën, die de Geschillenkamer hieronder per databank uiteenzet:

CMX (B2C)	Spectron (B2B)	
Identificatiegegevens	Identificatiegegevens	
Naam, voornaam	Naam, voornaam	
Contactgegevens	Contactgegevens	
Adres, vaste en/of mobiele telefoonnummer, e-mailadres	Zakelijk adres, zakelijk vaste en/of mobiele telefoonnummer, zakelijk e-mailadres	
Persoonsgegevens over minderjarigen (> 16 jaar)	Elektronische identificatiegegevens	
Geboortedatum en geslacht	Niet nader gedefinieerd	
Persoonlijke kenmerken	Persoonlijke kenmerken	
Geslacht, taal, leeftijd (of geboortedatum of vermoedelijke leeftijdsgroep)	Geslacht, taal, geboortedatum, functie of titel (incl. datum van aanstelling)	
Consumentenbelangen	Financiële specificaties	
Niet nader gedefinieerd	Solvabiliteit, faillissement	
Leefstijlgegevens	Beroepsopleiding en training	
Niet nader gedefinieerd	Niet nader gedefinieerd	
Gezinssamenstelling	Incasso-gegevens	
Gezinstypologie (alleenstaand met of zonder kinderen, jong koppel, enz.), geboortedatum en geslacht van kind(eren)	Niet nader gedefinieerd	
Huisvesting	Lidmaatschappen	
Eengezins- of meergezinswoning	Niet nader gedefinieerd	
Statistische gegevens op wijk of gemeenteniveau	Overige gegevens Niet nader gedefinieerd	
Gemiddelde inkomen in de wijk, percentage eigenaars/huurders, tuinen, sociale klasse, percentage hoger onderwijs, werkloosheidspercentage		
Observatiegegevens (op buurtniveau)	Afgeleide gegevens	
Gemiddelde perceelsgrootte, aanwezigheid van zonnepanelen	Niet nader gedefinieerd	

 $^{^{97}}$ Bijlage ("Réponse Inspection APD 27042021") bij Stuk 18 in de inventaris.

⁹⁸ Stuk 2 ("Reactie op het verzoek om toegang van 13 november 2020 van Bisnode Belgium") en Stuk 3 ("Reactie op het verzoek om toegang van 23 december 2020 van Bisnode Belgium") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder.

Afgeleide gegevens	Marketingprofielen
Niet nader gedefinieerd	Niet nader gedefinieerd
Marketingprofielen	
Niet nader gedefinieerd	

109. Hoewel de Geschillenkamer hier verder in de onderhavige beslissing op zal terugkomen⁹⁹, rijst vooralsnog de vraag in hoeverre al deze persoonsgegevens stelselmatig even noodzakelijk zijn voor de behartiging van de voorgenomen belangen.

In het kader van de <u>Data Delivery</u> dienstverlening¹⁰⁰ wordt de naleving van het juistheidsbeginsel krachtens overweging 39 en artikel 5.1.*d*) AVG namelijk door de verweerder aangedragen als belang van de verweerking. Volgens dat beginsel moet een verwerkingsverantwoordelijke — *in casu* de verweerder resp. zijn klanten — alle nodige maatregelen nemen opdat de persoonsgegevens die *onnauwkeurig* zijn, gelet op de doeleinden waarvoor zij verwerkt worden, onverwijld verwijderd dan wel *gerectificeerd* worden¹⁰¹. Wat dit betreft is de Geschillenkamer van mening dat het beginsel van juistheid¹⁰² een engere toepassing kent dan de kwaliteit van de informatie¹⁰³, die naast de nauwkeurigheid en juistheid ook de volledigheid van de informatie omvat¹⁰⁴. De Geschillenkamer oordeelt met andere woorden dat de naleving van het juistheidsbeginsel in geen geval het onbeperkt verzamelen van persoonsgegevens, met als voornaamste doel een zo volledig en nauwkeurig mogelijk profiel van de betrokkene op te stellen, zou kunnen rechtvaardigen¹⁰⁵. De noodzaak van de verzameling en verrijking van de persoonsgegevens opgenomen in de CMX en Spectron databanken, voor de naleving van het juistheidsbeginsel in het kader van de *Data Delivery* dienstverlening, is dus niet aangetoond.

110. In ondergeschikte orde merkt de Geschillenkamer overigens op dat een "bovenmatige" nauwkeurigheid van de persoonsgegevens — in het licht van de nagestreefde doeleinden

⁹⁹ Zie randnrs. 150 e.v. onder Titel II.4 in deze beslissing.

¹⁰⁰ Stuk 5 ("Legitimate Interest Assessment Consu-Matrix 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder, p. 2; Stuk 6 ("Legitimate Interest Assessment Spectron 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder, p. 2: "[...] reference is made to the legitimate interest of Bisnode's customers [...] to comply with the accurate [sic] principle of the GDPR that sets forth that data controllers must make efforts to maintain accurate personal data of their data subjects".

 $^{^{101}}$ EDPB — Richtsnoeren 4/2019 inzake artikel 25 - Gegevensbescherming door ontwerp en door standaardinstellingen (v2.0, 20 oktober 2020), p. 26.

¹⁰² In het Frans "exactitude"; in het Engels "accuracy"; in het Duits "Richtigkeit".

¹⁰³ Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Richtsnoeren inzake geautomatiseerde individuele besluitvorming en profilering voor de toepassing van Verordening (EU) 2016/679 (WP251, 6 februari 2018), p. 14. Zie ook D. DIMITROVA, "The Rise of the Personal Data Quality Principle. Is it Legal and Does it Have an Impact on the Right to Rectification?", *EJLT*, 2021, p. 5-6.

¹⁰⁴ Zie artikel 7.2 van de Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens; en artikel 74 van de Verordening 2018/1725 van 23 oktober 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de instellingen, organen en instanties van de Unie en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, waarin verwezen wordt naar de noodzaak om de kwaliteit van persoonsgegevens te controleren naar hun juistheid, volledigheid en actualiteit.

¹⁰⁵ GBA — Aanbeveling 01/2020 van 17 januari 2020 betreffende de verwerking van persoonsgegevens voor direct marketingdoeleinden, randnr. 111. Zie ook A. J. BIEGA & M. FINCK, "Reviving Purpose Limitation and Data Minimisation in Data-Driven Systems", Technology and Regulation, 2021, p. 56.

evenals de context van de verwerking¹⁰⁶ — in bepaalde situaties ook ten nadele van de betrokkenen kan spelen, in het bijzonder wanneer betrokkenen op een onbehoorlijke en ontransparante wijze geprofileerd dan wel gesegmenteerd worden op basis van hun (onrechtstreeks verzamelde) persoonsgegevens¹⁰⁷.

Het recht op de bescherming van persoonsgegevens uit artikel 8 van het Grondrechtenhandvest veronderstelt immers dat betrokkenen naast het recht op de informatie opgenomen in artikel 13 en 14 AVG eveneens een zekere controle moeten hebben over "hoe nauwkeurig" hun persoonsgegevens verzameld worden. De Geschillenkamer verwijst hierbij ook naar de aanhef van het Verdrag tot bescherming van personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (Verdrag 108)¹⁰⁸ die spreekt over "personal autonomy based on a person's right to control of his or her personal data and the processing of such data" het personal of such data" het personal in de informatieen transparantieplicht ten aanzien van de betrokkenen, evenals in de rechten die de AVG aan hen toekent¹¹⁰.

- 111. Ten aanzien van de <u>B2C Data Quality dienstverlening</u> maakt de verweerder evenmin aannemelijk in welke mate de leefstijlgegevens, de afgeleide gegevens¹¹¹ of de statistische gegevens op wijk of gemeenteniveau noodzakelijk waren om te kunnen waarborgen dat klanten van BLACK TIGER BELGIUM geen dubbele invoeren zouden hebben in hun eigen databanken, of om retourzendingen te voorkomen.
- 112. Ten aanzien van de <u>B2B Data Quality dienstverlening</u>, bewijst de verweerder evenmin dat de verwerking van de financiële specificaties, lidmaatschappen en de beroepsopleiding in de Spectron databank noodzakelijk is voor het verwezenlijken van niet marketing-gerelateerde belangen gelet op het verbod om KBO-data voor marketing doeleinden te verwerken¹¹² zoals het voorkomen van retourzendingen of dubbele invoeren.

Opslagbeperking — 5.1.e) AVG

113. Naast het beginsel van minimale gegevensverwerking dient de verwerkingsverantwoordelijke in het kader van de noodzakelijkheidstoets eveneens het beginsel van opslagbeperking vervat in artikel 5.1.e) AVG in acht te nemen. Hieromtrent stelt

¹⁰⁶ HvJEU, 20 december 2017, C-434/16, Peter Nowak t. Data Protection Commissioner (ECLI:EU:C:2017:994), randnr. 53.

¹⁰⁷ Zie o.m. J. Chen, "The Dangers of Accuracy: Exploring the Other Side of the Data Quality Principle", *EDPL*, 1-2018, p. 36–52; G. Gonzalez Fuster, "Inaccuracy as a privacy-enhancing tool", *Ethics and Information Technology*, Springer, 2010, p. 87-88.

¹⁰⁸ Council of Europe – Convention for the Protection of Individuals with regard to Automatic Processing of Personal Data, 28 januari 1981.

¹⁰⁹ Vrij vertaald als "persoonlijke autonomie gebaseerd op het recht van een persoon op controle over zijn of haar persoonlijke gegevens en de verwerking van dergelijke gegevens".

¹¹⁰ J. CHEN, "The Dangers of Accuracy: Exploring the Other Side of the Data Quality Principle", EDPL, 1/2018, p. 43.

¹¹¹ "Other variables" in Stuk 5 en Stuk 6 neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder, p. 5.

¹¹² Zie randnr. 74 in deze beslissing.

de Geschillenkamer vast dat de verweerder op geen enkel ogenblik verduidelijkt heeft, noch toen hem de vraag werd gesteld tijdens de hoorzitting d.d. 22 februari 2023, noch in het kader van de heropening van de debatten, waarom de persoonsgegevens gedurende 15 jaar vanaf de laatste registratie in de databanken bewaard worden 113 en hoe een dergelijke bewaartermijn — overigens een essentieel element om in overweging te nemen in het kader van de belangenafweging 114 — daadwerkelijk bijdraagt tot de doelstelling om zo nauwkeurig en actueel mogelijke persoonsgegevens te verwerken.

De Geschillenkamer stelt eveneens vast dat de rechtvaardiging voor deze aanzienlijke bewaarperiode van 15 jaar vanaf de laatste opname in de databank al in de gezamenlijke GEB voor CMX, Permesso en Spectron werd aangemerkt als zijnde "voor verbetering vatbaar" ("improvable") en een termijn die "verdere rechtvaardiging" behoeft ("Add justification for 15 years owned data retention")¹¹⁵. Voorts is het onduidelijk in welke mate er naast de meest recente thuisadressen, e.g., ook een historiek van de voorgaande domicilies van betrokkenen werd bijgehouden en, desgevallend, wat de noodzaak hiervan zou zijn, de beoogde doelstellingen indachtig.

114. In zijn reactie op het sanctieformulier d.d. 31 oktober 2023 voert de verweerder aan dat de stelling dat de onrechtmatige verwerkingen minstens gedurende 15 jaar hebben plaatsgevonden, onjuist zou zijn. Volgens de verweerder zouden de betwiste activiteiten bijgevolg hoogstens drie jaar hebben plaatsgevonden, en met name tussen de inwerkingtreding van de AVG en de indiening van de klacht.

Dit betreffende herinnert de Geschillenkamer eraan dat het beginsel van opslagbeperking reeds onder de vorige richtlijn 95/46¹¹⁶ bestond en er *in casu* onweerlegbaar sprake is van een verwerking die na 25 mei 2018 werd voortgezet. Het argument van de verweerder dat de omstreden activiteiten slechts voor de beperkte periode tussen de inwerkingtreding van de AVG en de datum van de klacht plaatsvonden, snijdt dus geen hout.

115. Voorlopig besluit — De voorgaande elementen brengen de Geschillenkamer tot de conclusie dat de door de klagers aangeklaagde verwerkingen van hun persoonsgegevens in de databanken Spectron en CMX, voor de Data Delivery resp. de Data Quality dienstverlening, niet aan de noodzakelijkheidstoets voldeden resp. voldoen. De Geschillenkamer acht de argumentatie van de verweerder omtrent de noodzakelijkheid van de verwerkingen immers weinig overtuigend.

¹¹³ Stuk 17 ("Bisnode Belgium Retention Policy") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder.

¹¹⁴ Zie Titel II.3.3.3 Afwegingstoets in deze beslissing.

¹¹⁵ Stuk 1 ("DPIA Bisnode 23 mai 2018 - Consu - Spectron-Permesso") overgemaakt aan de Inspectiedienst, p. 6 en p. 15 in fine.
¹¹⁶ Artikel 6.1.e) van de Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (PB L 281 van 23 november 1995).

Vooreerst spreekt het voor zich dat de verwerking van persoonsgegevens niet kan worden gerechtvaardigd door zich eenvoudigweg te beroepen op de noodzaak van deze verwerking om economische activiteiten voort te zetten¹¹⁷. Een dergelijke cirkelredenering aanvaarden zou overigens de relevantie en het nut van de beoordeling aangenomen door het Hof in zijn arrest $R\bar{l}_gas^{118}$ onvermijdelijk in het gedrang brengen, aangezien de noodzakelijkheidstoets precies beoogt te bepalen en aan te tonen in welke mate de verzamelde gegevens *in concreto* noodzakelijk zijn om de nagestreefde belangen te verwezenlijken. De Geschillenkamer is aldus van mening dat de door de verweerder uitgevoerde analyse op dit punt niet aan de voorwaarden voldoet van een degelijke noodzakelijkheidstoets.

Ten tweede kan de naleving van het juistheidsbeginsel krachtens artikel 5.1.*d*) AVG, dat door de verweerder wordt aangedragen in verband met van de verwerking van persoonsgegevens afkomstig uit CMX en Spectron voor de <u>Data Delivery dienstverlening</u>, zoals reeds gesteld¹¹⁹ in geen geval als belang worden aangewend om databanken *aan te vullen* met ontbrekende persoonsgegevens.

Ten derde is de Geschillenkamer niet overtuigd — en de documentatie die de verweerder voorlegt maakt ook geenszins aannemelijk — dat er geen alternatieve, minder ingrijpende maatregelen bestaan om het beoogde belang, zijnde de naleving van het juistheidsbeginsel door de klanten van de verweerder¹²⁰, te kunnen verwezenlijken. De Geschillenkamer acht het namelijk onvoldoende bewezen dat de klanten van de verweerder geen andere maatregelen konden nemen om de ontbrekende persoonsgegevens te bekomen, e.g. door deze gegevens rechtstreeks bij de betrokkenen te verzamelen — dewelke zodoende inspraak hadden kunnen hebben omtrent de 'mate van accuraatheid' van hun persoonsgegevens. Om de voorgaande redenen besluit de Geschillenkamer dat de verweerder geen beroep kon doen op artikel 6.1.f) AVG voor de gegevensverwerkingen in de context van de <u>B2C</u> en <u>B2B Data Delivery dienstverlening</u>.

116. Aangaande de <u>B2C Data Quality dienstverlening</u> acht de Geschillenkamer het evenmin aannemelijk dat alle geconsolideerde persoonsgegevens in beide databanken strikt noodzakelijk zouden zijn om de kwaliteit en betrouwbaarheid van de persoonsgegevens reeds in het bezit van de klanten van BLACK TIGER BELGIUM te beoordelen, in het licht van het juistheidsbeginsel onder artikel 5.1.d) AVG. De klanten van de verweerder — die in tegenstelling tot deze laatste weldegelijk in contact (zullen) komen met de betrokkenen en bovendien reeds beschikken over (een deel van) hun persoonsgegevens — kunnen immers

¹¹⁷ Stuk 5 ("Legitimate Interest Assessment Consu-Matrix 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder, p. 4; Stuk 6 ("Legitimate Interest Assessment Spectron 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder, p. 4.

¹¹⁸ HvJEU, 4 mei 2017, C-13/16, Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvalde tegen Rīgas pašvaldības SIA "Rīgas satiksme" (ECLI:EU:C:2017:336), randnr. 30.

¹¹⁹ Zie randnrs. 109 en 110 in deze beslissing.

¹²⁰ Zie randnr. 109 in deze beslissing.

rechtstreeks bij de betrokkene navragen in hoeverre hun persoonsgegevens nog steeds actueel zijn, dan wel gewijzigd of aangevuld moeten worden. Tevens acht de Geschillenkamer de bewaarperiode van 15 jaar disproportioneel ten aanzien van de beoogde belangen.

117. Wat de <u>B2B Data Quality dienstverlening</u> betreft, oordeelt de Geschillenkamer dat het beginsel van noodzakelijkheid slechts kan worden nageleefd, op voorwaarde dat de bewaarperiode van 15 jaar wordt ingekort, alsook dat de dienstverlening zich beperkt tot het toekennen van een betrouwbaarheidsscore en de *Data Quality* dienstverlening niet wordt aangewend om op een onrechtstreekse wijze data over te dragen aan derden teneinde de kwaliteit van de gegevens te verhogen. Bijgevolg voldoet de huidige B2B *Data Quality* dienstverlening niet aan de noodzakelijkheidstoets.

II.3.3.3. Afwegingstoets

- 118. Om te kunnen steunen op artikel 6.1.f) van de AVG dient de verwerkingsverantwoordelijke ten slotte een overweging van de belangen te maken, en aan te tonen, dat zijn eigen belangen dan wel die van derden zwaarder doorwegen ten opzichte van de belangen of fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkenen.
- 119. De Geschillenkamer herinnert eraan dat de afwegingstoets niet doelt op het voorkomen van elk effect op de belangen en rechten van de betrokkenen, maar op het voorkomen van onevenredige gevolgen alsmede de beoordeling van het onderlinge gewicht van deze belangen¹²¹. De grondrechten en vrijheden van de betrokkenen waarvan sprake in artikel 6.1.f) AVG omvatten namelijk niet enkel het recht op gegevensbescherming en privacy, maar ook andere grondrechten, zoals het recht op vrijheid en veiligheid, de vrijheid van meningsuiting en informatie, de vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst, de vrijheid van vergadering en vereniging, het verbod op discriminatie, het eigendomsrecht of het recht op lichamelijke en geestelijke integriteit, die hetzij direct of indirect door de verwerking kunnen worden aangetast¹²².

Ook de bewoording van artikel 6.1.f) AVG veronderstelt dat er naast de *fundamentele rechten* van betrokkenen eveneens andere *belangen* in aanmerking genomen worden, zoals sociale, financiële of persoonlijke belangen. Kortom, van een verwerkingsverantwoordelijke wordt verwacht dat hij alle relevante belangen in beschouwing neemt die door de gegevensverwerking beïnvloed kunnen worden, met inbegrip van — maar niet beperkt tot —

¹²¹ Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Advies 06/2014 over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de gegevensverwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG (WP217, 9 april 2014), p. 49.

¹²² Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Advies 06/2014 over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de gegevensverwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG (WP217, 9 april 2014), pp. 35-37.

- juridische belangen, financiële belangen, sociale belangen of persoonlijke belangen van de betrokkenen.
- 120. Eenmaal deze belangen geïdentificeerd zijn, moet vervolgens worden nagegaan welke gevolgen de beoogde gegevensverwerking teweeg zou kunnen brengen voor deze belangen. Zo stelt de EDPB¹²³:
 - "32. [...] De verwijzing naar abstracte situaties of het vergelijken van soortgelijke gevallen is niet voldoende. De verwerkingsverantwoordelijke moet de risico's van inbreuk op de rechten van de betrokkenen beoordelen; bepalend hierbij is de vraag hoe ingrijpend de inbreuk op de rechten en vrijheden van personen is.
 - 33. De ingrijpendheid kan onder meer worden bepaald aan de hand van het soort informatie dat wordt verzameld (inhoud van de informatie), de reikwijdte ervan (informatiedichtheid, ruimtelijk en geografisch bereik), het aantal betrokkenen, hetzij in absolute aantallen, hetzij als percentage van de betrokken populatie, de concrete situatie, de feitelijke belangen van de groep betrokkenen en de beschikbare alternatieve middelen, alsook op basis van de aard en de reikwijdte van de gegevensbeoordeling [door de verwerkingsverantwoordelijke]."

Aard van de verwerkte persoonsgegevens

- 121. Volgens de EDPB moet de verwerkingsverantwoordelijke rekening houden met de categorieën van persoonsgegevens die betrokkenen doorgaans als meer privaat beschouwen of eerder van meer openbare aard¹²⁴. In de onderhavige zaak staat vast¹²⁵ dat de verweerder gegevens verwerkt die verband houden met de gezinssamenstelling van betrokkenen, evenals hun private e-mailadres of private mobiele telefoonnummer, welke gegevens zijn die zelden publiekelijk beschikbaar worden gesteld door de betrokkenen. Ook de exacte geboortedatum en de sociale klasse behoren volgens de Geschillenkamer tot informatiecategorieën die doorgaans als meer privé beschouwd worden door de betrokkenen dan gegevens van openbare aard zoals hun professionele hoedanigheid.
- 122. Tevens is de Geschillenkamer van mening dat de stelling ingenomen door de verweerder over het niet verwerken van bijzondere categorieën van persoonsgegevens, enig nuancering behoeft in het licht van de rechtspraak van het Hof van Justitie. In zijn arrest C-184/20 richtte het Hof zich namelijk op bepaalde gegevens die, ofschoon zij niet intrinsiek "gevoelig" zijn in de zin van artikel 9 AVG, potentieel gevoelige informatie kunnen onthullen, zoals de seksuele geaardheid van betrokkenen. Zo oordeelde het Hof dat "de begrippen 'bijzondere categorieën van persoonsgegevens' en 'gevoelige gegevens' ruim dienen te

-

¹²³ EDPB - Richtsnoeren 3/2019 inzake de verwerking van persoonsgegevens door middel van videoapparatuur (v2.0, 29 januari 2020), randnrs. 32-33.

¹²⁴ Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Advies 06/2014 over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de gegevensverwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG (WP217, 9 april 2014), pp. 46-47.

¹²⁵ Zie randnr. 108 in deze beslissing.

worden uitgelegd", met als gevolg dat de verwerking van "persoonsgegevens die indirect gevoelige informatie over een natuurlijke persoon kunnen onthullen" evenzeer "een verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van die bepalingen vormt"¹²⁶.

- 123. Bij gebrek aan specifieke elementen ter beschikking van de Geschillenkamer aangaande de wijze waarop betrokkenen die tot eenzelfde huishouden behoren, concreet worden gekenmerkt en aan elkaar gekoppeld in de databanken van de verweerder, en gezien de afwezigheid van een specifieke vaststelling door de Inspectiedienst hieromtrent, besluit de Geschillenkamer evenwel om de verwerking van bijzondere categorieën van persoonsgegevens niet mee te wegen in het kader van de afwegingstoets en geen overtreding van artikel 9 AVG door de verweerder te weerhouden in de onderhavige zaak.
- 124. Ten slotte, en niettegenstaande de verweerder zelf erkent dat hij de persoonsgegevens van minderjarigen die tot hetzelfde huishouden als de klagers horen voor segmentatiedoeleinden verwerkt heeft¹²⁷, stelt de Geschillenkamer vooreerst vast dat de betrokken gegevens zich beperken tot het geslacht en de geboortedatum van het kind. De Geschillenkamer beschikt bovendien niet over aanwijzingen dat de verweerder de persoonsgegevens van deze minderjarigen effectief heeft overgedragen aan zijn klanten.

Context van de gegevensverwerking

- 125. Naast de aard van de persoonsgegevens moet de verwerkingsverantwoordelijke eveneens oog hebben voor de hoeveelheid verwerkte persoonsgegevens, het al dan niet combineren van deze persoonsgegevens met andere gegevensbestanden, de mate van toegankelijkheid en/of openbaarheid van de gegevens na verwerking, de status van de verwerkingsverantwoordelijke (e.g., zijn marktpositie, zijn relatie met de betrokkenen) en de status van de betrokkenen (e.g., indien het om kwetsbare personen gaat)¹²⁸.
- 126. In zijn verweermiddelen verklaart de verweerder dat hij als gegevensmakelaar nagenoeg geen rechtstreekse relatie onderhoudt met de betrokkenen, maar zijn expertise in *big data* ter beschikking stelt van zijn klanten¹²⁹. De Geschillenkamer meent dat deze specifieke context, waarbij de verweerder niet rechtstreeks in aanraking komt met de betrokkenen, er onvermijdelijk toe bijdraagt dat de verwerkingsactiviteiten die hij uitvoert gekenmerkt worden door een beperktere transparantie ten aanzien van de betrokkenen, niettegenstaande de diverse initiatieven en maatregelen hiertoe genomen door de

¹²⁶ HvJEU, 1 augustus 2022. C-184/20, OT t. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija (ECLI:EU:C:2022;601), randnrs. 125-128.

¹²⁷ Zie randnr. 79 in deze beslissing.

¹²⁸ Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Advies 06/2014 over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de gegevensverwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG (WP217, 9 april 2014), p. 47-49.

¹²⁹ Conclusies van dupliek van de verweerder d.d. 7 maart 2022, p. 15

verweerder. Uit het voorgaande volgt dan ook dat de betrokkenen *de facto* genoodzaakt zijn om *op eigen initiatief* de privacyverklaring op de website van de verweerder te raadplegen — dan wel zorgvuldig bij te houden welke ondernemingen aan wie zij in de afgelopen 15 jaar hun persoonsgegevens hebben verstrekt, aangegeven hebben deze persoonsgegevens over te dragen aan BISNODE BELGIUM — teneinde de omvang te kunnen bevatten van de persoonsgegevens die de verweerder over hen verwerkt. Daarenboven houden de grootschalige¹³⁰ verwerkingsactiviteiten van de verweerder, in zijn hoedanigheid als gegevensmakelaar, inherent in dat persoonsgegevens gecombineerd worden met andere gegevensbestanden. Dit wordt overigens geenszins weerlegd door de verweerder.

127. Gelet op deze elementen oordeelt de Geschillenkamer dat de context van de verwerking in wezen nadeliger is voor de betrokkenen, wier persoonsgegevens op ontransparante wijze verwerkt worden, in vergelijking met het voordeel dat de verweerder en diens klanten uit de verwerking halen. De belangen van de betrokkenen wegen met andere woorden zwaarder door in de belangenafweging.

<u>Impact van de verwerking voor de betrokkenen</u>

- 128. Daarnevens moet de verwerkingsverantwoordelijke bijzondere aandacht besteden aan de gevolgen zowel positief als negatief voor de betrokkenen, waaronder mogelijke toekomstige beslissingen of handelingen van derden; situaties waarin de verwerking zou kunnen leiden tot de uitsluiting of discriminatie van personen of laster; of, in bredere zin, situaties waarin een risico bestaat op het beschadigen van de reputatie, het onderhandelingsvermogen of de autonomie van de betrokkenen¹³¹. Belangrijk wederom is dat deze beoordeling betrekking heeft op de verschillende wijzen waarop betrokkenen een positief of negatief impact kunnen ondervinden vanwege de verwerking van hun persoonsgegevens.
- 129. Tijdens de hoorzitting d.d. 22 februari 2023 verwijst de klager naar de beoordeling van zijn kredietwaardigheid door een bedrijf, op basis van data aangeleverd door de verweerder, zonder dat de klager hier vooraf van werd ingelicht¹³². In het antwoord op een verzoek tot inzage gericht aan dat bedrijf, die de klager bij zijn conclusies van repliek voegt, valt duidelijk te zien dat de informatie waarmee het bedrijf zijn kredietwaardigheid bepaald heeft, afkomstig is van de verweerder¹³³. Bepaalde auteurs hebben reeds gewaarschuwd voor de risico's met betrekking tot onzichtbare discriminatie op grond van profileringsgegevens

 $^{^{130}\ \}text{De verweerder betwist deze kwalificatie}\ \text{van de omvang van de gegevens verwerkingen niet, in zijn conclusies van dupliek}.$

¹³¹ Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Advies 06/2014 over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de gegevensverwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG (WP217, 9 april 2014), pp. 45-46.

¹³² Zie randnr. 83 in deze beslissing.

¹³³ "Kredietwaardigheid (gebaseerd op de straat waar u woont – bron = bisnode" in de bijlage bij de Conclusies van repliek van de klager, overgemaakt aan de Geschillenkamer op 15 februari 2022.

zoals het inkomen van betrokkenen, maar ook voor het algemene controleverlies die betrokkenen ondervinden ten aanzien van hun persoonsgegevens¹³⁴. Hiermee staat voor de Geschillenkamer vast dat de ontransparante verwerking van persoonsgegevens van betrokkenen door de verweerder aanzienlijke gevolgen kan hebben voor de betrokkenen die bepaalde diensten zouden willen afnemen bij klanten van de verweerder.

- 130. In de zogenaamde "Legitimate Interest Assessments" (LIAs) voor beide databanken omschrijft de verweerder de gevolgen van de verwerkingen voor betrokkenen als volgt. Door klanten van de verweerder de mogelijkheid te bieden direct marketingprofielen op te stellen die anders moeilijk of onmogelijk aan te maken zouden zijn, wordt vooreerst de privacy van de betrokkenen aangetast, hetgeen ergernis, irritatie of stress kan veroorzaken bij hen ("perceived or real lack of transparency and illegitimacy of processing" 135). Daarbij komt nog dat de verweerder erkent dat betrokkenen slechts een beperkte dan wel geen controle meer hebben over de verwerking van hun persoonsgegevens, alsook dat het omzeilen van de bronnen die hun persoonsgegevens overmaken aan de verweerder mogelijks aanzienlijke aanpassingen aan hun levensstijl vereisen. In diezelfde lijn aanvaardt de verweerder dat de betrokkenen feitelijk de mogelijkheid wordt ontzegd om de verwerking van hun persoonsgegevens door de verweerder te weigeren; in plaats daarvan moeten zij zelf de inspanning doen om hun recht van bezwaar uit te oefenen bij de verweerder (opt-out) 136.
- 131. Voorts stelt de Geschillenkamer vast dat de door de verweerder geïdentificeerde nadelige gevolgen voor de betrokkenen evenwel geen rekening houden met de voormelde risico's op discriminatie door de klanten van de verweerder, op grond van de aangeleverde persoonsgegevens. De Geschillenkamer verwijst in het bijzonder naar de contractuele bepalingen met de klanten van de verweerder, waarin hen enkel wordt verboden om de verstrekte persoonsgegevens ten behoeve van een derde te gebruiken¹³⁷. Voor het overige is het de klanten van de verweerder dus toegestaan om de persoonsgegevens voor eigen, direct marketing gerelateerde doeleinden te gebruiken, die trouwens niet nader gedefinieerd worden in de overeenkomst.

¹³⁴ H. Ruschmeier, "Data Brokers and European Digital Legislation", *EDPL*, 2023-1, p. 30 e.v.; S. Mishra, "The dark industry of data brokers: need for regulation?", *International Journal of Law and Information Technology*, Volume 29, Issue 4, 2021, p. 395–410; G. González Fuster, "Inaccuracy as a privacy-enhancing tool", Ethics Inf Technol, 2010, p. 91 e.v.

¹³⁵ In het Nederlands, "waargenomen of werkelijk gebrek aan transparantie en onwettigheid van de verwerking" (vrije vertaling), in Stuk 5 ("Legitimate Interest Assessment Consu-Matrix 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder; Stuk 6 ("Legitimate Interest Assessment Spectron 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder.

¹³⁶ Stuk 5 ("Legitimate Interest Assessment Consu-Matrix 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder, punt 3 onder titel "2.3 The Balancing Test"; Stuk 6 ("Legitimate Interest Assessment Spectron 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder, punt 3 onder titel "2.3 The Balancing Test".

¹³⁷ Stuk 12 ("Piece 12 - Template contra- client Multi - voir articles 3.2 et 4.1") zoals overgemaakt door de verweerder aan de Inspectiedienst in het kader van het onderzoek: "3.1. La licence d'utilisation est accordée par Bisnode Belgium pour une utilisation propre au Client, pour une action de type « marketing direct » et donc à l'exclusion de toutes prestations, directes ou indirectes pour des tiers (comme par exemple, toute forme de vente, de commercialisation, de cession, directe ou indirecte, à titre onéreux ou gratuit, de licence à des tiers ou toute autre utilisation par des tiers)".

132. Hieromtrent acht de Geschillenkamer het opmerkelijk dat de verweerder zijn klanten contractueel verbiedt om in de berichtgeving aan de betrokkenen (on)rechtstreeks te verwijzen naar de selectiecriteria die werden toegepast, en dat de verweerder daarenboven toeziet op de inhoud van de berichtgeving van zijn klanten, die hij voorafgaand dient goed te keuren¹³⁸. Concreet betekent dit dus dat de verweerder de transparantie van diens klanten ten opzichte van de betrokkenen uitdrukkelijk en derhalve bewust heeft belemmerd. In het kader van de heropening van de debatten bevestigt de verweerder summier dat er

"met betrekking tot professionele klanten [...] een licentieovereenkomst [werd] gesloten voor het gebruik van B2C-gegevens, waarin inderdaad verschillende verplichtingen op de klanten werden opgelegd, teneinde de commerciële belangen van verweerster te vrijwaren. Aldus bepaalde de template overeenkomst o.a. dat de selectiecriteria niet aan de consumenten mocht worden meegedeeld".

De Geschillenkamer oordeelt dat deze inperking van de informatieverstrekking indruist tegen de fundamentele rechten van de betrokkenen die hierdoor, indien zij meer informatie wensen te bekomen over de precieze omstandigheden waarin hun persoonsgegevens verwerkt werden, genoopt zijn om hun recht van inzage uit te oefenen jegens de verzender van de direct marketingberichten dan wel bij de verweerder.

133. Samenvattend is de Geschillenkamer van oordeel dat de gevolgen van de gegevensverwerkingen voor de betrokkenen onvoldoende in aanmerking werden genomen door de verweerder in het kader van de afwegingstoets, vermits de analyse door de verweerder zich beperkt heeft tot de ontvangst van direct marketing reclame per post alsook de uitoefening van hun rechten (onder meer hun recht van bezwaar) en zodoende geen rekening heeft gehouden met de nochtans gekende risico's omtrent verborgen of indirecte discriminatie van de klagers op basis van hun profileringgegevens, met inbegrip van hun kredietwaardigheid. De Geschillenkamer dient te dezen te concluderen dat de belangen van de verweerder en diens klanten niet opwegen in de belangenafweging, ten aanzien van de belangen van de betrokkenen.

Redelijke verwachtingen van de betrokkenen

134. Om na te gaan of aan de derde voorwaarde (afwegingstoets) is voldaan, dient naast de impact van de beoogde gegevensverwerking ten slotte ook rekening te worden gehouden met de redelijke verwachtingen van de betrokkenen, overeenkomstig overweging 47 AVG.
De verwerkingsverantwoordelijke moet meer bepaald nagaan in welke mate de

¹³⁸ Stuk 12 ("Piece 12 - Template contra- client Multi - voir articles 3.2 et 4.1") zoals overgemaakt door de verweerder aan de Inspectiedienst in het kader van het onderzoek: "3.3. Il est interdit au Client de se référer aux critères de sélections utilisés dans sa communication commerciale aux consommateurs, directement ou indirectement. Avant chaque campagne, Bisnode Belgium doit recevoir, à bref délai, un exemplaire, par langue, du message commercial qui sera adressé au consommateur (à la fois sur l'enveloppe, la lettre, les pièces jointes et le script téléphonique). Dans le cadre de la campagne déterminée, que le message soumis à et approuvé par Bisnode Belgium peut être diffuser [sic].".

betrokkenen op het tijdstip en in het kader van de verzameling van persoonsgegevens redelijkerwijs mogen verwachten dat een gegevensverwerking met het voorgenomen doel kan plaatsvinden.

- 135. Gegevensmakelaars verzamelen en aggregeren talrijke datapunten, teneinde omvangrijke en gedetailleerde numerieke profielen van individuele betrokkenen samen te stellen. Nadien bieden zij deze profielgegevens aan klanten aan (*Data Delivery*) of, zoals voor de verweerder sinds de beëindiging van de *Data Delivery* diensten, om de kwaliteit te beoordelen en te bevestigen van gegevens reeds in het bezit van deze klanten (*Data Quality*). In het merendeel van de gevallen gebeurt dit zonder de voorafgaande toestemming van de betrokkenen zoals in de voorliggende zaak dan wel zonder dat zij volledig op de hoogte worden gesteld van de omvang van deze verwerkingen.
- 136. De Inspectiedienst, hierbij verwijzend naar eerdere rechtspraak van het Hof van Justitie¹³⁹ en naar richtlijnen aangenomen door de EDPB¹⁴⁰, stelt in hoofdlijnen vast dat de verweerder diverse persoonsgegevens, die deels bij de betrokkenen zelf en deels via andere bronnen worden verkregen, op grote schaal en buiten de redelijke verwachtingen van de betrokkenen verwerkt. In diens verweermiddelen betwist de verweerder dat steeds rekening moet worden gehouden met de redelijke verwachtingen van de gebruikers om de verschillende in het spel zijnde belangen af te wegen. Verwijzend naar de rechtsleer poneert de verweerder integendeel dat "het redelijkerwijsverwachtingscriterium alleen betrekking heeft op verdere verwerking in de zin van artikel 6(4) AVG"¹⁴¹ en derhalve niet noodzakelijk relevant is met betrekking tot de belangenafweging in het kader van artikel 6.1.f) AVG.
- 137. De Geschillenkamer oordeelt dat het door de verweerder opgeworpen argument, en met name dat de redelijke verwachtingen van betrokkenen niet in aanmerking kunnen genomen worden bij de beoordeling van het gerechtvaardigd belang van BLACK TIGER BELGIUM, niet overtuigt. De Geschillenkamer verwijst dienaangaande vooreerst naar het antwoord van de DPO van BISNODE BELGIUM d.d. 27 april 2021, waarin de verweerder uitdrukkelijk verklaart de redelijke verwachtingen van de betrokkenen in aanmerking te nemen (vrije vertaling en eigen onderlijning) 142:

¹³⁹ HvJEU, 11 december 2019, C-708/18, TK t/ Asociaţia de Proprietari bloc M5A-ScaraA (ECLI:EU:C:2019:1064), randnrs. 56-58.

¹⁴⁰ Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Advies 06/2014 over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de gegevensverwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG (WP217, 9 april 2014); EDPB – Richtsnoeren 3/2019 inzake de verwerking van persoonsgegevens door middel van videoapparatuur (v2.0, 29 januari 2020), p. 10 e.v.

¹⁴¹ D. DE BOT, De toepassing van de Algemene Verordening Gegevensbescherming in de Belgische context, Kluwer, 2020, p. 448-449, nr. 1094 e.v.

¹⁴² "Bisnode Belgium s'assure également de prendre en compte les attentes raisonnables des personnes concernées en exigeant de ses clients qu'ils lui fournissent systématiquement le projet de texte des mailings qu'ils envisagent d'adresser. Ceci de manière à ce que nous puissions nous assurer que ceux-ci sont conforme à nos règles de déontologie internes, règles qui sont toutes entières axée sur le respect des attentes raisonnables des personnes concernées. Toujours dans le but de tenir compte des attentes raisonnables des personnes concernées, Bisnode Belgium veille également à être mentionnée dans la politique de confidentialité de ses partenaires sources de données."

"Bisnode Belgium ziet er ook op toe dat er rekening wordt gehouden met de <u>redelijke</u> <u>verwachtingen van de betrokken personen</u> door haar klanten te vragen om ons systematisch de ontwerptekst van de mailings die zij willen versturen te bezorgen. Zo kunnen wij ons ervan vergewissen dat deze in overeenstemming zijn met onze interne gedragsregels, die alle gericht zijn op het respecteren van de redelijke verwachtingen van de betrokkenen. <u>Om rekening te houden met de redelijke verwachtingen van de betrokkenen,</u> zorgt Bisnode Belgium er ook voor dat dit vermeld wordt in het privacybeleid van haar gegevensbronpartners."

- 138. Voorts herinnert de Geschillenkamer eraan dat artikel 5.1.a) AVG dat bepaalt dat persoonsgegevens verwerkt moeten worden op een wijze die rechtmatig, behoorlijk en transparant is ten aanzien van de betrokkene in samenhang moet worden gelezen met overweging 39 AVG, die bepaalt dat het voor betrokkenen transparant dient te zijn "dat hen betreffende persoonsgegevens worden verzameld, gebruikt, geraadpleegd of anderszins verwerkt en in hoeverre de persoonsgegevens worden verwerkt of zullen worden verwerkt". Dit kernbeginsel van de AVG houdt dus in dat elke verwerking van persoonsgegevens, ongeacht de rechtmatigheidsgrond aangevoerd door de verwerkingsverantwoordelijke, het transparantiebeginsel moet naleven.
- 139. Dit gezegd zijnde acht de Geschillenkamer het van belang om vooralsnog het onderscheid te benadrukken tussen de informatie die betrokkenen ontvangen inzake de verwerking, en de redelijke verwachtingen die betrokkenen al dan niet aannemen ten aanzien van een welbepaalde gegevensverwerking. Zoals reeds gesteld¹⁴³, hebben de betrokkenen geen rechtstreekse relatie met de verweerder, met als gevolg dat zij zich ook niet redelijk kunnen verwachten aan de onrechtstreekse verzameling van hun persoonsgegevens door BISNODE BELGIUM en vervolgens BLACK TIGER BELGIUM. Uit de beleidsdocumenten en modelovereenkomsten die de verweerder aan de Inspectiedienst overhandigd heeft, valt nergens af te leiden dat de gegevensbronnen¹⁴⁴ proactief en op individuele wijze de betrokkenen moeten inlichten over de effectieve overdracht van de persoonsgegevens waarover zij beschikken aan de verweerder. De verweerder kan met andere woorden op geen enkele wijze waarborgen dat betrokkenen, die het privacy beleid van de gegevensbron niet meer zouden raadplegen ná een dergelijke aanpassing van het privacybeleid van de gegevensbronnen teneinde BISNODE BELGIUM bij naam te vermelden onder de mogelijke gegevensontvangers, metterdaad in kennis worden gesteld van de verzameling en daaropvolgende verwerking van hun persoonsgegevens door de verweerder. Een dergelijke leemte in het transparantiebeleid van de verweerder houdt derhalve in dat een niet te verwaarlozen aantal betrokkenen, wier persoonsgegevens in de databanken van de verweerder werden verwerkt voor de Data Delivery dienstverlening, pas na ontvangst van

¹⁴³ Zie randnr. 126 in deze beslissing.

¹⁴⁴ Zijnde de partners van de verweerder, die hem persoonsgegevens aanleveren.

de eerste direct marketing communicaties door een klant van de verweerder in kennis konden gesteld worden van de verwerking van hun persoonsgegevens door de verweerder.

Vanwege de aard van de *Data Quality* dienstverlening, waarbij er volgens de verweerder geen persoonsgegevens worden overgedragen aan de klanten van de verweerder, worden de betrokkenen daarentegen mogelijks nooit in kennis gesteld van de verwerking en commercialisering van hun persoonsgegevens door de verweerder¹⁴⁵.

- 140. De Geschillenkamer besluit bijgevolg dat de dienstverleningen die de verweerder aan zijn klanten aanbiedt allesbehalve binnen de redelijke verwachtingen van betrokkenen kaderen, des te meer omdat deze redelijke verwachtingen specifiek betrekking moeten hebben op de verwerking door de verweerder. Het argument dat betrokkenen zich eraan kunnen verwachten dat hun persoonsgegevens vroeg of laat door een derde partij verzameld en uitgewisseld zullen worden, omdat dit in 2019 in een nationale mediacampagne werd aangekondigd¹⁴⁶, is dienaangaande verre van overtuigend.
- 141. In ondergeschikte orde merkt de Geschillenkamer wederom¹⁴⁷ op dat er, uitgezonderd het standpunt van de verweerder dat "B2B betrokkenen" redelijkerwijs verwachten dat hun persoonsgegevens in een professionele context door derden verwerkt worden¹⁴⁸, geen wezenlijk onderscheid bestaat tussen de twee beoordelingen omtrent de Spectron databank (B2B) resp. de CMX databank (B2C). Dit alleen al getuigt volgens de Geschillenkamer afdoende van een gebrek aan degelijke inachtneming van álle relevante omstandigheden van de gegevensverwerking, alsook van de gevolgen hiervan voor B2C betrokkenen, in het kader van de uitgevoerde belangenafwegingen. De Geschillenkamer oordeelt derhalve dat de analyse gevoerd door de verweerder in ieder geval niet aan de voorwaarden voldoet van een degelijke afwegingstoets.
- 142. Indien het na afloop van de belangenafweging onduidelijk is wiens belang prevaleert, dan is het voor de verwerkingsverantwoordelijke uiteraard mogelijk om aanvullende waarborgen te nemen teneinde de ongewenste gevolgen van de verwerking voor de betrokkenen te mitigeren¹⁴⁹. Dergelijke waarborgen omvatten volgens de Geschillenkamer noodzakelijkerwijs een proactieve informatie naar de individuele betrokkenen toe over hoe

¹⁴⁵ I.e., behoudens de beperkte informatie die desgevallend is meegedeeld toen de persoonsgegevens door de bronnen werden doorgegeven aan de verweerder, waarvan de Geschillenkamer reeds heeft geoordeeld dat die onvoldoende waarborgen biedt in het licht van de transparantieplicht.

¹⁴⁶ Stuk 14 ("Copie d'extraits de la campagne de presse de juillet 2019") zoals overgemaakt door de verweerder aan de Inspectiedienst in het kader van het onderzoek.

¹⁴⁷ Zie randnr. 102 in deze beslissing.

¹⁴⁸ Stuk 6 ("Legitimate Interest Assessment Spectron 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder: "It is likely or, at least, reasonable to assume that <u>in a B2B context, data subjects are aware that personal data is being collected and commercialized</u> (= reasonable expectations of the data subject). Indeed, it is even possible that the data subjects may even use the services of Bisnode themselves. At any rate, data brokerage is a common activity in a professional setting and the various official database ensure a large, public propagation of professional data, including personal data. Therefore, impact should be given a lesser weight in relation to the Spectron database" (eigen onderlijning).

¹⁴⁹ Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Advies 06/2014 over het begrip "gerechtvaardigd belang van de voor de gegevensverwerking verantwoordelijke" in artikel 7 van Richtlijn 95/46/EG (WP217, 9 april 2014), p. 21.

hun persoonsgegevens worden verwerkt, alsook een eenvoudig en toegankelijk mechanisme waarmee betrokkenen de gelegenheid wordt geboden om zich te kunnen verzetten (opt-out) tegen de verwerking van hun persoonsgegevens door de verweerder, en mogelijks ook om hun recht op gegevenswissing uit te oefenen.

143. Afsluitend oordeelt de Geschillenkamer dat het niet tot haar bevoegdheden behoort, vermits de Geschillenkamer een (niet autonoom) geschillenbeslechtingsorgaan van een administratieve overheid is¹⁵⁰, om op grond van artikel 267 VWEU¹⁵¹ prejudiciële vragen te stellen aan het HvJEU. Immers, teneinde de uniforme toepassing van het Unierecht te waarborgen, voorziet deze bepaling in een instrument van rechterlijke samenwerking tussen het HvJEU en de nationale rechterlijke instanties, waarbij een zogenaamde prejudiciële vraag kan uitgaan van een rechterlijke instantie die uitspraak doet in het kader van een procedure die tot een gerechtelijke beslissing leidt¹⁵². Bij de beoordeling of een verwijzend orgaan een "rechterlijke instantie" is in de zin van artikel 267 VWEU, houdt het HvJEU rekening met de wettelijke grondslag van het orgaan dat een verzoek heeft ingediend, het permanente karakter en de verplichte rechtsmacht ervan, het feit dat het orgaan uitspraak doet na een procedure op tegenspraak, de toepassing door het orgaan van rechtsregels en de onafhankelijkheid van dat orgaan¹⁵³. De Geschillenkamer oordeelt evenwel dat de AVG een duidelijk onderscheid maakt tussen de toezichthoudende autoriteiten en de gerechtelijke instanties¹⁵⁴. Waar artikel 267 VWEU middels de prejudiciële procedure voor het HvJEU beoogt een uniforme uitleg te verkrijgen in de rechterlijke fase, voorziet de AVG in het coherentiemechanisme, waarbij de Geschillenkamer in het bijzonder wijst op de procedure voorzien in artikel 64.2¹⁵⁵ daarvan, met oog op een gelijkaardig doel doch voor de toezichthoudende autoriteiten onder de AVG. In ieder geval acht de Geschillenkamer zich

¹⁵⁰ Hof van Beroep Brussel (sectie Marktenhof), X t. GBA, Arrest 2023/AR/184 van 8 maart 2023, p. 12; Hof van Beroep Brussel (sectie Marktenhof), X t. GBA, Arrest 2022/AR/292 van 7 september 2022, p. 36; Hof van Beroep Brussel (sectie Marktenhof), X t. GBA, Arrest 2021/AR/320 van 7 juli 2021, p. 24; Hof van Beroep Brussel (sectie Marktenhof), X t. GBA, Arrest 2020/AR/329 van 2 september 2020, p. 13.

¹⁵¹ Artikel 267 Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie — "Het Hof van Justitie van de Europese Unie is bevoegd, bij wijze van prejudiciële beslissing, een uitspraak te doen (a) over de uitlegging van de Verdragen, (b) over de geldigheid en de uitlegging van de handelingen van de instellingen, de organen of de instanties van de Unie.

Indien een vraag te dien aanzien wordt opgeworpen voor een rechterlijke instantie van een der lidstaten, <u>kan</u> deze instantie, <u>indien zij een beslissing op dit punt noodzakelijk acht voor het wijzen van haar vonnis</u>, het Hof verzoeken over deze vraag een uitspraak te doen.

Indien een vraag te dien aanzien wordt opgeworpen in een zaak aanhangig bij een nationale rechterlijke instantie waarvan de beslissingen volgens het nationale recht niet vatbaar zijn voor hoger beroep, is deze instantie gehouden zich tot het Hof te wenden." (eigen onderlijning).

¹⁵² K. LENAERTS en P. VAN NUFFEL, Europees Recht, Antwerpen-Cambridge, Intersentia, 2011, randnrs 836-837.

¹⁵³ HvJEU, 31 mei 2005, C-53/03, *Syfait* (ECLI:EU:C:2005:333), randnr. 29; HvJEU, 30 juni 1966, C-61/65, *Vaassen-Göbbels* (EU:C:1966:39); HvJEU, 10 december 2009, C-205/08, *Umweltanwalt von Kärnten* (EU:C:2009:767), randnr. 35. Zie ook K. LENAERTS, I. MASELIS & K. GUTMAN, *EU Procedural* Law, Oxford University press, 2015, p. 53.

¹⁵⁴ Zie o.a. artikelen 78.3 AVG (recht om een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen tegen een toezichthoudende autoriteit) en 79.2 AVG (recht om een doeltreffende voorziening in rechte in te stellen tegen een verwerkingsverantwoordelijke of een verwerker).

¹⁵⁵ Artikel 64.2 AVG — "2. Een toezichthoudende autoriteit, de voorzitter van het Comité of de Commissie kunnen elk verzoeken dat aangelegenheden van algemene strekking of met rechtsgevolgen in meer dan één lidstaat worden onderzocht door het Comité teneinde advies te verkrijgen, met name wanneer een bevoegde toezichthoudende autoriteit haar verplichtingen tot wederzijdse bijstand overeenkomstig artikel 61, of tot gezamenlijke werkzaamheden overeenkomstig artikel 62, niet nakomt."

geenszins verplicht om te dezen een prejudiciële vraag te stellen aan het HvJEU¹⁵⁶, daar de beslissingen van de Geschillenkamer van de GBA voor beroep vatbaar zijn voor het Marktenhof, en aangezien de onderhavige zaak geen betrekking heeft op de geldigheid van een handeling van een instelling, orgaan of instantie van de Europese Unie¹⁵⁷.

II.3.3.4. Besluit

- 144. Gelet op de voorgaande elementen, concludeert de Geschillenkamer tot de vaststelling van een inbreuk op artikel 5.1.a), 5.2 en artikel 6.1 AVG, daar de verweerder niet naar behoren heeft aangetoond dat zijn belangen alsook die van zijn klanten rechtmatig zijn resp. dat de verwerkingen noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van de nagestreefde belangen, en dat deze belangen zouden opwegen tegen de belangen en fundamentele rechten van de betrokkenen. In het bijzonder oordeelt de Geschillenkamer:
 - dat de verwerking van ondernemingsdata, voor zover dit persoonsgegevens betreft, in de Spectron databank in het kader van de "B2B" Data Delivery dienstverlening, waarbij de verweerder persoonsgegevens van natuurlijke personen afkomstig uit de KBO verzamelt en verrijkt, met het oog op het commercieel aanleveren van de persoonsgegevens aan diens klanten voor direct marketing-gerelateerde doeleinden, uitdrukkelijk bij wet is verboden en bijgevolg niet kan steunen op de grondslag voorzien in artikel 6.1.f) AVG;
 - dat de verwerking van consumentendata verzameld in de CMX databank in het kader van de "B2C" Data Delivery dienstverlening, waarbij de verweerder persoonsgegevens van consumenten verzamelde en verrijkt heeft met het oog op het commercieel aanleveren van de persoonsgegevens aan diens klanten, niet kon steunen op de grondslag voorzien in artikel 6.1.f) AVG wegens het gebrek aan noodzaak en de onevenredige gevolgen voor de betrokkenen. De commerciële voordelen die de verweerder en diens klanten uit de verwerking haalden, wegen niet op ten opzichte van het fundamenteel recht van de betrokkenen op de eerbiediging van hun privésfeer, gelet op de aard van de persoonsgegevens, de duur van de verwerking, en de geringe informatieverstrekking aan de betrokkenen. Tot slot maakt de verweerder onvoldoende aannemelijk dat een dergelijke verwerking binnen de redelijke verwachtingen van de betrokkenen kon vallen.
 - dat de verwerking van consumentendata verzameld in de CMX databank in het kader van de <u>"B2C" Data Quality dienstverlening</u>, waarbij de verweerder

-

¹⁵⁶ Artikel 267, lid 2, VWEU.

¹⁵⁷ F. SPITALERI, "Chapitre VI. La faculté et l'obligation de renvoi préjudiciel" in F. FERRARO & C. IANNONE, *Le renvoi préjudiciel*, Bruxelles, Bruylant, 2023, p. 183.

persoonsgegevens van consumenten verzamelde, verrijkte en consolideerde om, tegen betaling, een betrouwbaarheidsscore toe te kennen aan persoonsgegevens van consumenten reeds in het bezit van de klanten van de verweerder, zodat deze de kwaliteit van hun gegevens konden verbeteren door ze te formatteren, te standaardiseren, te corrigeren en/of intern konden koppelen (matching), niet kon steunen op de grondslag voorzien in artikel 6.1.f) AVG. Er is niet aangetoond dat de verwerking noodzakelijk was voor de naleving door de klanten van de verweerder van het beginsel van juistheid conform artikel 5.1.d) AVG. De Geschillenkamer acht het onvoldoende bewezen dat de klanten van BLACK TIGER BELGIUM uitsluitend middels de Data Quality dienstverlening hun belang om aan het voornoemd beginsel te voldoen, konden bewerkstelligen of, kortom, dat de omstreden verwerking inderdaad noodzakelijk was om de volledigheid en juistheid van de persoonsgegevens reeds in het bezit van de klanten van de verweerder te verzekeren. De verweerder bewijst ten slotte onvoldoende dat een dergelijke verwerking binnen de redelijke verwachtingen van de betrokkenen kon vallen.

dat de verwerking van ondernemingsdata in de Spectron databank in het kader van de <u>"B2B" Data Quality dienstverlening</u>, waarbij de verweerder persoonsgegevens van natuurlijke personen verbonden aan ondernemingen verrijkt consolideert verzamelt, en om, tegen betaling, een betrouwbaarheidsscore toe te kennen aan persoonsgegevens reeds in het bezit van door klanten van de verweerder, zodat deze de kwaliteit van hun gegevens kunnen verbeteren door ze te formatteren, te standaardiseren, te corrigeren en/of intern kunnen koppelen (matching), niet kan steunen op de grondslag voorzien in artikel 6.1.f) AVG. Persoonsgegevens afkomstig uit de KBO mogen immers niet gebruikt of verspreid worden voor aan directmarketing gerelateerde doeleinden. Daarnaast acht de Geschillenkamer het onvoldoende aangetoond dat de verwerking van persoonsgegevens in Spectron noodzakelijk is om de volledigheid en juistheid van de persoonsgegevens reeds in het bezit van de klanten van de verweerder te verzekeren, alsook om de niet direct marketing gerelateerde belangen te verwezenlijken. Afsluitend oordeelt de Geschillenkamer dat de betrokkenen zich niet redelijk kunnen verwachten, mede omwille van het ontbreken van proactieve informatieverstrekking, aan de verwerking van alle in de Spectron databank opgenomen categorieën van persoonsgegevens.

II.4. <u>Transparantie ten aanzien van de betrokkenen (artikel 12.1, artikel 13.1 en 13.2, artikel 14.1 en 14.2, artikel 5.2, artikel 24.1, en artikel 25.1 AVG)</u>

II.4.1. Standpunt van de Inspectiedienst

- 145. De Inspectiedienst heeft in het kader van zijn onderzoek twee websites van de verweerder geanalyseerd en vastgesteld dat de link naar de privacyverklaring op de eerste website¹⁵⁸ de bezoekers doorverwijst naar de tweede website¹⁵⁹, waar dezen de privacyverklaring kunnen raadplegen. De Inspectiedienst stelt evenwel vast dat de informatie die de verweerder ter beschikking stelt op de tweede website niet transparant noch gemakkelijk toegankelijk is voor de betrokkenen, daar de informatie over de verwerking over verschillende webpagina's is verspreid, en bovendien onjuiste informatie bevat.
- 146. Verder stelt de Inspectiedienst vast dat de informatie die de verweerder verschaft onvolledig is, aangezien niet alle volgens artikelen 13 en 14 van de AVG verplicht te vermelden informatie effectief wordt meegedeeld. Er wordt in het bijzonder nergens verwezen naar het recht van betrokkenen om een gegeven toestemming in te trekken, en evenmin naar het recht van betrokkenen om een klacht in te dienen bij de GBA. Voorts worden de contactgegevens van de DPO van de verweerder niet vermeld op de website, hoewel de DPO over een persoonlijk e-mailadres beschikt.

II.4.2. Standpunt van de partijen

147. De klager stelt dat BLACK TIGER BELGIUM zijn persoonsgegevens op een niet transparante wijze verwerkt, aangezien hij niet in kennis werd gesteld van het feit dat de verweerder zijn persoonsgegevens had verzameld en voor eigen doelstellingen verwerkt. De klager poneert dat hij de omvang van deze verwerking pas vernam in het kader van de uitoefening van zijn recht op inzage in zijn persoonsgegevens. Ten aanzien van de wijze waarop de verweerder uitvoering heeft gegeven aan zijn verplichting tot informatieverstrekking aan betrokkenen, werpt de klager meer bepaald op dat hij gedurende de afgelopen 17 jaar en evenmin na de inwerkingtreding van de AVG op geen enkel ogenblik gecontacteerd werd door de verweerder of zijn verwerkers, dan wel door gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken die persoonsgegevens van de klagers zouden hebben ontvangen, met een duidelijke toelichting omtrent welke persoonsgegevens zij precies verwerken. Zodoende heeft de verweerder, evenals elke andere ontvanger van de kwestieuze persoonsgegevens, volgens de klager systematisch nagelaten om betrokkenen in overeenstemming met artikelen 13 en 14 AVG te informeren over de verwerking van hun persoonsgegevens. Dienaangaande stelt de klager dat de verweerder onmogelijk een beroep kan doen op de uitzondering voorzien

¹⁵⁸ https://www.permesso.be/nl/privacybeleid.

¹⁵⁹ https://bisnodeandyou.be.

in artikel 14.5.b) AVG, aangezien hij beschikt over de nodige gegevens om contact op te nemen met de betrokkenen teneinde te kunnen voldoen aan zijn informatieplicht. Tijdens de hoorzitting d.d. 22 februari 2023 benadrukt de klager eveneens dat de verweerder verschillende privacyverklaringen hanteert, waardoor het voor betrokkenen moeilijk is om te achterhalen welke regels van toepassing zijn op de verwerking van hun persoonsgegevens.

- 148. De verweerder betwist de vaststelling dat het voor betrokkenen niet gemakkelijk zou zijn om concrete informatie over de gegevensverwerking te vinden, en stelt dat hij bewust koos voor een gelaagde aanpak van zijn privacyverklaring, in functie van de hoedanigheid van de betrokkene (consument/professional), teneinde niet te werken met een te omvangrijke en om die redenen onbegrijpelijke informatie. Volgens de verweerder laat deze werkwijze de betrokkenen toe om rechtstreeks te navigeren naar het onderdeel van de verklaring dat zij willen lezen. Aangaande het argument van de Inspectiedienst dat "een betrokkene niet redelijkerwijze kan verwachten dat zijn gegevens worden gecommercialiseerd louter door het bestaan van een samenwerkingsovereenkomst met bepaalde publieke of commerciële bronnen" werpt de verweerder op dat hij de nodige maatregelen heeft getroffen om te verzekeren dat betrokkenen op de hoogte zijn van de uitgevoerde verwerkingen. De verweerder verwijst tevens naar de privacyverklaring van de KBO, "waarin expliciet wordt meegedeeld dat de persoonsgegevens worden verwerkt om het hergebruik van de gegevens, al dan niet voor commerciële doeleinden, mogelijk te maken".
- 149. Tijdens de hoorzitting d.d. 22 februari 2023 vraagt de Geschillenkamer wat de verantwoordelijkheid van de verweerder is, indien de bronnen dan wel de partners nalaten om de betrokkenen informatie mede te delen over de verwerking van hun persoonsgegevens door BLACK TIGER BELGIUM. Volgens de verweerder betreft dit vooreerst een contractuele aangelegenheid tussen de verweerder en zijn bronnen resp. klanten, hoewel de verweerder steeds nagaat of de standaardbewoording effectief is opgenomen in de privacyverklaring van de bronnen resp. klanten van de verweerder. Ook voorafgaand aan het versturen van commerciële berichten via de post door de klanten van de verweerder, heeft de verweerder een inzagerecht in het ontwerp van communicatie evenals het recht om, desgevallend, de aanpassing van de communicatie te verzoeken. Voor het overige stelt de verweerder bedenkingen te hebben inzake het geschikte niveau van controle dat de Geschillenkamer van de verweerder zou verwachten ten aanzien van diens partners en klanten, en meer bepaald of de verweerder bij elke partner en klant regelmatig moet nagaan of de privacyverklaring de standaardbewoording bevat. Tot slot meent de verweerder zich bewust te zijn van bepaalde tekortkomingen in zijn privacyverklaring, ofschoon deze tekortkomingen inmiddels verholpen zijn in de nieuwe privacyverklaring¹⁶⁰. Het feit dat de

¹⁶⁰ https://www.blacktigerbelgium.tech/privacy-policy/.

verweerder geen melding maakt van het recht voor betrokkenen om hun toestemming in te trekken, zou bovendien irrelevant zijn, daar de verweerder enkel een beroep doet op zijn gerechtvaardigde belangen voor de omstreden gegevensverwerkingen.

II.4.3. Oordeel van de Geschillenkamer

- 150. Wat de rechtmatigheid van de omstreden verwerking betreft, staat vast dat de redelijke verwachtingen van de betrokkenen wel relevant zijn in tegenstelling tot wat de verweerder aanvoert in zijn verweer om te beoordelen in welke mate er sprake kan zijn van een rechtmatige gegevensverwerking die gegrond zou zijn op de gerechtvaardigde belangen van de verweerder dan wel van diens klanten¹⁶¹. Die redelijke verwachtingen zijn eveneens in overweging te nemen voor het bepalen van het tijdstip waarop de informatie over de verwerking aan de betrokkenen wordt meegedeeld¹⁶², gelet op het algemene uitgangspunt dat betrokkenen niet verrast zouden mogen zijn door het doel van de verwerking van hun persoonsgegevens¹⁶³. De Geschillenkamer heeft in eerdere beslissingen meermaals benadrukt dat transparantie van cruciaal belang is om betrokkenen controle te geven over hun persoonsgegevens en om een effectieve bescherming van persoonsgegevens te waarborgen¹⁶⁴. De transparantieverplichting in de AVG vereist namelijk dat alle informatie of communicatie inzake de gegevensverwerking van betrokkenen makkelijk toegankelijk en begrijpelijk moet zijn¹⁶⁵, maar ook tijdig moet worden verstrekt aan de betrokkenen¹⁶⁶.
- 151. In de voorliggende zaak staat allereerst vast dat de door de verweerder verwerkte persoonsgegevens niet rechtstreeks bij de klagers verzameld werden. Bijgevolg is enkel artikel 14 AVG van toepassing¹⁶⁷, waarvan de eerste twee leden de informatie vastleggen die aan de betrokkenen moet worden verstrekt:
 - a. de identiteit en de contactgegevens van BLACK TIGER BELGIUM en, in voorkomend geval, van diens vertegenwoordiger;
 - b. in voorkomend geval, de contactgegevens van de DPO;
 - c. de verwerkingsdoeleinden waarvoor de persoonsgegevens zijn bestemd;
 - d. de rechtsgrond voor de persoonsgegevensverwerking;

¹⁶¹ Zie randnrs. 134 e.v. in deze beslissing.

¹⁶² Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Richtsnoeren inzake transparantie overeenkomstig Verordening (EU) 2016/679 (WP260, rev. 01, 11 april 2018), randnr. 28.

¹⁶³ Ibidem, randnr. 45 in fine.

¹⁶⁴ Zie o.a. Beslissing 04/2021, randnr. 167; Beslissing 47/2022, randnr. 127 e.v.; Beslissing 84/2022, randnr. 76.

¹⁶⁵ Overweging 39 AVG.

¹⁶⁶ Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Richtsnoeren inzake transparantie overeenkomstig Verordening (EU) 2016/679 (WP260, rev. 01, 11 april 2018), randnr. 48.

¹⁶⁷ Ibidem, randnr. 26 in fine.

- e. de betrokken categorieën van persoonsgegevens;
- f. in voorkomend geval, de ontvangers of categorieën van ontvangers van de persoonsgegevens;
- g. in voorkomend geval, dat BLACK TIGER BELGIUM het voornemen heeft de persoonsgegevens door te geven aan een ontvanger in een derde land of aan een internationale organisatie; of er al dan niet een adequaatheidsbesluit van de Commissie bestaat dan wel of BLACK TIGER BELGIUM passende of geschikte waarborgen heeft genomen in het geval van de in artikel 46, artikel 47 of artikel 49.1.2° AVG bedoelde doorgiften, alsook hoe de betrokkenen een kopie hiervan kunnen verkrijgen of waar deze waarborgen kunnen worden geraadpleegd;
- h. de periode gedurende welke de persoonsgegevens zullen worden opgeslagen, of indien dat niet mogelijk is, de criteria om die termijn te bepalen;
- i. de gerechtvaardigde belangen van de BLACK TIGER BELGIUM of van een derde, indien de verwerking gegrond is op artikel 6.1.f) AVG;
- j. dat de betrokkenen het recht hebben BLACK TIGER BELGIUM te verzoeken om inzage van en rectificatie of wissing van persoonsgegevens of om beperking van de hen betreffende verwerking, alsmede het recht tegen verwerking van bezwaar te maken en het recht op gegevensoverdraagbaarheid;
- k. wanneer de verwerking steunt op artikel 6.1.a) AVG of artikel 9.2.a) AVG, het gegeven dat de betrokkenen het recht hebben hun toestemming te allen tijde in te trekken, zonder dat dit afbreuk doet aan de rechtmatigheid van de verwerking op basis van de toestemming vóór de intrekking daarvan;
- I. dat de betrokkenen het recht hebben klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit;
- m. de bron waar de persoonsgegevens vandaan komen, en in voorkomend geval, of zij afkomstig zijn van openbare bronnen;
- n. het bestaan van geautomatiseerde besluitvorming, met inbegrip van de in artikel 22.1 en 22.4 AVG bedoelde profilering, en minstens in die gevallen nuttige informatie over de onderliggende logica, alsmede het belang en de verwachte gevolgen van die verwerking voor de betrokkenen.
- 152. Krachtens artikel 14.3 AVG, welke meer specifiek slaat op de modaliteiten van de informatieverstrekking en als dusdanig een inherente aanvulling vormt op de kernverplichtingen die uit de twee voorafgaande leden van artikel 14 AVG voortvloeien, moet de voormelde informatie binnen bepaalde termijnen worden medegedeeld aan de

betrokkenen. Algemeen geldt de regel dat de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkenen binnen een redelijke termijn doch uiterlijk binnen één maand na de verkrijging van hun persoonsgegevens dient te informeren over de verwerking, naargelang de concrete omstandigheden hiervan (14.3.a) AVG). Volgens de richtsnoeren inzake transparantie onder de AVG¹⁶⁸ kan deze termijn evenwel ingekort worden voor zover de verzamelde persoonsgegevens bestemd zijn voor een contactopname met de betrokkenen, in welk geval de informatie op het moment van de eerste contactopname met de betrokkene moet worden verstrekt (14.3.b) AVG). Tot slot kan de termijn van één maand eveneens ingekort worden indien de persoonsgegevens worden medegedeeld aan een ontvanger in de zin van artikel 4.9) AVG. In dergelijke omstandigheden moeten de betrokkenen geïnformeerd worden uiterlijk op het tijdstip waarop hun persoonsgegevens verstrekt worden (14.3.c) AVG).

- 153. In zijn verweermiddelen poneert BLACK TIGER BELGIUM dat de betrokkenen ingelicht werden aan de hand van de verplichte vermeldingen van de naam van de verweerder in de reclameboodschappen die zijn klanten richtten aan de betrokkenen 169. Concreet betekent dit dat de betrokkenen in de meeste gevallen voor de eerste maal pas middels de vaak ongewenste reclameboodschappen in kennis werden gesteld van het bestaan van de verweerder, alsook van het feit dat de verweerder wellicht hun persoonsgegevens ooit verzameld heeft en verwerkt. De Geschillenkamer veronderstelt dat een dergelijke aanpak beoogt te voldoen aan het tijdstip voorzien onder 14.3.b) AVG, zijnde om de betrokkenen te informeren op het moment van de effectieve contactopname met de betrokkene, zonder dat hierbij noodzakelijk rekening wordt gehouden met de tijdsperiode tussen de aanvankelijke gegevensverzameling en de eerste contactopname. In de richtsnoeren inzake transparantie onder de AVG wordt niettemin uitdrukkelijk gesteld dat de periode van één maand voorzien onder artikel 14.3.a) AVG een maximumtermijn betreft¹⁷⁰, die niet kan worden verlengd doch enkel kan worden ingeperkt naargelang de doeleinden van de verwerking.
- 154. De Geschillenkamer is zich er terdege van bewust dat de gegevensbronnen van verweerder overeenkomstig artikel 14.3.c) AVG een informatieplicht hebben, met name wanneer zij de persoonsgegevens in hun bezit aanleveren aan BLACK TIGER BELGIUM. De Geschillenkamer benadrukt evenwel dat het in beginsel aan de verwerkingsverantwoordelijke die de gegevens overdraagt en dus niet aan de ontvangers, *in casu* de klanten van de verweerder toebehoort om onder artikel 14.3.c) AVG de informatie zoals voorzien onder artikel 14.1 en 14.2 AVG aan de betrokkenen te verstrekken. Concreet dienen alle

¹⁶⁸ Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Richtsnoeren inzake transparantie overeenkomstig Verordening (EU) 2016/679 (WP260, rev. 01, 11 april 2018), overgenomen door de EDPB.

¹⁶⁹ Zie randnrs. 64, 66 en 137 in deze beslissing.

¹⁷⁰ Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Richtsnoeren inzake transparantie overeenkomstig Verordening (EU) 2016/679 (WP260, rev. 01, 11 april 2018), randnr. 28.

opeenvolgende verwerkingsverantwoordelijken — i.e., de partners van de verweerder die hem persoonsgegevens aanleveren, de verweerder zelf, resp. de klanten aan wie de verweerder desgevallend persoonsgegevens overdraagt — dus afzonderlijk de betrokkenen in te lichten voor wat betreft de gegevensverwerkingen die zij zelf uitvoeren.

- 155. Bovendien volgt uit een lezing a contrario van artikel 14.5.b) AVG¹⁷¹ dat de informatieverstrekking overeenkomstig artikel 14.1 en 14.2 AVG logischerwijze proactief dient te gebeuren, in tegenstelling tot de eerder passieve informatieverstrekking waarin artikel 14.5.b) AVG als uitzondering voorziet. De onrechtstreekse verzameling van betrokkenen veronderstelt immers persoonsgegevens bij de niet dat de informatieverstrekking aan de betrokkenen eveneens enkel op onrechtstreekse wijze dient te geschieden. Integendeel zelfs, uit de rechtspraak van het Hof van Justitie alsmede uit de de AVG¹⁷², vloeit voort van dat het uitsluitend verwerkingsverantwoordelijke die de middelen en doeleinden van de verwerking bepaalt, toekomt om de betrokkenen op een loyale en transparante wijze te informeren. De Geschillenkamer concludeert bijgevolg dat het te dezen in eerste instantie aan de verweerder toekomt om de betrokkenen proactief te informeren over de verwerking van hun persoonsgegevens door BLACK TIGER BELGIUM, in overeenstemming met artikel 14 AVG.
- 156. Het feit dat de partners van de verweerder, die in het kader van hun overeenkomst de door hen verzamelde persoonsgegevens tegen betaling overmaken aan de verweerder, zelf informatie verstrekken aan de betrokkenen, doet aan het voorgaande geen afbreuk. De Geschillenkamer is immers niet overtuigd door de organisatorische maatregelen die de verweerder getroffen heeft om "onrechtstreeks" aan zijn transparantieplicht te voldoen, waarbij de gegevensbronnen namelijk verplicht worden om in hun privacyverklaring uitdrukkelijk te verwijzen naar de persoonsgegevensverwerking uitgevoerd door de verweerder. De Geschillenkamer verwijst in dat opzicht naar de template voor de overeenkomsten met gegevensbronnen¹⁷³ waarin het volgende wordt bepaald (eigen onderlijning)¹⁷⁴:

¹⁷¹ Zie randnr. 157 hieronder.

¹⁷² Overweging 60 — "Overeenkomstig de beginselen van behoorlijke en transparante verwerking moet de betrokkene op de hoogte worden gesteld van het feit dat er verwerking plaatsvindt en van de doeleinden daarvan. <u>De verwerkingsverantwoordelijke</u> dient de betrokkene de nadere informatie te verstrekken die noodzakelijk is om tegenover de betrokkene een behoorlijke en transparante verwerking te waarborgen, met inachtneming van de specifieke omstandigheden en de context waarin de persoonsgegevens worden verwerkt. [...]"; Artikel 14 AVG — "1. Wanneer persoonsgegevens niet van de betrokkene zijn verkregen, verstrekt <u>de verwerkingsverantwoordelijke</u> de betrokkene de volgende informatie: [...]" (de Geschillenkamer onderlijnt). Zie ook HvJEU, 1 oktober 2015, C-201/14, Smaranda Bara e.a. t. Președintele Casei Naționale de Asigurări de Sănătate (ECLI:EU:C:2015:638), randnr. 31.

¹⁷³ Stuk 10 ("Piece 10 - Template contrats source - voir article 5") zoals overgemaakt door de verweerder aan de Inspectiedienst in het kader van het onderzoek, p. 4.

¹⁷⁴ "Vos données à caractère personnel peuvent être transmises à des partenaires extérieurs, qui peuvent les utiliser pour vous envoyer des informations commerciales ou des offres promotionnelles ou pour les commercialiser à ces fins. Nous ne transmettons ces données qu'à des partenaires externes qui garantissent le traitement correct de ces données, entre autres Bisnode Belgium SA (Allée de la Recherche 65, 1070 Anderlecht). Toutefois, [X] ne sera en aucun cas responsable de

"Uw Persoonsgegevens <u>kunnen</u> doorgegeven worden aan externe partners, die deze <u>kunnen</u> gebruiken om u commerciële informatie of promotionele aanbiedingen te sturen of voor deze doeleinden te commercialiseren. Wij geven dergelijke gegevens enkel door aan externe partners die de correcte verwerking van deze gegevens verzekeren, waaronder Bisnode Belgium NV (Researchdreef 65, 1070 Anderlecht). [X] is echter in geen enkel geval aansprakelijk voor het gebruik van deze gegevens door externe partners.

Uw persoonsgegevens <u>kunnen</u> door Bisnode Belgium gebruikt <u>of</u> gecommercialiseerd worden om u gepersonalideerde [sic] aanbiedingen te kunnen bezorgen (<u>eventueel</u> gebaseerd op uw marketing profiel), voor het uitvoeren van marktonderzoek of om gegevens reeds aanwezig in de database van andere bedrijven te valideren, corrigeren of aan elkaar te koppelen (voor meer info over de verwerking van persoonsgegevens door Bisnode Belgium consulteer www.bisnodeenu.be)".

De Geschillenkamer oordeelt dat een dergelijke verwoording ("kunnen gebruikt worden"), onvoldoende zekerheid biedt aan de betrokkenen over de aard en de omvang van de verwerking van hun persoonsgegevens door de verweerder. Dienvolgens kan hier geen sprake zijn van een transparante en eerlijke informatieverstrekking aan de betrokkenen door de gegevensbronnen.

- 157. De volgende vraag die zich stelt, is in welke mate de verweerder een beroep kan doen op de uitzondering op de informatieplicht, zoals voorzien in diezelfde bepaling. Artikel 14.5 AVG bepaalt dat de plicht om informatie te verstrekken aan de betrokkenen niet van toepassing is wanneer en voor zover¹⁷⁵:
 - a) de betrokkenen reeds over de informatie beschikken;
 - b) het verstrekken van die informatie onmogelijk blijkt of onevenredig veel inspanning zou vergen, of voor zover de informatieverstrekking de verwezenlijking van de doeleinden van de beoogde verwerking onmogelijk dreigt te maken of ernstig in het gedrang dreigt te brengen. In dergelijke gevallen neemt de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen om de rechten, de vrijheden en de gerechtvaardigde belangen van de betrokkenen te beschermen, waaronder het openbaar maken van de informatie;
 - c) het verkrijgen of verstrekken van de gegevens uitdrukkelijk is voorgeschreven bij Unie- of lidstatelijk recht dat op de verwerkingsverantwoordelijke van toepassing

l'utilisation de ces données par des partenaires externes. Vos données à caractère personnel peuvent être utilisées ou commercialisées par Bisnode Belgium afin de vous proposer des offres personnalisées (éventuellement en fonction de votre profil marketing), d'effectuer des études de marché ou de valider, corriger ou relier des données déjà présentes dans les bases de données d'autres entreprises (pour plus d'informations sur le traitement des données personnelles par Bisnode Belgium, consultez www.bisnodetvous.be."

 $^{^{175}}$ Zie ook Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Richtsnoeren inzake transparantie overeenkomstig Verordening (EU) 2016/679 (WP260, 11 april 2018), randnrs. 58 e.v.

- is en dat recht voorziet in passende maatregelen om de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen; of
- d) de persoonsgegevens vertrouwelijk moeten blijven uit hoofde van een beroepsgeheim in het kader van Unierecht of lidstatelijke recht, waaronder een statutaire geheimhoudingsplicht.
- 158. De Geschillenkamer stelt vast dat de uitzonderingen [c] en [d] niet van toepassing zijn op de verwerkingen door de verweerder. Aan uitzondering [a] wordt evenmin voldaan vermits de privacyverklaring op de website onvolledig is¹⁷⁶ en de standaardparagrafen in de privacyverklaringen van de gegevensbronnen generiek verwoord zijn¹⁷⁷. Wat de uitzondering [b] betreft, verwijst de Geschillenkamer naar de categorieën van door de verweerder verwerkte persoonsgegevens alsook naar de beoogde doelstellingen, die reeds hierboven werden toegelicht¹⁷⁸. Het valt namelijk niet te ontkennen dat de verweerder minstens in het bezit is van de contactgegevens van betrokkenen, vermits dergelijke gegevens evenals de "identificatiegegevens" een gemeenschappelijk 'attribuut' vormen voor de drie databanken¹⁷⁹, en het bedrijfsmodel van BLACK TIGER BELGIUM uitgerekend bestaat uit het verzamelen, aggregeren en vervolgens ter beschikking stellen van zogenaamde "contact points" waarmee de klanten van de verweerder vervolgens onder meer hun marketing- en communicatiestrategieën kunnen verbeteren. Zodus acht de Geschillenkamer het afdoende bewezen dat het verstrekken van de informatie voorzien onder artikel 14 AVG aan betrokkenen van wie de verweerder de persoonsgegevens verzamelt en verwerkt, niet onmogelijk is.
- 159. Voorts valt niet in te zien, en de verweerder maakt ook geenszins aannemelijk, in welke mate de naleving van het transparantiebeginsel ten aanzien van betrokkenen de beoogde doelstellingen *ernstig in het gedrang zou brengen*. De enige verwijzing naar de nodige inspanningen die de verweerder zou hebben genomen en opwerpt in zijn verweermiddelen, wordt bovendien niet verder gestaafd door de neergelegde stukken. Op de vraag of betrokkenen individueel een privacyverklaring zouden ontvangen, antwoordt de verweerder in beide overgemaakte LIAs¹⁸⁰ alleszins beknopt dat een individuele informatieverstrekking "een onevenredige inspanning zou vergen":

 $^{^{\}rm 176}$ Zie randnr. 107 en 108 in deze beslissing.

 $^{^{\}rm 177}$ Zie randnr. 156 in deze beslissing.

¹⁷⁸ Zie randnrs. 107 en 108 in deze beslissing.

¹⁷⁹ CMX; Permesso en Spectron.

¹⁸⁰ Stuk 5 ("Legitimate Interest Assessment Consu-Matrix 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder; Stuk 6 ("Legitimate Interest Assessment Spectron 27082020") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder.

17		We don't inform each and every data subject personally as this would involve a disproportionate effort. However, our sources must explicitly mention the possible use of data by Bisnode in their privacy notices, we are mentioned in every mail, (see other safeguards)
----	--	---

Dit standpunt kan echter niet worden aanvaard in het licht van artikel 14 AVG. De onmogelijkheid of onevenredige inspanning moet namelijk rechtstreeks verband houden met het feit dat de persoonsgegevens niet van de betrokkenen zijn verkregen. Daarnaast dient een verwerkingsverantwoordelijke die gebruik wil maken van de uitzondering van artikel 14.5.b) AVG op basis van het argument dat verstrekking van de informatie onevenredig veel inspanning zou vergen, de inspanning die het zou vergen om de informatie aan de betrokkene te verstrekken af te wegen tegen het effect op en de gevolgen voor de betrokkene wanneer die de informatie niet ontvangt¹⁸¹.

- 160. De Geschillenkamer benadrukt hierbij dat artikel 14.5 AVG een uitzondering vormt op het recht van betrokkenen en in die zin restrictief moet worden uitgelegd. Het staat *in casu* vast dat Black Tiger Belgium over contactgegevens van de betrokkenen *moet* beschikken om de voorgenomen doelstellingen van de verschillende databanken te kunnen verwezenlijken. De Geschillenkamer benadrukt voorts dat de verweerder niet noodzakelijkerwijs over de contactgegevens van *alle* betrokkenen dient te beschikken alvorens hen gezamenlijk en éénmalig in te lichten; van zodra Black Tiger Belgium over een postadres of een e-mail beschikt, is het bedrijf in beginsel in staat en derhalve verplicht om de specifieke betrokkenen rechtstreeks te informeren over de verzameling en verwerking van hun persoonsgegevens, in lijn met artikel 14 AVG.
- 161. Dienaangaande verwijst de Geschillenkamer naar de beslissing van de Poolse gegevensbeschermingsautoriteit (*Urząd Ochrony Danych Osobowych*, hierna 'UODO'), die op 25 maart 2019 een boete heeft opgelegd aan BISNODE POLAND wegens het nalaten om de betrokkenen van wie het bedrijf contactgegevens had, rechtstreeks te informeren over de verwerking van hun persoonsgegevens¹⁸². De Geschillenkamer oordeelt dat de verweerder in de onderhavige zaak deze beslissing uit 2019 in aanmerking had kunnen nemen in zijn analyse d.d. 27 augustus 2020 omtrent de informatieplicht ten aanzien van de betrokkenen in België, ofschoon hij dit klaarblijkelijk niet heeft gedaan. Wat hier ook van zij, de Geschillenkamer stelt dat het 5 jaar na de inwerkingtreding van de AVG onaanvaardbaar is

¹⁸¹ Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Richtsnoeren inzake transparantie overeenkomstig Verordening (EU) 2016/679 (WP260, 11 april 2018), randnrs. 62 en 64.

¹⁸² Urząd Ochrony Danych Osobowych – Besluit ZSPR.421.3.2018 van 15 maart 2019, raadpleegbaar op de website van de Poolse Gegevensbeschermingsautoriteit (UODO): https://uodo.gov.pl/decyzje/ZSPR.421.3.2018#. Ondanks het beroep achteraf ingesteld door BISNODE POLAND, bleef de beslissing van de UODO overeind, maar werd de administratieve boete van 220.000 EUR verlaagd.

om de betrokkenen van wie de contactgegevens reeds gekend zijn, en zeker wanneer het om elektronische contactgegevens gaat, niet rechtstreeks in te lichten over de verwerking van hun persoonsgegevens.

- 162. Ofschoon de Geschillenkamer erkent dat de verweerder inspanningen heeft geleverd om bij gebrek aan rechtstreekse, individuele informatieverstrekking de informatie minstens openbaar te maken op zijn website¹⁸³, oordeelt de Geschillenkamer dat dit verzuim om de betrokkenen tijdig en individueel te informeren een schending oplevert van de verplichting om krachtens artikelen 12 en 14 AVG transparante en dienvolgens *volledige* informatie te verschaffen aan de betrokkenen over de verwerking van hun persoonsgegevens, in het bijzonder wanneer de persoonsgegevens zoals te dezen onrechtstreeks verzameld worden. In een dergelijke omstandigheid staat vast dat er van betrokkenen niet kan worden verwacht dat zij de website van verweerder al dan niet regelmatig raadplegen.
- 163. Daarnaast heeft de Geschillenkamer reeds vastgesteld¹⁸⁴ dat de categorieën "marketingprofielen", "consumentenbelangen" en "gezinssamenstelling" niet vermeld werden in de privacy verklaring d.d. 31 maart 2021 bestemd voor consumenten¹⁸⁵, noch in de toelichting op de huidige website van BLACK TIGER BELGIUM¹⁸⁶. Het feit dat de verweerder in zijn verweermiddelen d.d. 11 september 2023, neergelegd in het kader van de beperkte heropening van de debatten, verduidelijkt dat de privacyverklaring op de website van BLACK TIGER BELGIUM uitsluitend aangeeft welke persoonsgegevens in de context van zijn huidige activiteiten verwerkt worden, staat niet in de weg dat de privacyverklaring voor consumenten ten tijde van het onderzoek niet volledig was hetgeen de verweerder overigens onderkent in zijn conclusies van dupliek d.d. 7 maart 2022 en bijgevolg in overtreding van artikel 14 AVG was.
- 164. In zijn reactie op het sanctieformulier poneert de verweerder dat de verplichting om betrokkenen individueel en proactief te informeren, niet uitgebreid besproken werd in de schriftelijke conclusies en er op dit punt geen tegensprekelijk debat is geopend door de Geschillenkamer¹⁸⁷. Tevens betwist de verweerder de bewering dat hij opzettelijk geen volledige en voldoende gedetailleerde informatie aan betrokkenen zou verstrekken.
- 165. Dienaangaande merkt de Geschillenkamer vooreerst op dat de wijze waarop de betrokkenen worden geïnformeerd door de verweerder dan wel door de gegevensbronnen over de verwerking van hun persoonsgegevens, weldegelijk besproken werd in zowel de schriftelijke conclusies als tijdens de hoorzitting d.d. 22 februari 2023. In het

¹⁸³ Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Richtsnoeren inzake transparantie overeenkomstig Verordening (EU) 2016/679 (WP260, 11 april 2018), randnrs. 64.

¹⁸⁴ Zie randnrs. 107 t.e.m. 109 in deze beslissing.

¹⁸⁵ Stuk 12 ("012 Schermafdrukken website Bisnode Belgium") in de inventaris, pp. 45-48.

¹⁸⁶ https://avg.blacktigerbelgium.tech/uw-consumentengegevens/wat-consument/, geraadpleegd op 4 augustus 2023.

¹⁸⁷ Reactie van de verweerder op het sanctieformulier d.d. 31 oktober 2023, p. 1.

onderzoeksverslag wordt de verweerder er afdoende op gewezen dat de transparantieplicht zowel ingeval van rechtstreekse als bij onrechtstreekse gegevensverzameling geldt.

Daarnevens benadrukt de Geschillenkamer dat de transparantieplicht uit de AVG voortvloeit, reeds gold onder de richtlijn 95/46, en als dusdanig geen verdere duiding behoeft vanwege de Geschillenkamer. Bovendien verwijst de klager in zijn klacht alsook in zijn schriftelijke verweermiddelen naar het feit dat de verwerking van zijn persoonsgegevens plaatsvond "zonder [zijn] medeweten", "zonder contact" (vanwege de verweerder), en dat hij "op geen enkele manier van her bericht heeft gekregen, of notificatie volgens Art 13 en 14 van GDPR, wanneer ze [z]ijn data verzameld hebben" 188.

Middels de conclusiebrief d.d. 29 november 2021 werd de verweerder eveneens in kennis gesteld van de mogelijke inbreuk op artikel 14 AVG, waarvan de leden 1 t.e.m. 4 gezamenlijk moeten gelezen en nageleefd worden, evenals artikel 5.2 juncto 24.1 AVG, "met betrekking tot de verplichting voor de verwerkingsverantwoordelijke om de betrokkenen beknopte doch volledige, transparante en begrijpelijke informatie te bezorgen over de persoonsgegevens die verwerkt worden, alsmede de vereiste voor de verweerder om de naleving met deze verplichtingen te waarborgen en te kunnen aantonen". In het kader van de schriftelijke procedure voor de Geschillenkamer stond het de verweerder dus vrij om zich te verweren ten aanzien van de grieven van de klager alsmede het door de Inspectiedienst vastgestelde gebrek aan bewijs dat de verweerder zijn verplichtingen onder artikel 14 AVG op passende wijze had nageleefd.

Ook tijdens de hoorzitting, nadat de klager zijn ongenoegen uitte omtrent "de verzameling van talrijke persoonsgegevens zonder dat hij hiervan in kennis werd gesteld"¹⁸⁹, kreeg de verweerder de gelegenheid om zijn standpunt omtrent de verplichting die op BISNODE BELGIUM en vervolgens BLACK TIGER BELGIUM rustte, conform het voorschrift van artikel 14 AVG, toe te lichten. De Geschillenkamer merkt evenwel op dat de verweerder toen louter antwoordde dat "de bronnen alsmede de klanten van BLACK TIGER BELGIUM contractueel verplicht worden om de betrokkenen te informeren over de overdracht van hun persoonsgegevens aan resp. de mededeling ervan door BLACK TIGER BELGIUM".

Ten slotte kreeg de verweerder nog een laatste gelegenheid om zijn standpunt te kennen te geven aan de Geschillenkamer, als reactie op het sanctieformulier d.d. 31 oktober 2023. Gelet op voorgaande elementen oordeelt de Geschillenkamer dat de verweerder weldegelijk verschillende malen de gelegenheid heeft gekregen om zich te verweren tegen de aantijging dat hij de betrokkenen niet op passende wijze -i.e., op een volledig transparante en proactieve manier, gelet op de context van de verwerking - heeft

¹⁸⁸ Klachtformulier zoals ingediend door de klager op 28 januari 2021.

¹⁸⁹ Proces-verbaal van de hoorzitting d.d. 23 februari 2023, p. 13.

- geïnformeerd, in overeenstemming met artikel 14 AVG. Het argument dat de verweerder aandraagt in zijn reactie op het sanctieformulier is dus kennelijk ongegrond.
- 166. Gelet op het gebrek aan een volledige privacyverklaring¹⁹⁰ alsmede de *bewuste* zoals uit de aan de Geschillenkamer overgemaakte belangenafwegingen afdoende blijkt¹⁹¹ keuze van de verweerder om de betrokkenen niet rechtstreeks te informeren over de verwerking van hun persoonsgegevens door Black Tiger Belgium, ondanks het feit dat de verweerder over de contactgegevens beschikt van het merendeel van de betrokkenen, oordeelt de Geschillenkamer dat de verweerder minstens ten aanzien van de betrokkenen wier contactgegevens gekend waren, wegens ernstige nalatigheid artikel 14 AVG heeft geschonden.

II.5. Behandeling van verzoeken van betrokkenen tot uitoefening van hun rechten (artikel 12.1 en 12.2, artikel 15.1, artikel 5.2, artikel 24.1, en artikel 25.1 AVG)

II.5.1. Standpunt van de Inspectiedienst

167. Volgens de Inspectiedienst toont de verweerder niet aan dat hij — in de context van de behandeling van hun verzoek tot inzage — de klagers effectief en transparant heeft ingelicht over alle beschikbare informatie over de bron van hun persoonsgegevens overeenkomstig artikel 15.1.g) AVG. De klagers werden immers niet geïnformeerd over hoe de verweerder hun persoonsgegevens van de vermelde bronnen heeft verkregen, en wanneer. Daarnaast stelt de Inspectiedienst vast dat de verstrekte informatie te vaag is en te veel gebaseerd op een algemeen typeantwoord, met als gevolg dat de klagers geen voldoende antwoord op maat hebben ontvangen. Tenslotte toont de verweerder volgens de Inspectiedienst niet aan dat hij in zijn brief aan beide klagers het recht op gegevenswissing en het recht van bezwaar effectief en transparant heeft vermeld; de Inspectiedienst stelt namelijk vast dat het bestaan van deze rechten aan slechts één van de klagers werd meegedeeld.

II.5.2. Standpunt van de partijen

168. De klager stelt dat BLACK TIGER BELGIUM artikel 12.3 AVG heeft geschonden door de elektronisch opgevraagde informatie op papier te verstrekken. De klager voert aan dat de verweerder zijn verplichting onder artikel 12.3 AVG niet heeft nageleefd, aangezien de antwoorden op de verzoeken tot inzage via papieren post werden overgemaakt aan de betrokkenen, niettegenstaande het feit dat de verweerder vereist dat betrokkenen hun

¹⁹⁰ Zie randnr. 163 in deze beslissing.

¹⁹¹ Zie schermafdruk bij randnr. 159 in deze beslissing: "Is a fair processing notice provided to the individual, if so, how? Are they sufficiently clear and up front regarding the purposes of the processing? <u>We don't inform each and every data subject personally as this would involve a disproportionate effort.</u> However, our sources must explicitly mention the <u>possible</u> use of data by Bisnode in their privacy notices, we are <u>mentioned</u> in every mail [...]" (eigen onderlijning).

aanvragen tot toegang tot hun persoonsgegevens via de website van de verweerder indienen, met andere woorden op een elektronische wijze, waarbij betrokkenen bovendien hun e-mail adressen opgeven. Aangaande de vermelding van de bronnen van zijn persoonsgegevens, stelt de klager tijdens de hoorzitting - hierbij verwijzend naar het antwoord op zijn verzoek tot inzage — dat de verweerder melding maakt van statistische en buurtgegevens over de klager, die evenwel onmogelijk afkomstig kunnen zijn uit de bronnen die de verweerder opsomt in zijn antwoord. Tijdens de hoorzitting laat de klager overigens weten dat hij doelbewust niet om de wissing van zijn persoonsgegevens heeft gevraagd, om te vermijden dat deze verwijderd zouden worden voorafgaand aan een beslissing van de Geschillenkamer. Daarenboven meent de klager dat hij niet in staat was om eenvoudig te repliceren op het antwoord van de verweerder aangezien de informatie hem per post werd verstrekt, in plaats van elektronisch. De klager verwijst eveneens naar de recente Justitie¹⁹². rechtspraak van het Hof van waarin werd vastgelegd verwerkingsverantwoordelijken genoodzaakt zijn om betrokkenen te informeren over de precieze identiteit van de ontvangers van hun persoonsgegevens, terwijl de verweerder louter de categorieën van persoonsgegevens zou vermeld hebben in zijn antwoord op de verzoeken tot inzage ingediend door de klagers. Gedurende de hoorzitting verwijst de klager overigens naar het ontbreken van contactgegevens van de DPO in het antwoord op zijn verzoek van inzage, en ergert hij zich eraan dat hij op eigen initiatief de voormelde contactgegevens moest opzoeken op de website.

169. Met betrekking tot de verzoeken om informatie ingediend door de klagers, verklaart de verweerder dat hij bij brieven van zijn DPO op 13 november 2020 resp. 23 december 2020 informatie heeft verstrekt "over de verwerking van hun persoonsgegevens: de bestanden waarin zij zijn opgenomen en de doeleinden van de verwerking, alsmede de rechtsgrondslag voor de verwerking, het bestaan van een recht van bezwaar, de categorieën van verwerkte gegevens en de informatie die over de klagers wordt bijgehouden, de ontvangers van de gegevens, de periode gedurende welke zij worden bewaard, de bron van de gegevens, enzovoort". De verweerder betwist dat de antwoorden die hij verstrekt heeft aan beide klagers als een zogenaamd "algemeen typeantwoord" beschouwd kunnen worden, vermits de verweerder beide klagers afzonderlijk heeft geïnformeerd over (i) de specifieke bron van hun gegevens, (ii) het feit dat deze gegevens door de klagers zelf aan de bron werden verstrekt in hun hoedanigheid van klant, en (iii) de vraag of de samenwerking met desbetreffende bronnen nog steeds actief is. Het gebruik van een standaardbrief getuigt volgens de verweerder bovendien van de goede interne organisatie van de verweerder om op verzoeken van betrokkenen te reageren.

¹⁹² HvJEU, 12 januari 2023, C-154/21, RW t. Österreichische Post (ECLI:EU:C:2023:3).

Daarnaast weerlegt de verweerder de vaststelling door de Inspectiedienst dat één van de klagers niet ingelicht werd van het bestaan van diens recht op gegevenswissing en op verzet. De verweerder verwijst naar de brief gericht aan klaagster, waarvan het tweede punt expliciet de twee voornoemde rechten vermeldt.

Als reactie op de grief van de klagers omtrent het versturen van het antwoord per post, verduidelijkt de verweerder dat hij geen legitimatiebewijs eist van betrokkenen, uitgerekend om de uitoefening van de rechten van betrokkenen te bevorderen. Teneinde het risico van ongeoorloofde openbaarmaking van gegevens in geval van identiteitsdiefstal te vermijden, heeft de verweerder dus geopteerd voor een versturing per post, naar het bij hem gekende adres van de betrokkene.

Omtrent de naleving van zijn informatieplicht ten aanzien van de betrokkenen, verwijst de verweerder tijdens de hoorzitting naar de standaardbewoording die de bronnen van BLACK TIGER BELGIUM in hun privacyverklaring dienen toe te voegen, en waarmee de betrokkenen ingelicht worden van de verzameling van hun persoonsgegevens door de verweerder. Tevens stelt de verweerder dat betrokkenen gedetailleerde informatie over de bronnen van hun persoonsgegevens kunnen verkrijgen in het kader van een verzoek tot inzage. Hierdoor ziet de verweerder zich niet verplicht om de precieze identiteiten van alle bronnen te vermelden in de privacyverklaring, aangezien daar mogelijks tientallen bronnen in opgesomd kunnen worden terwijl de persoonsgegevens van een individuele betrokkene slechts van een beperkt aantal van de opgesomde bronnen afkomstig zijn.

Ten aanzien van de vermelding, in het antwoord op een verzoek tot inzage, van de categorieën in plaats van de concrete ontvangers aan wie persoonsgegevens van de klagers effectief werden overgemaakt, poneert de verweerder dat deze aanpak destijds na intern overleg en met inachtneming van de toenmalige rechtspraak werd aangenomen. Volgens de verweerder kan hem dus niet verweten worden geen rekening te hebben gehouden met latere rechtspraak van het Hof van Justitie.

Daarnaast benadrukt de verweerder dat de verzoeken tot inzage van de klagers uitvoerig beantwoord werden, en de klagers daaropvolgend geen bijkomend verzoek hebben ingediend, teneinde onder meer aanvullende informatie te bekomen over de precieze bronnen van de persoonsgegevens, de concrete ontvangers van zijn persoonsgegevens, dan wel mogelijks onjuiste informatie te laten verbeteren. Tot slot herinnert de verweerder eraan dat de klagers nooit om de verwijdering van hun persoonsgegevens hebben gevraagd.

II.5.3. Oordeel van de Geschillenkamer

Antwoorden per post

- 170. De Geschillenkamer stelt op basis van de neergelegde stukken vast dat beide klagers een antwoord per post ontvingen, hoewel hun oorspronkelijke inzageverzoeken elektronisch werden verstuurd. De verweerder betwist dit niet, noch in het kader van de schriftelijke verweermiddelen noch tijdens de hoorzitting.
- 171. Artikel 12.3 AVG bepaalt nochtans uitdrukkelijk:
 - "3. De verwerkingsverantwoordelijke verstrekt de betrokkene onverwijld en in ieder geval binnen een maand na ontvangst van het verzoek krachtens de artikelen 15 tot en met 22 informatie over het gevolg dat aan het verzoek is gegeven. Afhankelijk van de complexiteit van de verzoeken en van het aantal verzoeken kan die termijn indien nodig met nog eens twee maanden worden verlengd. De verwerkingsverantwoordelijke stelt de betrokkene binnen één maand na ontvangst van het verzoek in kennis van een dergelijke verlenging. Wanneer de betrokkene zijn verzoek elektronisch indient, wordt de informatie indien mogelijk elektronisch verstrekt, tenzij de betrokkene anderszins verzoekt."
- 172. Artikel 15, lid 3 *in fine* AVG stelt dat wanneer de betrokkene zijn verzoek elektronisch indient, en niet om een andere regeling verzoekt, de informatie in een gangbare elektronische vorm dient te worden verstrekt, waarbij de gangbaarheid dient bepaald te worden vanuit het standpunt van de betrokkene en niet van de verwerkingsverantwoordelijke¹⁹³. Derhalve acht de Geschillenkamer de inbreuk op artikel 12.3 AVG voldoende bewezen.

Niettegenstaande het onderzoeksverslag enkel overtredingen van artikel 12.1 en 12.2 AVG vaststelt, moet artikel 12 AVG in zijn geheel worden gelezen en nageleefd, met inbegrip van artikel 12.3 AVG. De wijze waarop een verwerkingsverantwoordelijke een verzoek inwilligt, kadert immers steeds binnen de algemene plicht om de uitoefening van hun rechten door de betrokkenen te faciliteren zoals voorzien in artikel 12.2 AVG, evenals binnen de complementaire plicht in artikel 12.1 AVG om de communicatie bedoeld in artikel 15 tot en met 22 AVG "indien dit passend is" met elektronische middelen te verstrekken. Mutatis mutandis geldt het voorgaande eveneens voor artikel 15.3 AVG, dat in samenlezing met de andere leden van artikel 15 AVG moet worden nageleefd.

Tot slot benadrukt de Geschillenkamer dat de verweerder in het kader van de procedure ten gronde weldegelijk de gelegenheid heeft gekregen en gebruikt om zich hieromtrent te verweren, zoals duidelijk blijkt uit de conclusies in dupliek van de verweerder resp. zijn reactie op het sanctieformulier:

¹⁹³ EDPB - Guidelines 01/2022 on Data Subject Rights - Right of Access (v2.0, 28 March 2023), randnrs. 32, 134 en 148 e.v.

"Om de uitoefening van de rechten van betrokkenen te bevorderen, eist Black Tiger Belgium van betrokken personen geen legitimatiebewijs. Bijgevolg stuurt zij haar antwoorden per post naar het bij haar bekende adres van de betrokkene, waardoor het risico van ongeoorloofde openbaarmaking van gegevens in geval van identiteitsdiefstal wordt vermeden." ¹⁹⁴

"Voor wat betreft de antwoorden die per post werden opgestuurd aan de betrokkenen, heeft Black Tiger Belgium al uiteengezet dat dit noodzakelijk was om ervoor te zorgen dat er geen sprake was van een ongeoorloofde openbaarmaking van persoonsgegevens, wat getuigt van een hoge mate van zorgvuldigheid." ¹⁹⁵

173. Ofschoon niet kan worden uitgesloten dat een verzending per post meer zekerheid zou bieden dan een elektronische verzending ingeval er geen legitimatiebewijs wordt gevraagd, is de Geschillenkamer van mening dat er naast gewone e-mails ook andere, meer beveiligde communicatiekanalen bestaan om de gevraagde informatie alsnog elektronisch te bezorgen, in overeenstemming met artikel 12.3 AVG. Daarnevens biedt een verzending per post volgens de Geschillenkamer niet noodzakelijk meer waarborgen dat de verzonden informatie uiteindelijk bij de 'juiste' betrokkene belandt, aangezien de verweerder niet kan uitsluiten dat de betrokkene in de tussentijd verhuisd is. In meer algemene zin oordeelt de Geschillenkamer dat de verweerder niet zorgvuldig handelt door geen legitimatiebewijs te vragen dan wel de identiteit van verzoekers voorafgaand te controleren.

De Geschillenkamer stelt dienaangaande vast dat de verweerder de (elektronische) contactgegevens van de betrokkenen reeds vereist¹⁹⁶ opdat zij hun rechten kunnen uitoefenen op de webpagina van de verweerder. Behoudens het telefoonnummer zijn alle velden verplicht in te vullen. Bijgevolg oordeelt de Geschillenkamer dat de verweerder over voldoende informatie beschikt teneinde na te gaan of het e-mailadres overeenkomt met de contactgegevens van de betrokkene die reeds zijn opgenomen in de databank(en) van de verweerder, voorafgaand aan de verdere behandeling van het verzoek. Bij twijfelgevallen zou de verweerder desnoods contact kunnen opnemen met de betrokkene via de reeds gekende contactgegevens in de databanken, om hem/haar bevestiging te vragen of het inzageverzoek legitiem is.

Door bewust de antwoorden op verzoeken van betrokkenen per post te verstrekken, maakt de verweerder het overigens moeilijker voor hen om, indien wenselijk geacht, in navolging op het eerste antwoord een bijkomend verzoek in te dienen. De voormalige en huidige websites laten namelijk niet toe om bij wijze van voorbeeld het eerste antwoord als bijlage te voegen bij een nieuw verzoek ingediend via het online contactformulier. Het voorgaande

¹⁹⁴ Conclusies van dupliek van de verweerder, overgemaakt aan de Geschillenkamer op 7 maart 2022, p. 25-26

¹⁹⁵ Reactie van de verweerder op het sanctieformulier d.d. 24 november 2023, p. 2, (iii).

¹⁹⁶ Voornaam, achternaam, telefoonnummer, e-mail, straatnaam, nummer, postcode en stad van de betrokkene: https://avg.blacktigerbelgium.tech/uw-rechten/. Zie ook Stuk 12 (Schermafdrukken website Bisnode Belgium genomen door de Inspectiedienst op 31 maart 2021) in de inventaris.

werd overigens tijdens de hoorzitting d.d. 22 februari 2023 uitdrukkelijk door de klager opgeworpen¹⁹⁷ en de verweerder heeft tijdens diezelfde hoorzitting alsmede in het kader van zijn reactie op het proces-verbaal de gelegenheid gekregen om zich hiertegen te verweren.

174. Kortom, de door de verweerder aangevoerde redenen voor het versturen van antwoorden op verzoeken tot inzage via de gewone post zijn niet alleen weinig overtuigend voor de Geschillenkamer, maar bovendien ook in strijd met artikel 12.1 evenals 12.3 AVG juncto 15.3 AVG. Daarnaast handelt de verweerder niet in lijn met zijn verplichting om de uitoefening van hun rechten door de betrokkenen te faciliteren, overeenkomstig artikel 12.2 AVG.

Gelet op het voorgaande besluit de Geschillenkamer dat de verweerder artikelen 12.1 en 12.2 AVG alsmede 12.3 juncto 15.3 AVG heeft geschonden, door de antwoorden op de verzoeken tot inzage van de klagers niet elektronisch doch enkel per post te versturen, waardoor de klagers onnodig werden belemmerd in de uitoefening van hun rechten.

Bronnen van de persoonsgegevens

- 175. Met betrekking tot het niet vermelden van de precieze bronnen van de persoonsgegevens van de klager, stelt de Geschillenkamer vast dat de verweerder enkel melding maakt van het bedrijf Tele Ticket Service als gegevensbron voor het consumentenbestand (CMX)¹⁹⁸. Tijdens de hoorzitting en in zijn verweermiddelen geeft de verweerder echter geen uitleg voor het ontbreken van informatie over de bron van de "statistische gegevens op buurt niveau".
- 176. Volgens artikel 15.1 AVG heeft de betrokkene het recht om van de verwerkingsverantwoordelijke het uitsluitsel te krijgen over het al dan niet verwerken van hem betreffende persoonsgegevens. Indien dat laatste het geval is, heeft de betrokkene het recht om inzage te verkrijgen van die persoonsgegevens en van informatie die in artikel 15.1.a) tot en met 15.1.h) wordt vermeld, zoals het doeleinde van de verwerking van de gegevens evenals de bronnen en de eventuele ontvangers van de gegevens. Het doel van het recht tot inzage is de betrokkene in staat te stellen om te begrijpen hoe zijn persoonsgegevens worden verwerkt en wat de gevolgen daarvan zijn alsook de juistheid van de verwerkte gegevens te controleren zonder dat hij zijn voornemen hoeft te rechtvaardigen¹⁹⁹.

¹⁹⁷ Proces-verbaal van de hoorzitting d.d. 23 februari 2023, p. 5.

¹⁹⁸ "De bron van uw gegevens is Tele Ticket Service die ons adressen van haar klanten had geleverd. Ondertussen is deze samenwerking met Tele Ticket Service stopgezet." in Stuk 2 ("Reactie op het verzoek om toegang van 13 november 2020 van Bisnode Belgium") neergelegd bij de conclusies van antwoord van de verweerder.

¹⁹⁹ Zie Beslissing ten gronde 57/2023 van 16 mei 2023, randnr. 44 (beschikbaar op de website van de GBA).

Aangezien het niet aannemelijk is dat TELE TICKET SERVICE residentiële data verstrekt (heeft) aan de verweerder en de verweerder geen verklaring heeft gegeven met betrekking tot de oorsprong van de "statistische gegevens op buurt niveau", hoewel de voormelde gegevens allicht afkomstig zijn van het Nationaal Instituut voor Statistiek²⁰⁰, acht de Geschillenkamer het voldoende bewezen dat de verweerder niet alle relevante gegevensbronnen vermeld heeft in zijn antwoord aan de klager.

Gelet op het voorgaande besluit de Geschillenkamer bijgevolg dat de verweerder een inbreuk heeft begaan op artikel 15.1.g) AVG, door niet alle beschikbare informatie over de bronnen van de persoonsgegevens van de klager meteen mede te delen.

Contactgegevens van de DPO

177. Wat betreft het gebrek aan contactgegevens van de DPO in het antwoord evenals het vermeende gebrek aan vermelding van de rechten van verzet en gegevenswissing, oordeelt de Geschillenkamer dat de grief van de klager en de vaststelling door de Inspectiedienst niet gegrond resp. niet gestaafd is door de voorliggende stukken. Artikel 15 AVG vereist immers geenszins dat de contactgegevens van de DPO vermeld worden in het antwoord op een verzoek tot inzage, en het staat vast dat de voormelde rechten effectief opgesomd zijn in het antwoord op het verzoek van de klagers. Bovendien stelt de Geschillenkamer vast dat de contactgegevens van de DPO degelijk vermeld worden bovenaan het contactformulier op de website van de verweerder, zoals uit de schermafdrukken door de Inspectiedienst blijkt. De AVG vereist overigens niet dat verwerkingsverantwoordelijke een e-mailadres van de DPO deelt met de betrokkenen. De mededeling van een postadres in combinatie met een contactformulier om verzoeken op een gestructureerde wijze te behandelen, volstaat zolang de uitoefening van hun rechten door de betrokkenen hierdoor niet belemmerd wordt. Derhalve stelt de Geschillenkamer vast dat de verweerder op dit punt de AVG niet heeft geschonden.

Ontvangers van de persoonsgegevens

178. Ten opzichte van de precieze identificatie van de ontvangers aan wie de verweerder de persoonsgegevens van de klager heeft overhandigd, wijst de klager op het arrest Österreichische Post van het Hof van Justitie. In deze zaak oordeelde het Hof dat verwerkingsverantwoordelijken verplicht zijn om op verzoek van betrokkenen de feitelijke identiteit te verstrekken van de ontvangers aan wie persoonsgegevens zijn of zullen worden verstrekt. Enkel wanneer het (nog) niet mogelijk is deze ontvangers te identificeren, is het

_

²⁰⁰ Zie randnr. 83 in deze beslissing.

de verwerkingsverantwoordelijke toegestaan om de medegedeelde informatie te beperken tot de betreffende categorieën van ontvangers²⁰¹.

179. *In casu* constateert de Geschillenkamer dat de verweerder ten tijde van de behandeling van de verzoeken van de klagers zijn antwoord heeft ingeperkt tot de categorieën van ontvangers. Niettegenstaande de inzageverzoeken die aan de onderhavige procedure ten grondslag liggen, voorafgaan aan de uitspraak van het Hof van Justitie, oordeelt de Geschillenkamer dat de verweerder verplicht was de precieze identiteit van de ontvangers vanaf het eerste verzoek tot inzage mede te delen aan de klagers. In zijn arrest oordeelt het HvJEU immers dat het recht van inzage van betrokkenen onontbeerlijk is om hen in staat te stellen om gebruik te maken van andere rechten verleend door de AVG²⁰². Deze uitleg blijkt ook uit de richtsnoeren inzake het recht van inzage van de EDPB²⁰³, alsook in de richtsnoeren inzake transparantie, die in 2017 door de Groep Gegevensbescherming Artikel 29 werden goedgekeurd en herzien op 11 april 2018²⁰⁴, zijnde ruime tijd voordat de verweerder de inzageverzoeken ontving.

Het staat dan ook vast dat het recht op inzage waarin artikel 15 AVG voorziet, in tegenstelling tot het recht op informatie krachtens artikelen 13 en 14 AVG, weldegelijk vereist dat de verwerkingsverantwoordelijke *specifieke* informatie verstrekt over de verwerkte persoonsgegevens, met een voldoende mate van nauwkeurigheid om de betrokkene in staat te stellen een "informationele zelfbeschikking" te verwerven²⁰⁵ en om, in voorkomend geval, de overeenstemming van de praktijk met de AVG te beoordelen. Het voldoende transparante en nauwkeurige karakter van de informatie die in het kader van een recht op toegang wordt meegedeeld, draagt er ook toe bij dat betrokkenen hun rechten uit hoofde van de AVG gemakkelijker kunnen uitoefenen overeenkomstig artikel 12.2 AVG. Door specifiek aan te geven wie de ontvangers zijn van de persoonsgegevens die op hen betrekking hebben, kunnen betrokkenen hun rechten vervolgens rechtstreeks bij deze ontvangers uitoefenen.

In tegenstelling tot wat de verweerder aandraagt in zijn reactie op het proces-verbaal van de hoorzitting, is er dus geen sprake van een terugwerkende kracht van het arrest van 12 januari 2023 van het HvJEU, vermits dat arrest louter duiding geeft bij een verplichting die rechtstreeks voortvloeit uit artikel 15.1.c) AVG, dat van tevoren al van toepassing was.

²⁰¹ HvJEU, 12 januari 2023, C-154/21, RW t. Österreichische Post (ECLI:EU:C:2023:3), randnrs. 39, 43 en 48.

²⁰² HvJEU, 12 januari 2023, C-154/21, RW t. Österreichische Post (ECLI:EU:C:2023:3), randnr. 38.

²⁰³ EDPB - Guidelines 01/2022 on Data Subject Rights - Right of Access (v2.0, 28 March 2023), randnrs. 116-117.

²⁰⁴ Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Richtsnoeren inzake transparantie overeenkomstig Verordening (EU) 2016/679 (WP260, rev. 01, 11 april 2018), pp. 43-44: "De (namen van de) feitelijke ontvangers van de persoonsgegevens, of categorieën persoonsgegevens, moeten worden verstrekt. In overeenstemming met het behoorlijkheidsbeginsel moeten verwerkingsverantwoordelijken informatie over de ontvangers verstrekken die voor de betrokkenen het meest betekenisvol is. In de praktijk zullen dit doorgaans met name genoemde ontvangers zijn, zodat betrokkenen precies weten wie hun persoonsgegevens heeft.".

²⁰⁵ Zie Beslissing ten gronde 15/2021 van 9 februari 2021, randnr. 165 (beschikbaar op de website van de GBA).

Gelet op het voorgaande besluit de Geschillenkamer dat de verweerder een inbreuk heeft begaan op artikel 15.1.c) AVG, door niet alle beschikbare informatie over de specifieke ontvangers van de persoonsgegevens van de klagers mee te delen.

II.6. Gebruik van cookies op de websites van de verweerder (artikel 4.11), artikel 5.1.a) en 5.2, artikel 6.1.a), evenals artikel 7.1 en 7.3 AVG)

II.6.1. Standpunt van de Inspectiedienst

- 180. De Inspectiedienst heeft vastgesteld dat de informatie die de verweerder over het gebruik van cookies aan websitebezoekers verstrekt, in het cookievenster onderaan op de startpagina van de website https://bisnodeandyou.be, enkel beschikbaar is in het Engels. Bovendien worden de twee keuzemogelijkheden op de startpagina van de website niet op een gelijkwaardige manier voorgesteld, en verdwijnt het cookievenster na het klikken op de taalknop rechts bovenaan de startpagina van de website. Tot slot verschaft de verweerder geen uitleg aan websitebezoekers over hoe zij hun gegeven toestemming kunnen intrekken.
- 181. Met betrekking tot de website https://www.permesso.be stelt de Inspectiedienst vast dat de informatie over het gebruik van cookies zowel in het Nederlands als in het Frans beschikbaar is, en duidelijk maakt dat er naast essentiële cookies ook andere cookies geplaatst worden. Daarnaast worden de twee keuzemogelijkheden op de startpagina van de website niet op een gelijkwaardige manier voorgesteld, en verdwijnt de Nederlandstalige versie van het cookievenster na het klikken op de taalknop. Tot slot verschaft de verweerder geen uitleg aan websitebezoekers over hoe zij hun gegeven toestemming vervolgens kunnen intrekken.
- 182. Op basis van voorgaande vaststellingen concludeert de Inspectiedienst dat de verweerder geen rechtsgeldige toestemming in de zin van artikel 4.11) AVG bekomt, en bijgevolg ook niet kan aantonen dat betrokkenen een geldige toestemming hebben gegeven voor de plaatsing van cookies op hun toestellen.

II.6.2. Standpunt van de verweerder

183. De verweerder erkent dat er bepaalde tekortkomingen waren in zijn vroegere cookiebeleid, maar benadrukt dat er na de publicatie van de richtsnoeren op de website van de GBA, in 2020, werd besloten om een analyse te verrichten van de bestaande cookiepraktijk van de verweerder teneinde tekortkomingen te identificeren en te remediëren. Wegens de verschillende overnames is dit echter op de achtergrond geraakt, aldus de verweerder, en werd uiteindelijk door BLACK TIGER BELGIUM beslist om uitsluitend nog gebruik te maken van strikt noodzakelijke cookies.

II.6.3. Oordeel van de Geschillenkamer

184. De Geschillenkamer is louter schermafdrukken op basis van de https://bisnodeandyou.be/ resp. https://www.permesso.be/ niet in staat om tot de vaststelling te komen van een inbreuk op de regelgeving inzake de plaatsing van cookies. Immers, met betrekking tot de eerste website valt enkel af te leiden dat de website een toestemmingscookie plaatst ("OptanonConsent"), gekoppeld aan het domein bisnodeandyou.be, met een vervaltermijn van één jaar. Derhalve kan de Geschillenkamer niet besluiten dat deze cookie een niet-noodzakelijke functie ondersteunt. Ten aanzien van de tweede website valt evenmin af te leiden dat de verweerder niet-noodzakelijke cookies zou plaatsen zonder de voorafgaande toestemming van de betrokkenen. De enige cookies die de Inspectiedienst namelijk heeft vastgesteld, zijn naast de reeds vermelde Optanonconsent ook twee sessiecookies (PHPSESSID en wml_browser_redirect_test). Dit zijn beide functionele cookies, gekoppeld aan de website permesso.be. Daarnevens stelt de GK na eigen onderzoek vast dat de website https://bisnodeandyou.be/ niet langer toegankelijk is, en de website https://www.permesso.be/ minstens sedert 25 juli 2021 niet langer in gebruik is.

Bijgevolg besluit de Geschillenkamer om de vaststellingen van de Inspectiedienst die verband houden met de plaatsing van cookies op de twee voormelde websites van de verweerder, niet te weerhouden.

II.7. <u>Verantwoordingsplicht van de verweerder (artikel 5.2, artikel 24.1, alsook artikel 25.1 en 25.2 AVG)</u>

II.7.1. Standpunt van de Inspectiedienst

185. De verweerder verwijst in zijn antwoord op de vragen van de Inspectiedienst naar diverse initiatieven en documenten inzake gegevensbescherming. De Inspectiedienst benadrukt evenwel dat de verweerder onder meer een inbreuk heeft begaan op artikel 5.2, artikel 24.1 en artikel 25.1 AVG, alsook met betrekking tot bepaalde artikelen van de AVG over de rechten van de betrokkene. De niet ingevulde en niet ondertekende modelovereenkomsten waar de verweerder in zijn antwoorden naar verwijst²⁰⁶, tonen volgens de Inspectiedienst overigens niet aan dat die templates effectief en systematisch worden gebruikt. Daarnaast blijkt uit de door de verweerder bezorgde documenten²⁰⁷ niet dat deze effectief zijn goedgekeurd door het hoogste leidinggevende niveau van de verweerder, noch dat de

 $^{^{206}}$ Stukken 10 t.e.m. 12 overgemaakt door de verweerder aan de Inspectiedienst.

²⁰⁷ Stukken 1 t.e.m. 38 overgemaakt door de verweerder aan de Inspectiedienst.

naleving van de daarin vermelde regels en richtlijnen effectief wordt gecontroleerd en dat inbreuken effectief worden gesanctioneerd.

II.7.2. Standpunt van de verweerder

- 186. De verweerder betoogt dat de vaststellingen door de Inspectiedienst met betrekking tot de documenten inzake de bescherming van persoonsgegevens ongegrond zijn. De verweerder voert aan dat hij tijdens het onderzoek door de Inspectiedienst steeds volledige, precieze, gedetailleerde en volkomen transparante informatie heeft verstrekt op alle gestelde vragen, en werpt op dat de vastgestelde tekortkomingen in ieder geval gering en zonder gevolg lijken te zijn. Verder betreurt de verweerder dat er in het inspectieverslag op geen enkele wijze rekening werd gehouden met de meer globale implementatie van de AVG door de verweerder om te voldoen aan zijn verplichtingen krachtens de verordening. Het feit dat hij over modelovereenkomsten en standaarddocumenten beschikt, toont volgens de verweerder net aan dat hij een redelijk niveau van interne compliance en paraatheid heeft geïmplementeerd in geval van de uitoefening van hun rechten door betrokkenen, dan wel van een onderzoek of een controle door de GBA. De verweerder stelt overigens dat hij geenszins "verplicht [is] te bewijzen dat deze templates daadwerkelijk worden gebruikt, temeer daar de Inspectiedienst geen concrete gevallen noemt waarin zij niet zijn gebruikt en de verweerder tevens aantoont dat hij wel degelijk standaardantwoorden gebruikt om te reageren op verzoeken om toegang van betrokkenen".
- 187. De verweerder weerlegt vervolgens de vaststellingen van de Inspectiedienst inzake het effectief en systematisch in gebruik nemen van modelovereenkomsten, de goedkeuring van beleidsdocumenten door het hoogste leidinggevende niveau, alsook het gebrek aan bewijs van de uitvoering van de voorziene controle- en sanctiemaatregelen in geval van inbreuken op de interne procedures. De verweerder stelt dat er namelijk geen enkele wettelijke verplichting bestaat om een verslag op te stellen voor elke vergadering van de raad van bestuur, waarin de precieze beslissingen worden vastgesteld. Tevens verwijst hij naar de tegenstrijdige verklaringen van de Inspectiedienst, die enerzijds aanklaagt dat er gebruik wordt gemaakt van standaardbrieven, en anderzijds de verweerder verwijt geen gebruik te maken van de voorgelegde standaarddocumenten. De verweerder meent dat hij evenmin verplicht is te bewijzen dat de overgemaakte templates daadwerkelijk gebruikt worden, temeer omdat de Inspectiedienst geen concrete gevallen noemt waarin de templates niet gebruikt zouden zijn.
- 188. Verder verwijst de verweerder naar het feit dat Black Tiger Belgium op geen enkele wijze betrokken was bij het verloop van de gebeurtenissen die de klagers aanklagen, en zich bovendien zeer snel bij de GBA heeft gemeld om zijn standpunt kenbaar te maken. Daarenboven benadrukt de verweerder nogmaals dat de CMX databank inmiddels

verwijderd is en de activiteiten van *Data Delivery* drie maanden na de overname door BLACK TIGER zijn beëindigd, en vraagt dan ook aan de Geschillenkamer om zorgvuldig een passende sanctie te kiezen. Kortom, de verweerder verzoekt de Geschillenkamer voor recht te verklaren dat er geen sanctie noodzakelijk is, aangezien de verweerder de litigieuze verwerkingen op eigen initiatief en definitief heeft beëindigd. De verweerder verduidelijkt dat BLACK TIGER BELGIUM sinds het stopzetten van de *Data Delivery* activiteiten uitsluitend nog als verwerker optreedt in de context van de *Data Quality* dienstverlening aan klanten. Dit weerhoudt BLACK TIGER BELGIUM echter niet om passende technische en organisatorische maatregelen te nemen en de nodige documentatie bij te houden, zoals overigens aan de Inspectiedienst overgemaakt tijdens het onderzoek. Daarnaast verwijst de verweerder naar het schrijven van de CEO van BLACK TIGER BELGIUM gericht aan de GBA, waarin de gewijzigde strategie alsmede de beslissing om over te schakelen naar een zuivere *Data Quality* dienstverlening werd toegelicht, doch onbeantwoord bleef door de Inspectiedienst.

II.7.3. Oordeel van de Geschillenkamer

- 189. De Geschillenkamer oordeelt dat er niet aan getwijfeld kan worden dat BLACK TIGER BELGIUM verantwoordelijk moet worden gesteld voor de verwerkingsactiviteiten die plaatsvonden vóór de overname van BISNODE BELGIUM door BLACK TIGER GROUP en de daaropvolgende naamswijziging. Deze verantwoordelijkheid, die losstaat van de betrokkenheid van het 'nieuw' bedrijf bij de omstreden verwerkingsactiviteit, vloeit namelijk rechtstreeks voort uit de overgang van BISNODE BELGIUM naar BLACK TIGER BELGIUM, waarbij beslissingsbevoegdheid over de middelen en doeleinden van de verwerkingen van persoonsgegevens zonder meer werd overgenomen. Het tegengestelde aannemen zou een vacuüm impliceren met betrekking tot de verantwoordelijkheid over overgedragen persoonsgegevens, ten koste van de bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkenen, uitgerekend wanneer de 'overnemer' de verwerkingsactiviteiten gedurende een bepaalde periode na de overname voortzet. Daarbovenop benadrukt de Geschillenkamer dat de ondernemingsnummers van BISNODE BELGIUM resp. BLACK TIGER BELGIUM identiek zijn.
- 190. Artikel 5.2 en artikel 24 AVG leggen algemene verantwoordingsplichten en nalevingsvereisten op aan verwerkingsverantwoordelijken. Artikel 5.2 AVG stelt de verwerkingsverantwoordelijke aansprakelijk voor de naleving van de algemene beginselen inzake hun verwerking van persoonsgegevens. Krachtens artikel 24 AVG dienen verwerkingsverantwoordelijken in het bijzonder, rekening houdend met de aard, de omvang, de context en het doel van de verwerking, passende technische en organisatorische

maatregelen te treffen om het recht op gegevensbescherming te waarborgen en te kunnen aantonen dat de verwerking in overeenstemming met de AVG wordt uitgevoerd.

191. In de onderhavige zaak heeft de Geschillenkamer inmiddels geoordeeld dat de verweerder niet kon aantonen dat de omstreden gegevensverwerkingen de bepalingen van de AVG op passende wijze naleven. De Geschillenkamer heeft vastgesteld dat de verweerder onterecht een beroep doet op artikel 6.1.f) AVG als grondslag voor de CMX en Spectron databanken waarin ook de persoonsgegevens van de klagers verwerkt zijn. De verweerder heeft hierbij geen degelijke afweging uitgevoerd tussen zijn eigen belangen en die van zijn klanten, enerzijds, en de belangen alsook de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkenen, anderzijds²⁰⁸. Voorts schuift de verweerder op onwettige wijze zijn informatieplicht ten aanzien van de betrokkenen door naar de gegevensbronnen evenals naar zijn klanten, waardoor de betrokkenen niet dan wel laattijdig ingelicht worden van de verwerking van hun persoonsgegevens in het kader van de commerciële dienstverlening aangeboden door de verweerder²⁰⁹. Ten aanzien van de behandeling van verzoeken door betrokkenen is de Geschillenkamer eveneens tot het besluit gekomen dat de verkozen handelswijze, en met name het verzenden van de antwoorden op verzoeken tot inzage per post, ofschoon de verzoeken elektronisch kunnen worden ingediend, niet overeenstemt met de voorschriften van artikel 15 AVG²¹⁰. Daarnaast stelt de Geschillenkamer vast dat een aantal aangeleverde beleidsdocumenten niet werden aangepast sinds hun laatste wijziging in 2018, ofschoon een reeks punten een actieve opvolging van de verwerkingsverantwoordelijke vereisten. De Geschillenkamer verwijst in het bijzonder naar de vastgelegde opslagperiode van 15 jaar, waarvoor de verwerkingsverantwoordelijke aangaf dat hij nog een rechtvaardiging diende te documenteren²¹¹. Deze vaststelling wordt overigens gestaafd door de vermelding "See Data Retention Policy (under review)" in het register van verwerkingsactiviteiten overgemaakt aan de Inspectiedienst door de verweerder²¹².

Dienvolgens acht de Geschillenkamer de inbreuk op artikel 5, artikel 24.1, evenals artikel 25.1 en 25.2 AVG bewezen, voor wat betreft het niet kunnen waarborgen en evenmin aantonen dat de verwerking plaatsvindt in overeenstemming met de beginselen inzake gegevensbescherming neergelegd in artikel 5.1 AVG en met eerbiediging voor de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkenen, zoals onder meer vastgelegd in artikel 12,14 en 15 AVG.

²⁰⁸ Zie randnrs. 134 t.e.m. 141 in deze beslissing.

 $^{^{\}rm 209}$ Zie randnrs. 151 t.e.m. 162 in deze beslissing.

²¹⁰ Zie randnrs. 170 t.e.m. 173 in deze beslissing.

²¹¹ Stuk 1 ("DPIA Bisnode 23 mai 2018 - Consu -Spectron-Permesso") zoals overgemaakt door de verweerder aan de Inspectiedienst in het kader van het onderzoek, p. 15 in fine.

²¹² Vrij vertaald: "Zie Beleid inzake gegevensopslag (wordt momenteel herzien)" in Stuk 30 ("Bisnode Belgium - Copy of Record of Processing") zoals overgemaakt door de verweerder aan de Inspectiedienst in het kader van het onderzoek.

192. De Geschillenkamer beslist daarentegen om de overige vaststellingen van de Inspectiedienst aangaande het overhandigen van niet ingevulde en niet ondertekende modelovereenkomsten, evenals het gebrek aan controle en sanctiemaatregelen in een aantal documenten, alsmede een formele goedkeuring door het hoogste leidinggevende niveau van de verweerder, niet in overweging te nemen. De Inspectiedienst maakt onvoldoende aannemelijk dat de verweerder dienaangaande daadwerkelijk een inbreuk heeft gepleegd op de bepalingen van de AVG die verband houden met de verantwoordingsplicht van de verwerkingsverantwoordelijke. Ten slotte kaderen deze vaststellingen niet binnen de scope van de aanvankelijke klacht.

II.8. Register van verwerkingsactiviteiten (artikel 30.1, 30.2, en 30.3 AVG)

II.8.1. Standpunt van de Inspectiedienst

193. De verweerder beschouwt zichzelf als verwerker voor verschillende verwerkingsactiviteiten opgenomen in zijn register van verwerkingsactiviteiten. De Inspectiedienst stelt evenwel vast dat dit register niet aan de minimumvereisten voldoet, vermits de beschrijving van de categorieën van betrokkenen en van de categorieën van persoonsgegevens onvolledig is, de bewaartermijnen van de persoonsgegevens niet vermeld worden, een algemene beschrijving van de technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen ("TOMs") ontbreekt, en tot slot de naam contactgegevens iedere verwerkingsverantwoordelijke voor rekening waarvan de verweerder als verwerker handelt niet vermeld staan in het register.

II.8.2. Standpunt van de verweerder

194. De verweerder stelt dat artikel 30.1.c) AVG hem geenszins verplicht om de betrokkenen in geïdentificeerde vorm te noemen in zijn register van verwerkingsactiviteiten. Volgens de verweerder volstaat het om de betrokkenen te benoemen als consumenten (consumers), klanten (clients), werknemers (staff), enz. Bovendien verplicht artikel 30.1.c) AVG louter om een beschrijving te geven van de categorieën van verwerkte persoonsgegevens. De verweerder meent hieraan te voldoen door onder meer de volgende categorieën op te lijsten in het gegevensregister: identificatiegegevens (contact data), sociaal demografische en levensstijl gegevens (socio-demo and lifestyle data) en gezinstypologie (family typology). De verweerder betwist eveneens dat hij artikel 30 AVG zou overtreden hebben, omwille van het louter verwijzen naar interne beleidsdocumenten waarin de beoogde bewaartermijnen alsmede een beschrijving van de technische en organisatorische maatregelen opgenomen zijn. De verweerder meent dat het register van verwerkingsactiviteiten voornamelijk bestemd is voor intern gebruik als een ondersteuningsdocument, en overeen moet

stemmen met de operationele realiteit van de verwerkingsverantwoordelijke. Tot slot werpt de verweerder op dat zijn activiteiten als verwerker in het intern register van verwerkingsactiviteiten opgenomen zijn, maar enkel toegankelijk zijn "voor bepaalde personen". Aangezien de Inspectiedienst er niet om heeft verzocht, heeft de verweerder deze informatie, die wel beschikbaar is, niet verstrekt.

II.8.3. Oordeel van de Geschillenkamer

195. De Geschillenkamer stelt vast dat het voorgelegde register van verwerkingsactiviteiten zich beperkt tot de vermelding van de categorieën van betrokkenen, zonder deze categorieën nader te omschrijven. Artikel 30.1.c) AVG vereist nochtans uitdrukkelijk dat het register "een <u>beschrijving van</u> de categorieën van betrokkenen en <u>van</u> de categorieën van persoonsgegevens" (eigen onderlijning) geeft. Aangezien de vereiste om de betreffende categorieën daadwerkelijk te beschrijven tevens in de Engelse en Franse vertaling van de AVG aanwezig is²¹³, kan er volgens de Geschillenkamer dan ook geen twijfel bestaan over de reikwijdte van deze bepaling. Zoals eerder in deze beslissing aangekaart, verschillen de omschrijvingen van de categorieën van persoonsgegevens verwerkt door de verweerder naargelang het beleidsdocument waarnaar verwezen wordt²¹⁴. Het is nochtans van uiterst belang dat iedere verwerkingsverantwoordelijke voor zichzelf duidelijk definieert welke persoonsgegevens precies onder zijn toezicht verwerkt worden, en dit eveneens documenteert in het register van verwerkingsactiviteiten, zoals vereist onder de verantwoordingsplicht (artikel 5.2 juncto 24 AVG)²¹⁵. Een passende granulariteit in het intern register van verwerkingsactiviteiten is des te meer van belang daar de informatie die verwerkingsverantwoordelijken onder artikelen 13 en 14 AVG moeten verschaffen aan betrokkenen zich beperkt tot de betrokken categorieën van persoonsgegevens. Van zodra een betrokkene echter zijn recht van inzage uitoefent. verwerkingsverantwoordelijke overeenkomstig de richtsnoeren van de EDPB niettemin een volledig beeld van de verwerkte persoonsgegevens mee te delen aan de verzoeker, met inbegrip van de precieze hem of haar betreffende persoonsgegevens die de verwerkingsverantwoordelijke ook daadwerkelijk verwerkt²¹⁶. Bijgevolg oordeelt de Geschillenkamer de inbreuk op artikel 30.1.c) AVG door de verweerder als bewezen.

196. Ten aanzien van de verwijzing naar externe beleidsdocumenten waarin de bewaartermijnen evenals de technische en organisatorische maatregelen omschreven worden, begrijpt de Geschillenkamer in tegenstelling tot de Inspectiedienst dat dergelijke informatie niet

²¹³ "(c) a description of the categories of data subjects and of the categories of personal data;" en "c) une description des catégories de personnes concernées et des catégories de données à caractère personnel;".

²¹⁴ Zie randnr. 107 in deze beslissing.

²¹⁵ Beslissing ten gronde 15/2020 van 15 april 2020, randnr. 142 (beschikbaar op de website van de GBA).

²¹⁶ EDPB - Guidelines 01/2022 on Data Subject Rights - Right of Access (v2.0, 28 March 2023), randnr. 115.

systematisch moet worden opgenomen in het register van verwerkingsactiviteiten, gelet op de verschillende verwoording van artikel 30.1.f) en 30.1.g) AVG. Zolang het register op passende wijze verwijst naar de beleidsdocumenten waarin de voormelde informatie eenvoudig kan worden nagegaan, is er volgens de Geschillenkamer geen sprake van een inbreuk op artikel 30.1 AVG.

- 197. In zijn conclusies stelt de verweerder zich op het standpunt dat de Inspectiedienst het register van verwerkingsactiviteiten als verwerker (processor) had kunnen ontvangen indien hij hierom gevraagd had. Uit nader onderzoek van het betrokken register, stelt de Geschillenkamer evenwel vast dat het mogelijk is om activiteiten als verwerker ("processor") te filteren onder de kolom "Controller or processor?". De Geschillenkamer besluit bijgevolg dat de verweerder één centraal verwerkingsregister hanteert, waarin de gegevensverwerkingen als verwerkingsverantwoordelijke alsook de verwerkingen die de verweerder ten behoeve van een ander verwerkingsverantwoordelijke voert, gedocumenteerd zijn.
- 198. De Geschillenkamer stelt echter vast dat de verwerkingsactiviteiten die tot de tweede categorie behoren, geen melding maken van "a) de naam en de contactgegevens [...] van iedere verwerkingsverantwoordelijke voor rekening waarvan de verwerker handelt, en, in voorkomend geval, van de vertegenwoordiger van de verwerkingsverantwoordelijke [...] en van de functionaris voor gegevensbescherming;". De inbreuk op artikel 30.2.a) AVG staat dus vast.
- 199. Tot slot oordeelt de Geschillenkamer dat er geen inbreuk op artikel 30.3 AVG kan worden weerhouden, louter ingevolge de vaststelling dat het register van verwerkingsactiviteiten niet alle verplichte informatie bevat.

II.9. Betrokkenheid van de DPO (artikel 38.1 en artikel 39.1 AVG)

II.9.1. Standpunt van de Inspectiedienst

200. Hoewel de rol van de DPO duidelijk omschreven is en deze ondersteund wordt bij de uitoefening van zijn taken, stelt de Inspectiedienst vast dat de verweerder geen informatie en/of adviezen van de DPO over (a) transparante informatie aan de betrokkenen en (b) het register van de verwerkingsactiviteiten heeft bezorgd aan de Inspectiedienst, en de verweerder bijgevolg de betrokkenheid van de DPO voor de voormelde onderwerpen niet heeft aangetoond. De meeste documenten die de verweerder aanhaalt om de werkzaamheden van zijn DPO te bewijzen, tonen evenmin aan hoe en wanneer de DPO concreet is tussengekomen, of welke concrete maatregelen de verweerder desgevallend heeft ondernomen naar aanleiding van adviezen van zijn DPO.

II.9.2. Standpunt van de verweerder

201. De verweerder verklaart dat de naleving van de artikelen 38.1 en 39.1 AVG wordt aangetoond door het bewijs van de betrokkenheid en de sleutelrol die de DPO's sinds 2018 spelen. Dit omvat het onderhoud van GEBs voor elk van de databases, het aanmaken van de website van www.bisnodeetvous.be alsook de totstandbrenging van een proces voor verzoeken van betrokkenen tot uitoefening van hun rechten, de herziening van de technische en organisatorische maatregelen en tenslotte de uitrol van het GEB-proces. Meer in het algemeen wordt de rol van de DPO, zijn taken en zijn belang binnen het bedrijf aangetoond door de productie van twee essentiële documenten van de BISNODE GROUP, die de toenmalige BISNODE BELGIUM mutatis mutandis heeft overgenomen na hun vertrek uit de groep. De verweerder weerlegt de vaststelling van de Inspectiedienst, volgens dewelke hij niet zou hebben aangetoond dat de DPO wel degelijk, samen met andere juridische adviseurs binnen het bedrijf, betrokken was bij de vastlegging van de aan betrokkenen te verstrekken informatie, alsmede bij het opstellen van het register. Volgens de verweerder blijkt immers afdoende uit de toegezonden documenten dat de DPO op alle niveaus betroken was, en is, bij de projecten, beslissingen alsook de dagelijkse verrichtingen omtrent de verwerking van persoonsgegevens. Het feit dat specifieke documenten niet aan de Inspectiedienst zijn verstrekt, bewijst volgens de verweerder niet dat de DPO er niet bij betrokken is geweest. De verweerder verwijst dienaangaande naar het gebrek aan vragen hieromtrent gericht aan de verweerder gedurende het onderzoek. Daarnaast merkt de verweerder op dat de AVG nergens voorschrijft op welke wijze verwerkingsverantwoordelijke de betrokkenheid van de DPO kan of moet aantonen. De vermelding van de verschillende functies die bij een project betrokken zijn of aan een document hebben bijgedragen, is niet alleen gebruikelijk, maar houdt volgens de verweerder minstens een begin van bewijs in, dan wel een redelijke indicatie van de betrokkenheid van de voormelde functies.

II.9.3. Oordeel van de Geschillenkamer

202. De Geschillenkamer begrijpt uit de voorgelegde stukken en de argumenten aangevoerd door de verweerder dat BISNODE BELGIUM reeds voor de inwerkingtreding van de AVG een uitgebreid implementatietraject heeft opgestart²¹⁷, alsook dat de toenmalige DPO en zijn vervanger betrokken werden bij het opstellen van beleidsdocumenten die verband houden met de verwerking van persoonsgegevens door de verwerkingsverantwoordelijke. Daarnaast stelt de Geschillenkamer vast dat de Inspectiedienst in het kader van het

²¹⁷ Stuk 32 zoals overgemaakt door de verweerder aan de Inspectiedienst in het kader van het onderzoek.

onderzoek geen aanvullende vragen heeft gesteld aan de verweerder, teneinde bijkomend bewijs te verkrijgen over de betrokkenheid van de DPO in concrete projecten.

Te dezen beschikt de Geschillenkamer dus niet over voldoende elementen ter staving van de door de Inspectiedienst weerhouden overtreding van artikel 38.1 en 39.1 AVG. Bijgevolg kan de Geschillenkamer de door de Inspectiedienst vastgestelde overtredingen van de AVG omtrent de betrokkenheid van de DPO niet weerhouden.

II.10. Bijkomende beschouwingen in verband met het inspectieverslag

- 203. In het inspectieverslag worden drie omstandigheden opgesomd die voor de Inspectiedienst een rol zouden spelen bij de beoordeling van de ernst van de vermeende inbreuken.
 - i. de verweerder verwerkt systematisch en op grote schaal persoonsgegevens als kernactiviteit;
 - ii. de aard van de vastgestelde inbreuken is ernstig, en de verweerder maakt zijn beloftes niet waar;
 - iii. het register van verwerkingsactiviteiten is onvolledig en onduidelijk.
- 204. De verweerder meent dat deze omstandigheden ten onrechte naar voren worden gebracht. Ten eerste kan de verweerder niet verweten worden dat hij op grote schaal persoonsgegevens verwerkt, zolang hij de regels inzake de bescherming van persoonsgegevens naleeft. Daarnaast benadrukt de verweerder dat de omvang en de reikwijdte van de verwerkingen niet nader gekwalificeerd of gekarakteriseerd worden in het verslag van de Inspectiedienst, die zich ertoe beperkt vast te stellen dat de verweerder zich profileert als een specialist in direct marketing.

De Geschillenkamer oordeelt daarentegen dat de vaststelling van een grootschalige gegevensverwerking niet louter als een verzwarende omstandigheid in aanmerking moet worden genomen, maar weldegelijk als een onderdeel van de afwegingstoets tussen de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkenen, enerzijds, en de aangedragen belangen van de verweerder en diens klanten, anderzijds.

205. Ten tweede voert de verweerder aan dat het onderzoeksverslag de inbreuken als zodanig zou verwarren met de verzwarende omstandigheden van diezelfde inbreuken. Zo zou de Inspectiedienst geen enkel concrete omstandigheid aangevoerd hebben, los van de vermeende inbreuk zelf, op grond waarvan de ernst van de inbreuk beoordeeld zou kunnen worden. Met betrekking tot de privacyverklaringen op de website betwist de verweerder de betichtingen, die niet eens worden aangetoond, dat de verweerder het vertrouwen van betrokkenen opzettelijk heeft willen misleiden.

De Geschillenkamer heeft in de voorliggende beslissing reeds geoordeeld dat er voldoende aanwijzingen bestaan dat de verweerder er bewust voor opteerde om de informatieplicht ten aanzien van de betrokkenen hoofdzakelijk bij zijn partners (die de persoonsgegevens aanleveren) en zijn klanten (die de persoonsgegevens ontvangen) te leggen. De Geschillenkamer is tevens tot het besluit gekomen dat een dergelijke handelswijze niet te verenigen valt met de voorschriften van artikel 14 AVG²¹⁸.

206. Ten derde kan volgens de verweerder niet redelijkerwijs betwist worden dat hij robuuste en adequate interne procedures, beleidsmaatregelen en regels heeft ingevoerd om persoonsgegevens te beschermen, noch dat de verweerder te goeder trouw heeft getracht de AVG zowel naar de geest als naar de letter na te leven. De verweerder verwijst naar zijn keuze om de activiteiten van *Data Delivery* op eigen initiatief stop te zetten — welke keuze nog niet was bekendgemaakt op het moment dat het inspectieverslag werd uitgebracht — alsook om zijn huidige activiteiten te beperken tot gegevensanalyse en diensten die geen rol als datamakelaar inhouden. Deze heroriëntering zou, aldus de verweerder, een beslissende rol moeten spelen bij de beoordeling van de ernst van de verweten inbreuken alsmede van de goede trouw van de verweerder.

De Geschillenkamer zal het feit dat de verweerder na de overname beslist heeft om een aantal dienstverleningen stop te zetten, in aanmerking nemen in het kader van de hiernavolgende bepaling van de sancties en correctieve maatregelen.

207. Ten vierde beweert de verweerder dat hij, zelfs zonder kennis van het onderzoeksverslag en voordat het op 20 mei 2021 werd uitgebracht, verscheidene pogingen heeft ondernomen om contact op te nemen met de Inspecteur-Generaal en de toenmalige voorzitter van de GBA, teneinde hen op de hoogte te brengen van deze belangrijke aanpassing aan de bedrijfsactiviteiten, en om met hem een constructieve dialoog aan te gaan zoals de verweerder dat ook met de CNIL in Frankrijk had gedaan. De verweerder meent dat hij er echter niet in geslaagd is een ontmoeting met de GBA te bekomen.

Dienaangaande herinnert de Geschillenkamer eraan dat een partij tijdens een lopend onderzoek in beginsel niet kan eisen om gehoord te worden, gezien de specifieke bevoegdheden die aan de Inspectiedienst zijn verleend²¹⁹. Het Marktenhof heeft in zijn arrest van 1 maart 2023 eveneens geoordeeld dat de GBA als toezichthoudende autoriteit krachtens artikel 52 AVG volledig onafhankelijk is bij de uitvoering van de taken en bevoegdheden die haar overeenkomstig de AVG zijn toegewezen²²⁰.

²¹⁸ Zie randnr. 166 in deze beslissing

²¹⁹ Zie punt 4.1.e) van het Charter van de Inspectiedienst, beschikbaar op de website van de GBA: https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/charter-van-de-inspectiedienst.pdf.

²²⁰ Hof van Beroep Brussel (sectie Marktenhof), X t. GBA, Arrest 2022/AR/1085 van 1 maart 2023, p 7.

III. Sancties en corrigerende maatregelen

III.1. Vastgestelde inbreuken

- 208. De Geschillenkamer is van oordeel dat er in de onderhavige zaak sprake is van ernstige overtredingen van de grondrechten van de betrokkenen. De Geschillenkamer oordeelt overigens dat deze overtredingen moeten ondergebracht worden in afzonderlijke gedragingen²²¹. Meer bepaald stelt de Geschillenkamer inbreuken op de volgende bepalingen van de AVG vast, met betrekking tot drie verschillende, hierna uiteengezette gedragingen van de verwerkingsverantwoordelijke:
 - i. Inbreuk op artikel 5 AVG; artikel 6 AVG; artikel 12 AVG; artikel 14 AVG; artikel 24 AVG en artikel 25 AVG De Geschillenkamer oordeelt dat de verweerder op onrechtstreekse wijze, op grote schaal en voor een periode van minstens 15 jaar persoonsgegevens van betrokkenen verzamelde, zonder daarbij te voorzien in een individuele informatieverstrekking aan de betrokkenen van wie de verweerder niettemin over contactgegevens beschikte, voor zowel Data Delivery als Data Quality dienstverleningen.

De verwerkingen die gepaard gingen resp. gaan met deze dienstverleningen zijn immers in strijd met artikel 5.1 AVG, en meer bepaald met het beginsel van rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantie (5.1.a) AVG), het beginsel van minimale gegevensverwerking (5.1.c) AVG) en het beginsel van opslagbeperking (5.1.e) AVG). Door ingevolge een ernstige nalatigheid te opteren voor een indirecte informatieverstrekking aan de betrokkenen, hetzij 'stroomopwaarts' door de gegevensbronnen van de verweerder, hetzij 'stroomafwaarts' door de klanten van de verweerder wanneer deze voor de eerste maal met de betrokkenen communiceren, schendt de verweerder daarenboven zijn informatieplicht zoals neergelegd in artikel 14.1 en 14.2 AVG, gelezen in samenhang met artikel 12.1 AVG. Voor de verwerking persoonsgegevens zonder van proactieve informatieverstrekking aan de betrokkenen, kan de verweerder bijgevolg niet rechtmatig steunen op zijn gerechtvaardigde belangen dan wel die van zijn klanten (6.1.f) AVG), aangezien deze belangen niet opwegen ten opzichte van de belangen fundamentele rechten van de betrokkenen. gegevensverwerkingsactiviteiten die deze belangen schragen overigens niet vallen binnen de redelijke verwachtingen van de betrokkenen. Tevens heeft de verweerder artikel 25 AVG geschonden wegens het gebrek aan passende technische en organisatorische maatregelen teneinde de naleving van de

²²¹ "Conducts" in de EDPB - Guidelines 04/2022 on the calculation of administrative fines under the GDPR (v2.0, 24 mei 2023).

gegevensbeschermingsbeginselen, en in het bijzonder de beginselen van minimale gegevensverwerking en opslagbeperking, op een doeltreffende manier te waarborgen. Vermits de verweerder tot slot niet afdoende aantoont — zoals nochtans vereist ingevolge de verantwoordingsplicht die op elke verwerkingsverantwoordelijke rust — dat de verwerkingen van persoonsgegevens van betrokkenen in het kader van de voormelde dienstverleningen, plaatsvonden in overeenstemming met de beginselen inzake gegevensbescherming en met eerbiediging voor de fundamentele rechten en vrijheden van de betrokkenen, heeft de verweerder eveneens een inbreuk gepleegd op artikel 5.2 AVG, gelezen in samenhang met artikel 24.1 AVG.

ii. Inbreuk op artikel 12 AVG evenals artikel 15 AVG — De Geschillenkamer oordeelt dat de verweerder op ongeschikte wijze de verzoeken tot inzage van de klagers heeft afgehandeld, in strijd met de verplichting om de rechten van betrokkenen te faciliteren en de vereiste om de betrokkenen volledige inzage en informatie te verlenen over de verwerking van hun persoonsgegevens.

De verweerder heeft er namelijk voor geopteerd om zijn schriftelijke antwoorden op de verzoeken tot inzage van de klagers per post in plaats van in een gangbare elektronische vorm te verstrekken, wat een schending inhoudt van artikel 12.1 en 12.2 AVG alsmede van artikel 12.3 juncto 15.3 AVG. Daarnaast heeft de verweerder nagelaten om de bron van de statistische informatie aangaande de klagers te vermelden in de antwoorden op hun verzoeken tot inzage, met als gevolg dat de verweerder ook artikel 15.1.g) AVG geschonden heeft. Tot slot staat vast dat de verweerder wegens ernstige nalatigheid een inbreuk heeft gepleegd op artikel 15.1.c) AVG, gelezen in het licht van de richtsnoeren van de Werkgroep Artikel 29 en de EDPB alsmede de rechtspraak van het Hof van Justitie in zijn arrest C-154/21, door uitsluitend de categorieën van ontvangers mee te delen in het antwoord aan de klagers, ofschoon de verweerder in staat was om de specifieke ontvangers te identificeren²²².

iii. Inbreuk op artikel 30 AVG — De verweerder heeft tenslotte nagelaten om naast de vermelding van de categorieën van betrokkenen en van de verwerkte persoonsgegevens ook een omschrijving van deze categorieën op te nemen in zijn register van verwerkingsactiviteiten, zoals nochtans voorgeschreven in artikel 30.1.c) AVG. De verweerder heeft eveneens artikel 30.2.a) AVG overtreden door na te laten om in het gecentraliseerde verwerkingsregister, waarin de verwerkingsactiviteiten als verwerkingsverantwoordelijke alsmede in de hoedanigheid van verwerker gedocumenteerd zijn, de identiteit van

-

²²² HvJEU, 12 januari 2023, C-154/21, RW t. Österreichische Post (ECLI:EU:C:2023:3).

verwerkingsverantwoordelijken te vermelden voor wie de verweerder als verwerker optreedt.

- 209. Krachtens artikel 100 van de WOG heeft de Geschillenkamer de bevoegdheid om:
 - "1° een klacht te seponeren;
 - 2° de buitenvervolgingstelling te bevelen;
 - 3° een opschorting van de uitspraak te bevelen;
 - 4° een schikking voor te stellen;
 - 5° waarschuwingen en berispingen te formuleren;
 - 6° te bevelen dat wordt voldaan aan de verzoeken van de betrokkene om zijn rechten uit te oefenen;
 - 7° te bevelen dat de betrokkene in kennis wordt gesteld van het veiligheidsprobleem;
 - 8° te bevelen dat de verwerking tijdelijk of definitief wordt bevroren, beperkt of verboden;
 - 9° te bevelen dat de verwerking in overeenstemming wordt gebracht;
 - 10° de rechtzetting, de beperking of de verwijdering van gegevens en de kennisgeving ervan aan de ontvangers van de gegevens te bevelen;
 - 11° de intrekking van de erkenning van certificatie-instellingen te bevelen;
 - 12° dwangsommen op te leggen;
 - 13° administratieve geldboeten op te leggen;
 - 14° de opschorting van grensoverschrijdende gegevensstromen naar een andere Staat of een internationale instelling te bevelen;
 - 15° het dossier over te dragen aan het parket van de procureur des Konings te Brussel, die het in kennis stelt van het gevolg dat aan het dossier wordt gegeven;
 - 16° geval per geval te beslissen om haar beslissingen bekend te maken op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit."

III.2. Maatregelen opgelegd door de Geschillenkamer

III.2.1. Corrigerende maatregelen om de verwerking in overeenstemming te brengen met de AVG

210. Krachtens artikel **58.2.***d***) AVG** alsmede artikel **100**, **§1**, **8° en 9° WOG** legt de Geschillenkamer het bevel op aan de verweerder om de overtreding van artikel **5.1 AVG**, artikel **6.1 AVG**, artikel **12.1 AVG**, alsook artikel **14.1** en **14.2 AVG**, in het kader van de <u>B2B</u> <u>Data Quality dienstverlening</u>, te beëindigen en beëindigd te houden totdat de verwerking in overeenstemming wordt gebracht met de AVG.

De verweerder kan hieraan gevolg geven door de verwerking van persoonsgegevens in de Spectron databank te staken, alvorens de betrokkenen van wie de verweerder over contactgegevens beschikt proactief en individueel in kennis te stellen van de verwerking van hun persoonsgegevens door de verweerder. Hierbij dient de verweerder eveneens de betrokkenen gedurende een periode van 3 maanden vanaf de informatieverstrekking de gelegenheid te geven om op eenvoudige en effectieve wijze bezwaar te maken tegen de verwerking van hun persoonsgegevens, alvorens de verwerking te hervatten.

Wat betreft de andere categorieën van betrokkenen waarvan de verweerder geen contactgegevens in zijn bezit heeft, besluit de Geschillenkamer om de verwerking van hun persoonsgegevens definitief te verbieden, bij gebrek aan een rechtmatige verwerkingsgrond.

Gelet op het feit dat de verweerder de CMX (incl. Permesso) databank reeds op 30 juli 2021 vernietigd heeft, de B2C *Data Quality* dienstverlening bijgevolg sinds die datum niet langer wordt aangeboden, en de B2C *Data Delivery* dienstverlening sedert 30 oktober 2021 volledig is stopgezet²²³, acht de Geschillenkamer het in de voorliggende zaak niet nodig om de verweerder te bevelen de gegevensverwerkingen die verband houden met de voormelde dienstverleningen in overeenstemming te brengen met de AVG²²⁴.

211. Krachtens artikel **58.2.***d*) **AVG** alsmede artikel **100**, § **1**, **9° WOG** legt de Geschillenkamer het bevel op aan de verweerder om aan de overtreding van artikel **5.1** en **5.2 AVG**, artikel **24.1 AVG**, alsook artikel **25.1** en **25.2 AVG**, te remediëren door passende technische en organisatorische maatregelen te nemen opdat de bewaarperiode van de persoonsgegevens — die de verweerder uitsluitend verder mag verwerken op voorwaarde dat er aan het vorig bevel is voldaan — in verhouding komt te staan tot de doeleinden van de verwerking, en opdat de verweerder in het kader van zijn huidige *Data Quality* dienstverlening enkel de meest actuele persoonsgegevens bijhoudt van betrokkenen, zoals vereist door het beginsel van minimale gegevensverwerking.

Daarnaast beveelt de Geschillenkamer de verweerder om de huidige documentatie in verband met de verwerking van persoonsgegevens en de naleving van de AVG aan te vullen dan wel aan te passen, teneinde rekening te houden met de werkelijke omstandigheden waarin de verweerder persoonsgegevens verwerkt en zodoende de verantwoordingsplicht die op de verweerder rust, na te komen.

212. Krachtens artikel **58.2.***d*) **AVG** alsmede artikel **100**, § **1**, **9° WOG** legt de Geschillenkamer het bevel op aan de verweerder om aan de overtreding van artikel **30.1** en **30.2 AVG** te remediëren door het register van verwerkingsactiviteiten aan te vullen met een duidelijke omschrijving van de categorieën van persoonsgegevens en van betrokkenen, alsook door alle verwerkingsverantwoordelijken ten behoeve van dewelke de verweerder als verwerker meent op te treden, bij naam te vermelden.

²²³ Reactie van de verweerder op het sanctieformulier d.d. 24 november 2023, p. 3, (ii), (iii) en (iv) a.

²²⁴ Reactie van de verweerder op het sanctieformulier d.d. 24 november 2023, p. 3, (iv) d.

213. Krachtens artikel **58.2.***d***) AVG** alsmede artikel **100, § 1, 9° WOG**, legt de Geschillenkamer het bevel op aan de verweerder om binnen een termijn van drie maanden na de kennisgeving van de beslissing het bewijs van de verwezenlijking van de voormelde nalevingsmaatregelen voor te leggen aan de Geschillenkamer.

III.2.2. Administratieve boetes

214. Naast de corrigerende maatregel om de verwerking in overeenstemming te brengen met artikelen 5, 6, 12, 14, 15, 24, 25 en 30 AVG, beslist de Geschillenkamer ook tot het opleggen van administratieve geldboetes, die er niet toe strekken om een gemaakte overtreding te beëindigen, maar wel worden opgelegd met het oog op een krachtige handhaving van de regels van de AVG. Zoals duidelijk blijkt uit overweging 148 AVG²²⁵, stelt de AVG immers voorop dat bij elke ernstige inbreuk — dus ook bij een eerste vaststelling van een inbreuk — straffen, met inbegrip van administratieve geldboeten, naast of in plaats van passende maatregelen worden opgelegd. In diezelfde zin heeft het HvJEU recent nog bevestigd²²⁶ dat

"de in de AVG neergelegde beginselen, verboden en verplichtingen in het bijzonder gericht zijn tot de "verwerkingsverantwoordelijken", die — zoals in overweging 74 van de AVG wordt beklemtoond — verantwoordelijk zijn voor elke door of namens hen uitgevoerde verwerking van persoonsgegevens en die daarom niet alleen passende en doeltreffende maatregelen moeten treffen, maar tevens moeten kunnen aantonen dat hun verwerkingsactiviteiten in overeenstemming zijn met de AVG, wat onder meer inhoudt dat de door hen getroffen maatregelen doeltreffend zijn om die overeenstemming te waarborgen. Wanneer een in artikel 83, leden 4 tot en met 6, van deze verordening bedoelde inbreuk is begaan, vormt deze verantwoordelijkheid de grondslag om overeenkomstig dat artikel 83 een administratieve geldboete op te leggen aan de verwerkingsverantwoordelijke".

215. Wat betreft de administratieve boete die kan worden opgelegd op grond van artikel 83 van de AVG en de artikelen 100, 13° and 101 WOG, bepaalt artikel 83.1 en 83.2 AVG:

"1. Elke toezichthoudende autoriteit zorgt ervoor dat de administratieve geldboeten die uit hoofde van dit artikel worden opgelegd voor de in de leden 4, 5 en 6 vermelde inbreuken op deze verordening in elke zaak doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

²²⁵ Overweging 148 AVG bepaalt: "Met het oog op een krachtiger handhaving van de regels van deze verordening dienen straffen, met inbegrip van administratieve geldboeten, te worden opgelegd voor elke inbreuk op de verordening, naast of in plaats van passende maatregelen die door de toezichthoudende autoriteiten ingevolge deze verordening worden opgelegd. Indien het gaat om een <u>kleine inbreuk</u> of indien de te verwachten geldboete een <u>onevenredige last zou berokkenen aan een natuurlijk persoon</u>, kan in plaats van een geldboete worden gekozen voor een berisping. Er dient evenwel rekening te worden gehouden met de aard, de ernst en de duur van de inbreuk, met het opzettelijke karakter van de inbreuk, met schadebeperkende maatregelen, met de mate van verantwoordelijkheid, of met eerdere relevante inbreuken, met de wijze waarop de inbreuk ter kennis van de toezichthoudende autoriteit is gekomen, met de naleving van de maatregelen die werden genomen tegen de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker, met de aansluiting bij een gedragscode en met alle andere verzwarende of verzachtende factoren. Het opleggen van straffen, met inbegrip van administratieve geldboeten, moet onderworpen zijn aan passende procedurele waarborgen overeenkomstig de algemene beginselen van het Unierecht en het Handvest, waaronder een doeltreffende voorziening in rechte en een eerlijke rechtsbedeling" (eigen onderlijning).

²²⁶ HvJEU, 5 december 2023, C-807/21, Deutsche Wohnen SE t. Staatsanwaltschaft Berlin (ECLI:EU:C:2023:950), randnr. 38.

- 2. Administratieve geldboeten worden, naargelang de omstandigheden van het concrete geval, opgelegd naast of in plaats van de in artikel 58, lid 2, onder a) tot en met h) en onder j), bedoelde maatregelen. Bij het besluit over de vraag of een administratieve geldboete wordt opgelegd en over de hoogte daarvan wordt voor elk concreet geval naar behoren rekening gehouden met het volgende:
- a) de aard, de ernst en de duur van de inbreuk, rekening houdend met de aard, de omvang of het doel van de verwerking in kwestie alsmede het aantal getroffen betrokkenen en de omvang van de door hen geleden schade;
- b) de opzettelijke of nalatige aard van de inbreuk;
- c) de door de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker genomen maatregelen om de door betrokkenen geleden schade te beperken;
- d) de mate waarin de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker verantwoordelijk is gezien de technische en organisatorische maatregelen die hij heeft uitgevoerd overeenkomstig de artikelen 25 en 32;
- e) eerdere relevante inbreuken door de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker;
- f) de mate waarin er met de toezichthoudende autoriteit is samengewerkt om de inbreuk te verhelpen en de mogelijke negatieve gevolgen daarvan te beperken;
- g) de categorieën van persoonsgegevens waarop de inbreuk betrekking heeft;
- h) de wijze waarop de toezichthoudende autoriteit kennis heeft gekregen van de inbreuk, met name of, en zo ja in hoeverre, de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker de inbreuk heeft gemeld;
- i) de naleving van de in artikel 58, lid 2, genoemde maatregelen, voor zover die eerder ten aanzien van de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker in kwestie met betrekking tot dezelfde aangelegenheid zijn genomen;
- j) het aansluiten bij goedgekeurde gedragscodes overeenkomstig artikel 40 of van goedgekeurde certificeringsmechanismen overeenkomstig artikel 42; en
- k) elke andere op de omstandigheden van de zaak toepasselijke verzwarende of verzachtende factor, zoals gemaakte financiële winsten, of vermeden verliezen, die al dan niet rechtstreeks uit de inbreuk voortvloeien."
- 216. De Geschillenkamer wijst op de richtsnoeren omtrent de berekening van administratieve boetes²²⁷ die de EDPB op 24 mei 2023 heeft aangenomen na een publieke consultatie, en die de Geschillenkamer in aanmerking neemt voor de vastlegging van de boetebedragen in de voorliggende zaak.
- 217. Het is van belang de tekortkomingen van de verweerder in hun context te plaatsen om de meest geschikte sancties te bepalen. In dit verband zal de Geschillenkamer rekening houden

²²⁷ EDPB — Guidelines 04/2022 on the calculation of administrative fines under the GDPR (v2.1, 24 mei 2023).

met alle relevante omstandigheden van de zaak, met inbegrip — binnen de grenzen die zij hierna aangeeft — van de reactie van de verweerder op de voorgenomen sancties die hem door middel van het sanctieformulier werden meegedeeld²²⁸.

- 218. De Geschillenkamer wil er ook op wijzen dat het haar soevereine verantwoordelijkheid als onafhankelijke administratieve autoriteit is met inachtneming van de relevante artikelen van de AVG en de WOG om de passende corrigerende maatregel(en) en sanctie(s) vast te stellen. Dit volgt uit artikel 83 van de AVG zelf, maar ook het Marktenhof heeft in zijn rechtspraak het bestaan van een ruime discretionaire bevoegdheid van de Geschillenkamer benadrukt aangaande de keuze van de sanctie en de omvang ervan, zoals onder meer in zijn arresten van 7 juli 2021, 6 september 2023 resp. 20 december 2023²²⁹.
- 219. Hierna toont de Geschillenkamer aan dat de voornaamste inbreuken die de verweerder heeft begaan geenszins geringe overtredingen betreffen. Het feit dat het een eerste vaststelling van een door de verweerder gepleegde inbreuk op de AVG betreft, doet aldus op generlei wijze afbreuk aan de mogelijkheid voor de Geschillenkamer om een administratieve geldboete op te leggen in toepassing van artikel 58.2.i) AVG. Het instrument van administratieve boete heeft geenszins uitsluitend tot doel inbreuken te beëindigen; daartoe voorzien de AVG en de WOG in een aantal corrigerende maatregelen, waaronder de bevelen genoemd in artikel 100, § 1, 8° en 9° WOG.
- 220. In de volgende randnummers motiveert de Geschillenkamer het opleggen van een administratieve boete *in concreto*, voor elk van de drie hierboven onderscheiden gedragingen van de verweerder, rekening houdend met artikel 83 AVG en de rechtspraak van het Marktenhof²³⁰, alsmede met de criteria die zijn vastgelegd in de richtsnoeren van de EDPB over de berekening van de administratieve geldboeten²³¹.

III.2.2.1. Jaaromzet van de verwerkingsverantwoordelijke

221. Met het oog op het opleggen van geldboeten die doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn, dienen de toezichthoudende autoriteiten de definitie van het begrip "onderneming" te hanteren zoals vastgesteld door het Hof van Justitie van de Europese Unie voor de toepassing van de artikelen 101 en 102 VWEU, namelijk dat het begrip onderneming wordt begrepen als een economische eenheid die door de moedermaatschappij en alle betrokken dochterondernemingen kan worden gevormd. Overeenkomstig het EU-recht en de rechtspraak moet een onderneming derhalve worden gezien als een economische eenheid

²²⁸ Sanctieformulier d.d. 31 oktober 2023; Reactie van de verweerder op het sanctieformulier d.d. 24 november 2023.

²²⁹ Hof van Beroep Brussel (sectie Marktenhof), X t. GBA, Arrest 2021/AR/320 van 7 juli 2021, p. 37-47; Hof van Beroep Brussel (sectie Marktenhof), X t. GBA, Arrest 2020/AR/1160 (2023/5782) van 16 september 2023, p. 34; Hof van Beroep Brussel (sectie Marktenhof), X t. GBA, Arrest 2023/AR/817 (2023/8986) van 20 december 2023, randnrs 61 e.v.

²³⁰ Hof van Beroep Brussel (sectie Marktenhof), X t. GBA, Arrest 2020/1471 van 19 februari 2020.

²³¹ EDPB - Guidelines 04/2022 on the calculation of administrative fines under the GDPR (v2.0, 24 mei 2023).

die commerciële/economische activiteiten uitoefent, ongeacht de rechtsvorm ervan²³². Volgens de rechtspraak van het HvJEU bestaat immers een weerlegbaar vermoeden dat een moedermaatschappij metterdaad beslissende invloed uitoefent op het gedrag van een dochteronderneming waarvan zij 100% van het kapitaal in handen heeft²³³.

- 222. Verder schrijven artikel 83.4 en 83.6 AVG voor dat de totale wereldwijde jaaromzet van het voorafgaande boekjaar moet worden gebruikt voor de berekening van administratieve geldboete, mede om te voorkomen dat de boete een onevenredig zware impact zou hebben op de verweerder. Hieromtrent geldt dat de term "voorafgaande" in overeenstemming met de rechtspraak van het HvJEU in het mededingingsrecht geïnterpreteerd moet worden, zodat de relevante gebeurtenis voor de berekening het boetebesluit van de toezichthoudende autoriteit is, en niet het tijdstip van de gesanctioneerde overtreding²³⁴.
- 223. Wanneer de Geschillenkamer op grond van de bevoegdheden waarover zij krachtens artikel 58.2 AVG beschikt, besluit om de verweerder die thans deel uitmaakt van BLACK TIGER GROUP²³⁵ in de zin van de artikelen 101 en 102 VWEU een administratieve geldboete op te leggen overeenkomstig artikel 83 AVG, dan dient de Geschillenkamer zich dus krachtens laatstgenoemde bepaling, gelezen in het licht van overweging 150 AVG, bij de berekening van de administratieve geldboeten wegens de in artikel 83.4 tot en met 83.6 AVG bedoelde inbreuken baseren op het begrip "onderneming" in de zin van die artikelen 101 en 102 VWEU²³⁶.
- 224. In overeenstemming met het voorgaande, oordeelt de Geschillenkamer bijgevolg dat zij zich kan baseren op de geconsolideerde omzetcijfers van het boekjaar 2022 van Black Tiger Belgium alsmede van de moedermaatschappij [de moedermaatschappij Z1] (Black Tiger Group) inmiddels "[de moedermaatschappij Z2]" —, oftewel [...] voor het bepalen van het bedrag van de administratieve geldboete die zij voornemen is op te leggen aan de verweerder. De Geschillenkamer verwijst hierbij naar:
 - het verslag met registratienummer [...], zoals neergelegd bij de Griffie van de Rechtbank van Koophandel te Parijs op [...], waaruit blijkt dat [de

²³² Overweging 150 van de AVG; EDPB – Richtsnoeren voor de toepassing en vaststelling van administratieve geldboeten in de zin van de AVG (WP 253), pp. 6-7. De definitie in de rechtspraak van het Europees Hof van Justitie is: "het begrip onderneming omvat elke eenheid die een economische activiteit uitoefent, ongeacht haar rechtsvorm en de wijze waarop zij wordt gefinancierd" (HvJEU, C-41/90, Höfner en Elser/Macrotron, (ECLI:EU:C:1991:161, punt 21). Onder het begrip onderneming "moet worden verstaan een economische eenheid, ook al wordt deze economische eenheid uit juridisch oogpunt gevormd door verschillende natuurlijke of rechtspersonen" (HvJEU, C-217/05, Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio, ECLI:EU:C:2006:784, punt 40).

²³³ HvJEU, 10 september 2009, C-97/08 P, Akzo Nobel nv et al. t. Commissie, ECLI:EU:C:2009:536), randnrs. 60-61.

²³⁴ EDPB – Guidelines 04/2022 on the calculation of administrative fines under the GDPR (v2.0, 24 mei 2023), randnr. 131. Zie ook HvJEU, 5 december 2023, C-807/21, Deutsche Wohnen SE t. Staatsanwaltschaft Berlin (ECLI:EU:C:2023:950), randnrs. 55 t.e.m. 58.

 $^{^{\}rm 235}$ Zie randnr. 37 in deze beslissing.

²³⁶ HvJEU, 5 december 2023, C-807/21, Deutsche Wohnen SE t. Staatsanwaltschaft Berlin (ECLI:EU:C:2023:950), randnr. 59.

moedermaatschappij] — inmiddels "[de moedermaatschappij Z2]" — 100% van het kapitaal van BLACK TIGER BELGIUM bezit²³⁷;

- de jaarrekeningen van BLACK TIGER BELGIUM zoals neergelegd bij de Nationale Bank van België (NBB) op 19 juni 2023, waaruit voor het boekjaar 2022 een omzet blijkt van [...]; en
- de jaarrekeningen van [de moedermaatschappij Z1] inmiddels "[de moedermaatschappij Z2]" zoals neergelegd bij de Griffie van de Rechtbank van Koophandel te Parijs²³⁸, waaruit voor het boekjaar 2022 een omzet blijkt van [...].
- 225. De Geschillenkamer preciseert dienaangaande dat zij ten tijde van de verzending van het sanctieformulier d.d. 31 oktober 2023 nog niet beschikte over de omzetcijfers voor het jaar 2022 en dus bijgevolg de omzetcijfers van 2021 in aanmerking moest nemen. Vermits de omzet van [de moedermaatschappij Z1] waarvan sedert 16 november 2023 publiek geweten is dat de naam gewijzigd werd naar "[de moedermaatschappij Z2]", hetgeen de verweerder evenmin vermeld heeft in zijn reactie op het sanctieformulier voor het jaar 2022 licht gestegen is in vergelijking met 2021, zal de Geschillenkamer haar administratieve boetes berekenen op basis van de meest recente beschikbare omzetcijfers.

Aangezien de verweerder nagelaten heeft om de omzetcijfers zoals vermeld in het sanctieformulier desgevallend te weerleggen²³⁹ aan de hand van recentere jaarrekeningen, gaat de Geschillenkamer er van uit dat er geen andere omzetcijfers voorhanden zijn dan die welke zij in de voorliggende beslissing in aanmerking neemt.

III.2.2.2. Eerste gedraging — Onrechtmatige en oneerlijke verwerking van persoonsgegevens, zonder de betrokkenen proactief, individueel en op transparante wijze te informeren, en gebrek aan waarborgen ter naleving van de kernbeginselen van de AVG

> <u>Categorisering in abstracto van de overtreding onder artikel 83.4 t.e.m.</u> 83.6 AVG

226. De Geschillenkamer heeft reeds besloten dat de verweerder door zijn eerste gedraging een inbreuk heeft gepleegd op artikel 5 AVG; artikel 6 AVG; artikel 12 AVG; artikel 14 AVG; alsook artikel 24 AVG en artikel 25 AVG. De Geschillenkamer oordeelt dat de eerste gedraging gekenmerkt is door een eendaadse samenloop van verschillende overtredingen,

²³⁷ Cf. Bijlage III.

²³⁸ https://commandes.greffe-tc-paris.fr/fr/societe/[...].

²³⁹ Sanctieformulier d.d. 31 oktober 2023, p. 10; Reactie van de verweerder op het sanctieformulier d.d. 24 november 2023, p. 3-4.

- die voortvloeien uit een eenvormige wil en zowel ruimtelijk als temporaal zodanig nauw met elkaar verbonden zijn, dat zij als één coherente gedraging moeten worden beschouwd.
- 227. Immers, vanwege de bewuste keuze om betrokkenen niet proactief noch individueel in te lichten over de onrechtstreekse verzameling van hun persoonsgegevens bij derden, alsmede over de daaropvolgende verwerking van hun persoonsgegevens in het kader van commerciële dienstverleningen, gedurende een periode van 15 jaar en in strijd met de kernbeginselen van minimale gegevensverwerking en opslagbeperking, kan de verweerder niet rechtsgeldig een beroep doen op zijn gerechtvaardigde belangen dan wel die van zijn gegevensbronnen of klanten, als grondslag voor de gegevensverwerking.
- 228. Voor een <u>overtreding van de basisbeginselen inzake verwerking overeenkomstig artikel 5</u> en 6 AVG, evenals van de rechten van betrokkenen overeenkomstig artikelen 12 en 14 AVG, kan de Geschillenkamer op grond van artikel 83.5.a) en 83.5.b) AVG een administratieve boete opleggen tot 20.000.000 EUR of, voor een onderneming, tot 4% van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, indien dit cijfer hoger is. Een schending van voormelde bepalingen geeft bijgevolg overeenkomstig artikel 83.5 AVG aanleiding tot de hoogste geldboetes.

Ernst van de overtredingen in de voorliggende zaak

- 229. Overeenkomstig de richtsnoeren van de EDPB en de AVG dienen de toezichthoudende autoriteiten naar behoren rekening te houden met de aard, de ernst en de duur van de overtreding, met inachtneming van de aard, de omvang of het doel van de desbetreffende gegevensverwerking, evenals van het aantal betrokkenen dat wordt getroffen en de omvang van de door hen geleden schade (artikel 83.2.a) AVG); het opzettelijke of nalatige karakter van de inbreuk (artikel 83.2.b) AVG); en de categorieën van persoonsgegevens waarop de inbreuk betrekking heeft (artikel 83.2.g) AVG).
- 230. Aard, ernst en duur van de overtreding (artikel 83.2.a) AVG) Met betrekking tot de ernst van de overtreding merkt de Geschillenkamer op dat de beginselen van rechtmatigheid (artikel 5.1.a) en artikel 6 AVG) en transparantie (artikelen 12 en 14 AVG) fundamentele beginselen zijn van de bescherming die door de AVG gegarandeerd worden.
 - Het in artikel 5.2 AVG neergelegde en in artikel 24 AVG nader uitgewerkte verantwoordingsbeginsel staat eveneens centraal in de AVG en weerspiegelt de paradigmaverschuiving die de AVG teweegbrengt, namelijk een verschuiving van een regeling die gebaseerd is op voorafgaande verklaringen en machtigingen door de toezichthoudende autoriteit naar een grotere verantwoordingsplicht en verantwoordelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke. Het nakomen van zijn

verplichtingen door de verwerkingsverantwoordelijke en zijn vermogen om de nakoming aan te tonen zijn daarom alleen maar belangrijker geworden.

Een geldige rechtsgrondslag en transparante informatie behoren tot de kernelementen van het grondrecht op gegevensbescherming. Het transparantiebeginsel vormt immers de "toegangspoort" die de controle van de betrokkenen over hun persoonsgegevens versterkt en de uitoefening mogelijk maakt van andere rechten die de AVG aan de betrokkenen toekent, zoals het recht om bezwaar te maken en het recht om gegevens te laten wissen. Inbreuken op deze kernbeginselen vormen derhalve ernstige inbreuken, die met de hoogste administratieve boetes waarin de AVG voorziet kunnen worden bestraft.

De omstreden verwerkingen in het kader van de *Data Delivery* en *Data Quality* dienstverleningen die aan de basis liggen van de onderhavige beslissing, behoorden resp. behoren nog steeds tot de kernactiviteiten van de verweerder, waardoor de Geschillenkamer genoodzaakt is meer gewicht toe te kennen aan de inbreuken op de AVG die uit deze kernactiviteiten voortvloeien.

De verweerder heeft overigens in beleidsdocumenten erkend dat de verwerkingen van persoonsgegevens negatieve gevolgen teweeg konden brengen voor de betrokkenen, zoals ergernis, irritatie of stress, maar ook het gevoel dat zij hun levensstijl moesten aanpassen indien ze elke verwerking van hun persoonsgegevens door de verweerder en diens klanten wilden voorkomen²⁴⁰. De Geschillenkamer heeft tevens benadrukt dat de omstreden verwerkingsactiviteiten mogelijks kon leiden tot onzichtbare discriminatie op grond van de profileringsgegevens samengesteld door de verweerder²⁴¹.

Omtrent de <u>omvang van de verwerking</u> wordt in de EDPB-richtsnoeren voor gegevensbeschermingseffectbeoordelingen aangeraden om naast het aantal betrokkenen ook het volume van gegevens, de duur of het permanente karakter van de gegevensverwerking, evenals de geografische omvang van de verwerking in aanmerking te nemen om te bepalen of persoonsgegevens op grote schaal verwerkt worden²⁴². Te dezen stelt de Geschillenkamer vooreerst vast dat de activiteiten van de verweerder de ganse Belgische markt bestrijken. Het feit dat de verweerder een aanzienlijke marktspeler is en dat de omstreden verwerkingsactiviteiten bovendien betrekking hadden op twee verschillende markten (B2C en B2B), brengt de Geschillenkamer tot de conclusie dat er *in casu* weldegelijk sprake is van een grootschalige verwerking van persoonsgegevens.

Wat de <u>duur van de inbreuk</u> betreft, neemt de Geschillenkamer er nota van dat de verweerder na de overname van BISNODE BELGIUM besloten heeft om de

²⁴¹ Zie randnrs. 129-133 in deze beslissing.

²⁴⁰ Zie randnr. 129 in deze beslissing.

²⁴² Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Richtsnoeren voor gegevensbeschermingseffectbeoordelingen en bepaling of een verwerking "waarschijnlijk een hoog risico inhoudt" in de zin van de Verordening 2016/679 (WP248, rev01, 4 oktober 2017), p. 12.

verwerkingsactiviteiten die gepaard gingen met Data Delivery stop te zetten. Deze vaststelling staat echter niet in de weg²⁴³ dat de persoonsgegevens voorafgaand aan de overname van BISNODE BELGIUM door BLACK TIGER reeds lange tijd op niet transparante en onrechtmatige wijze verwerkt werden, en dat de verweerder verantwoordelijk blijft voor de verwerkingen van het overgenomen BISNODE BELGIUM, inbegrepen verwerkingsactiviteiten die wegens contractuele overeenkomsten ook na de officiële datum van stopzetting overeind bleven. Mede ook gelet op de vastgelegde bewaartermijn van 15 jaar en het feit dat de verweerder nog steeds publiekelijk aankondigt op zijn website²⁴⁴ dat het bedrijf "sinds het begin van de jaren zeventig actief [is] op de Belgische en Europese markt" en "meer dan 30 jaar expertise [heeft] opgebouwd in datakwaliteit en datamanagement" toen het deel uitmaakte van "verschillende internationale groepen ([...] en Bisnode), alvorens deel uit te maken van de Black Tiger groep", besluit de Geschillenkamer dat de omstreden verwerkingen minstens gedurende 15 jaar hebben plaatsgevonden, tot en met 30 juli 2021²⁴⁵.

231. Nalatigheid of opzettelijke aard van de inbreuk (artikel 83.2.b) AVG) — De Geschillenkamer herinnert eraan dat "opzet" doorgaans zowel kennis als moedwil met betrekking tot de kenmerken van een strafbaar feit omvat, terwijl "onopzettelijk" betekent dat er geen opzet was om de inbreuk te veroorzaken, hoewel de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker de in de wet voorgeschreven zorgplicht heeft geschonden²⁴⁶. Er zijn met andere woorden twee cumulatieve elementen vereist om een inbreuk als opzettelijk te beschouwen, i.e., de kennis van de schending en de opzettelijkheid met betrekking tot deze handeling²⁴⁷.

Met betrekking tot de vraag of de inbreuk al dan niet <u>opzettelijk of uit nalatigheid</u> werd gepleegd door een verwerkingsverantwoordelijke, heeft het HvJEU in zijn recente arrest verduidelijkt dat een toezichthoudende autoriteit op grond van artikel 83 AVG een administratieve geldboete wegens een in artikel 83.4 tot en met 83.6 AVG bedoelde inbreuk kan opleggen, indien er is aangetoond dat de verwerkingsverantwoordelijke deze inbreuk opzettelijk of uit nalatigheid heeft begaan. Voor het opleggen van een dergelijke geldboete geldt dus als voorwaarde dat de inbreuk in kwestie verwijtbaar is begaan²⁴⁸.

Met betrekking tot de opzettelijkheidscomponent herinnert de Geschillenkamer er ook aan dat het HvJEU een hoge drempel heeft vastgesteld om een handeling als opzettelijk te

²⁴³ Zie ook randnr. 114 in deze beslissing.

²⁴⁴ https://www.blacktigerbelgium.tech/wie-zijn-wij/?lang=nl, geraadpleegd op 15 december 2023.

²⁴⁵ Op deze datum werd de CMX databank volgens de verweerder vernietigd.

 $^{^{246}}$ Groep Gegevensbescherming Artikel 29 – Richtsnoeren voor de toepassing en vaststelling van administratieve geldboeten in de zin van Verordening (EU) 2016/679 (WP253, 3 oktober 2017), p. 12.

²⁴⁷ Zie ook EDPB – Binding Decision 1/2023 on the dispute submitted by the IE SA on data transfers by Meta Platforms Ireland Ltd (Facebook), randnr. 103, raadpleegbaar op https://edpb.europa.eu/system/files/2023-05/edpb_bindingdecision_202301_ie_sa_facebooktransfers_en.pdf.

²⁴⁸ HvJEU, 5 december 2023, C-807/21, Deutsche Wohnen SE t. Staatsanwaltschaft Berlin (ECLI:EU:C:2023:950), randnr. 75.

beschouwen. Zo heeft het HvJEU in strafzaken geoordeeld dat er sprake is van "ernstige nalatigheid" veeleer dan "opzet" wanneer "de aansprakelijke persoon een gekwalificeerde schending begaat van zijn zorgvuldigheidsplicht die hij in acht had moeten en had kunnen nemen rekening gehouden met zijn hoedanigheid, zijn kennis, zijn vaardigheden en met zijn individuele situatie"²⁴⁹. Ook al wordt van een onderneming waarvan de verwerking van persoonsgegevens de kern van de bedrijfsactiviteiten vormt, verwacht dat het voldoende maatregelen treft om persoonsgegevens te beschermen alsook dat het zijn plichten in dit opzicht grondig onderkent, toont een dergelijke gekwalificeerde schending niet noodzakelijk aan dat er sprake is van een opzettelijke overtreding²⁵⁰.

Dit betekent met andere woorden dat een verwerkingsverantwoordelijke ook kan worden bestraft met een administratieve geldboete op grond van artikel 83 AVG wegens een binnen de werkingssfeer van deze verordening vallende gedraging, wanneer deze verwerkingsverantwoordelijke *niet onkundig kon zijn van het feit dat zijn gedraging een inbreuk opleverde*, ongeacht of hij er zich van bewust was dat hij de bepalingen van de AVG schond²⁵¹.

In casu merkt de Geschillenkamer op dat BISNODE POLAND in 2019 door de Poolse Gegevensbeschermingsautoriteit beboet werd voor een inbreuk op de informatieplicht²⁵². Er is bijgevolg geen twijfel mogelijk dat de verweerder kennis heeft gehad van die beslissing doch het niet nodig achtte om daaropvolgend de informatie aan Belgische betrokkenen van wie de verweerder op onrechtstreekse wijze de persoonsgegevens verzamelde, op een (meer) proactieve wijze te verstrekken. Ofschoon de Geschillenkamer niet met zekerheid kan vaststellen dat de verweerder met opzet artikel 14 AVG heeft overtreden, zijn er voor de Geschillenkamer evenwel voldoende aanwijzingen dat er te dezen, gelet in het bijzonder op de aard van de omstreden verwerkingsactiviteiten, sprake is van de hoogste mate van nalatigheid zijdens de verweerder, die er bewust voor opteerde om zijn informatieplicht krachtens artikel 14 AVG voornamelijk bij derden te leggen.

Het voorgaande heeft tot gevolg dat de inbreuk nopens de verwerkingsgrondslag evenmin van opzettelijke aard is, omdat de verweerder wel degelijk een uitvoerige analyse gemaakt heeft om te bepalen welke rechtsgrond de meest geschikte zou zijn in onderhavige zaak. Er is dan ook geen — klaarblijkelijke — intentie vanwege de verweerder om de AVG met volle

²⁴⁹ HvJEU, 3 juni 2008, C-308/06, *Intertanko e.a.* (ECLI:EU:C:2008:312), randnr. 77

²⁵⁰ Zie ook EDPB – Binding Decision 2/2022 on the dispute arisen on the draft decision of the Irish Supervisory Authority regarding Meta Platforms Ireland Limited (Instagram) under Article 65(1)(a) GDPR, 28 juli 2022, randnr. 204.

²⁵¹ HvJEU, 5 december 2023, C-807/21, Deutsche Wohnen SE t. Staatsanwaltschaft Berlin (ECLI:EU:C:2023:950), randnr. 76. Zie ook HvJEU, 18 juni 2013, C-681/11, Schenker & Co. e.a. (ECLI:EU:C:2013:404), randnr. 37; HvJEU, 25 maart 2021, Lundbeck t. Commissie, C-591/16 P (ECLI:EU:C:2021:243), randnr. 156; en HvJEU 25 maart 2021, C-601/16 P, Arrow Group en Arrow Generics t. Commissie (ECLI:EU:C:2021:244), randnr. 97.

²⁵² Zie randnr. 161 in deze beslissing.

kennis van de feiten en opzettelijk te schenden door een ongepaste verwerkingsgrondslag te hanteren, doch minstens sprake van een ernstige nalatigheid.

232. Categorieën van persoonsgegevens waarop de inbreuk betrekking heeft (artikel 83.2.g) AVG) — Zoals eerder in deze beslissing vastgesteld, slaat de omstreden verwerking naast de contactgegevens van betrokkenen ook op persoonsgegevens waarmee de betrokkenen gesegmenteerd konden worden voor direct marketing-gerelateerde doeleinden. De aard van de verwerkte persoonsgegevens omvat dus verschillende categorieën, waaronder financiële informatie (gemiddelde inkomen), huisvesting, gezinssamenstelling, evenals socio-demografische en leefstijlgegevens zoals de sociale klasse waartoe betrokkenen behoren.

Hoewel dergelijke persoonsgegevens *prima facie* niet van gevoelige of bijzondere aard zijn, oordeelt de Geschillenkamer dat zij niettemin behoren tot categorieën van persoonsgegevens van zodanige aard dat zij de privacy van betrokkenen kunnen aantasten en waarvan betrokkenen doorgaans niet redelijkerwijs zouden verwachten dat die onrechtstreeks verzameld bij en nadien verwerkt worden door derde partijen.

<u>Categorisering in concreto van de ernst van de overtredingen en bepaling</u> van het juiste uitgangsbedrag

- 233. Op basis van de evaluatie van de hierboven uiteengezette criteria wordt de inbreuk geacht van geringe, middelmatige of hoge ernst te zijn. Deze categorieën doen geen afbreuk aan de vraag of er al dan niet een boete kan worden opgelegd.
 - Bij de berekening van de administratieve geldboete voor inbreuken van geringe ernst, zal de toezichthoudende autoriteit het basisbedrag voor verdere berekening vaststellen op een bedrag tussen 0 en 10% van het toepasselijke wettelijke maximum.
 - Bij het berekenen van de administratieve geldboete voor inbreuken van middelmatige ernst zal de toezichthoudende autoriteit het startbedrag voor verdere berekening vaststellen op een bedrag tussen 10 en 20% van het toepasselijke wettelijke maximum.
 - Bij de berekening van de administratieve geldboete voor inbreuken met een hoge ernstgraad zal de toezichthoudende autoriteit het startbedrag voor verdere berekening vaststellen op een bedrag tussen 20 en 100% van het toepasselijke wettelijke maximum²⁵³.

²⁵³ EDPB - Guidelines 04/2022 on the calculation of administrative fines under the GDPR (v2.0, 24 mei 2023), randnr. 60.

- 234. *In casu* oordeelt de Geschillenkamer dat de inbreuken op de rechtmatigheid, behoorlijkheid en transparantiebeginselen (artikel 5.1.a) AVG), alsook op het verantwoordingsbeginsel (artikel 5.2 AVG), in combinatie met de inbreuken op de informatieplicht ten aanzien van de betrokkenen (artikel 12 *juncto* 14 AVG), van <u>hoge</u> ernst zijn. De Geschillenkamer dient derhalve voor de overtredingen die verband houden met de <u>eerste gedraging</u> (vallend onder artikel 83.5 AVG, met hoge ernstgraad) een theoretisch uitgangsbedrag voor de verdere berekening van de administratieve boete te hanteren tussen 4.000.000 EUR en 20.000.000 EUR.
- 235. Steunend op de voorgaande beoordeling van de omstandigheden in het licht van artikel 83.2.a), b) en g) AVG²⁵⁴, besluit de Geschillenkamer om een *theoretisch* uitgangsbedrag van 10.000.000 EUR in aanmerking te nemen.
- 236. Rekening houdende met de in de richtlijnen vastgestelde minimum en maximumbedragen per niveau, enerzijds, en de relevante jaaromzet van de verwerkingsverantwoordelijke, anderzijds, besluit de Geschillenkamer *in concreto* om het uiteindelijk uitgangsbedrag voor de <u>eerste categorie</u> van inbreuken (vallend onder artikel 83.5 AVG, met hoge ernstgraad) te verlagen naar een *aangepast* uitgangsbedrag van 185.000 EUR²⁵⁵.

Verzwarende en verzachtende factoren

- 237. Na beoordeling van de aard, ernst en duur van de inbreuk, evenals het opzettelijke of nalatige karakter van de inbreuk en de categorieën van betrokken persoonsgegevens, moet de toezichthoudende autoriteit tevens rekening houden met de resterende verzwarende en verzachtende factoren, zoals opgelijst onder artikel 83.2 AVG.
- 238. Maatregelen genomen om de door betrokkenen geleden schade te beperken (artikel 83.2.c) AVG) De Geschillenkamer houdt rekening met de inspanningen die de verweerder heeft geleverd om de transparantie ten opzichte van de betrokkenen te bevorderen, door middel van webpagina's alsook de verplichte vermelding van de identiteit van BISNODE BELGIUM, nu BLACK TIGER BELGIUM, onderaan de direct marketingcommunicaties die de betrokkenen vanwege de klanten van de verweerder ontvangen.

De Geschillenkamer houdt eveneens rekening met het initiatief van de verweerder om na de overname van BISNODE BELGIUM de *Data Delivery* activiteiten stop te zetten en de CMX databank te vernietigen voorafgaand aan de behandeling ten gronde door de Geschillenkamer²⁵⁶.

²⁵⁴ Zie randnrs. 230 t.e.m. 232 in deze beslissing.

²⁵⁵ EDPB - Guidelines 04/2022 on the calculation of administrative fines under the GDPR (v2.0, 24 mei 2023), randnr. 65.

²⁵⁶ Reactie van de verweerder op het sanctieformulier d.d. 24 november 2023, p. 1, (i).

239. Mate waarin de verweerder verantwoordelijk is gezien de technische en organisatorische maatregelen die hij heeft uitgevoerd overeenkomstig de artikelen 25 en 32 AVG (artikel 83.2.d) AVG) — In het kader van de procedure ten gronde, en in het bijzonder tijdens de hoorzitting van 22 februari 2023, heeft de verweerder zich steeds op het standpunt gesteld dat de informatieverstrekking door de ontvangers van de persoonsgegevens, zijnde de klanten van BLACK TIGER BELGIUM, voldoende was om aan de informatie- en transparantieplichten te voldoen. Tevens staat vast dat BLACK TIGER BELGIUM na de overname de volledige verantwoordelijkheid draagt voor de vastlegging van een gepaste bewaarperiode voor de verwerkte persoonsgegevens, alsook de naleving van de grondbeginselen van de AVG in het kader van de voortgezette gegevensverwerkingen. Om deze redenen acht de Geschillenkamer het bewezen dat BLACK TIGER BELGIUM verantwoordelijk kan worden gesteld voor de verdere verwerking van persoonsgegevens van betrokkenen, onder wie ook de klagers, na de overname van BISNODE BELGIUM.

Gelet op de neergelegde stukken alsook de ingediende verweermiddelen is de Geschillenkamer echter niet afdoende overtuigd dat de verweerder passende technische en organisatorische maatregelen heeft ondernomen, niettegenstaande hij over voldoende middelen en invloed hiertoe beschikte om de naleving van de grondbeginselen van de AVG – zoals de beginselen van opslagbeperking en minimale gegevensverwerking – te waarborgen.

- 240. Eerdere relevante inbreuken door de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker (artikel 83.2.e) AVG) Hoewel de feiten in de voorliggende zaak sterke gelijkenissen vertonen met de omstandigheden in de beslissing ten aanzien van BISNODE POLEN van de Poolse toezichthoudende autoriteit, houdt de Geschillenkamer evenwel rekening met het gegeven dat BISNODE BELGIUM, thans BLACK TIGER BELGIUM, niet schuldig werd verklaard aan eerdere overtredingen op de AVG.
- 241. De mate waarin er met de toezichthoudende autoriteit is samengewerkt om de inbreuk te verhelpen en de mogelijke negatieve gevolgen daarvan te beperken (artikel 83.2.f) AVG) De Geschillenkamer stelt vast dat de verweerder, middels een schrijven d.d. 27 april 2021 van de DPO van BISNODE BELGIUM gericht aan de Inspecteur generaal, in een vroege fase van de procedure zijn standpunt over de grieven van de klagers heeft bekendgemaakt. Tevens erkent de Geschillenkamer de welwillendheid van de verweerder, die in het onderzoek uitgebreide beleidsdocumenten overhandigde aan de Inspectiedienst en zich bereid stelde om verdere vragen van de Inspectiedienst te beantwoorden.
- 242. Overige verzwarende omstandigheden (artikel 83.2.k) AVG) De Geschillenkamer houdt vooreerst rekening met het feit dat de verweerder winst maakte die voortvloeit uit de onrechtmatige verwerkingen, als verzwarende omstandigheid. Het argument van de verweerder dat de Geschillenkamer geen rekening zou houden met het bedrijfsverlies van

BLACK TIGER BELGIUM in 2022, ingevolge de stopzetting van de *Data Delivery* activiteiten, is te dezen niet toereikend vermits het aangepast uitgangsbedrag reeds afdoende rekening houdt met het in 2022 geleden bedrijfsverlies. Daarnaast stelt de Geschillenkamer vast dat de verweerder zowel in zijn schriftelijke verweermiddelen als tijdens de hoorzitting steeds op het standpunt is gebleven dat BLACK TIGER BELGIUM geenszins genoodzaakt was om de betrokkenen rechtstreeks en op individuele wijze in te lichten over de verwerking, ofschoon artikel 14 AVG voorschrijft dat de communicatie aan de betrokkenen onder de verantwoordelijkheid van de verwerkingsverantwoordelijke valt en in beginsel proactief dient te gebeuren.

Besluit van de Geschillenkamer voor wat betreft de eerste gedraging

- 243. Het geheel van de hierboven uiteengezette elementen rechtvaardigt een doeltreffende, evenredige en afschrikkende sanctie als bedoeld in artikel 83 AVG, rekening houdend met de daarin bepaalde beoordelingscriteria. De Geschillenkamer wijst er voor de goede orde op dat de andere criteria van artikel 83.2 AVG in dit geval niet van dien aard zijn dat zij zouden leiden tot een andere administratieve geldboete dan die welke de Geschillenkamer in het kader van deze beslissing heeft vastgesteld.
- 244. Gelet op de voorgaande beoordeling van de relevante stukken alsmede de omstandigheden eigen aan deze zaak, acht de Geschillenkamer het passend om krachtens artikel 58.2.i) AVG evenals artikelen 100, § 1, 13° WOG en 101 WOG, overeenkomstig artikel 83.2 AVG een administratieve geldboete ter hoogte van 129.500 EUR op te leggen aan de verweerder.
- 245. De Geschillenkamer oordeelt dat de ernstige nalatigheid waarmee de verweerder de persoonsgegevens van de klagers alsmede andere betrokkenen jarenlang verwerkt en gecommercialiseerd heeft, zonder hierbij de kernbeginselen van de AVG te eerbiedigen, en in het bijzonder zijn informatie- en transparantieplichten ten aanzien van de betrokkenen op passende wijze na te komen, met een administratieve geldboete dient te worden bestraft. Daarnevens moet de verdere verwerking van persoonsgegevens, zonder proactieve en individuele informatieverstrekking aan de betrokkenen, daadkrachtig worden ontmoedigd. De Geschillenkamer is ten slotte van mening dat het bedrag van de geldboete, dat overigens ruim onder het maximumbedrag binnen het toegestane bereik blijft, evenredig is aan de ernst van de inbreuken vervat in de eerste gedraging.

III.2.2.3. Tweede gedraging — Nalaten om op passende wijze gevolg te geven aan de verzoeken van de betrokkenen tot uitoefening van hun recht van inzage

<u>Categorisering in abstracto van de overtreding onder artikel 83.4 t.e.m.</u> 83.6 AVG

- 246. De Geschillenkamer herinnert eraan dat het recht van inzage naast artikel 15 AVG ook opgenomen is in artikel 8.2 van het Europees Handvest en daarmee één van de kernelementen vormt van het fundamentele recht op gegevensbescherming. Door na te laten om âlle bronnen te vermelden aan de klager, heeft de verweerder een inbreuk gepleegd op artikel 15 AVG. Tevens staat vast dat de verweerder *in casu* doelbewust heeft nagelaten om de verzoeken tot inzage, die nochtans elektronisch werden ingediend, eveneens elektronisch te beantwoorden, in overtreding van artikel 12 *juncto* 15 AVG. Vanzelfsprekend dient artikel 15 AVG in samenhang met artikel 12 AVG te worden gelezen, waarbij de verwerkingsverantwoordelijke de uitoefening van rechten die de AVG aan betrokkenen toekent, moet faciliteren. Tot slot oordeelt de Geschillenkamer dat de verweerder eveneens artikel 15 AVG heeft geschonden door louter de categorieën van ontvangers mee te delen in het antwoord aan de klagers, niettegenstaande de verweerder toen in staat was om de specifieke ontvangers te identificeren.
- 247. Voor een <u>overtreding van de rechten van betrokkenen overeenkomstig artikelen 12 en 15 AVG</u>, kan de Geschillenkamer op grond van artikel 83.5.a) en 83.5.b) AVG een administratieve boete opleggen tot 20.000.000 EUR of, voor een onderneming, tot 4% van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar, indien dit cijfer hoger is. Een schending van voormelde bepalingen geeft bijgevolg overeenkomstig artikel 83.5 AVG aanleiding tot de hoogste geldboetes.

Ernst van de overtredingen in de voorliggende zaak

- 248. Overeenkomstig de AVG, zoals uitgelegd in de richtsnoeren van de EDPB, dienen de toezichthoudende autoriteiten naar behoren rekening te houden met de aard, de ernst en de duur van de overtreding, met inachtneming van de aard, de omvang of het doel van de desbetreffende gegevensverwerking, evenals van het aantal betrokkenen dat wordt getroffen en de omvang van de door hen geleden schade (artikel 83.2.a) AVG); het opzettelijke of nalatige karakter van de inbreuk (artikel 83.2.b) AVG); en de categorieën van persoonsgegevens waarop de inbreuk betrekking heeft (artikel 83.2.g) AVG).
- 249. Aard, ernst en duur van de overtreding (artikel 83.2.a) AVG) Het recht op inzage vormt de toegangspoort en derhalve ook de hoeksteen voor de uitoefening van andere rechten waarin de AVG voorziet, zoals het recht om bezwaar te maken tegen de verwerking van persoonsgegevens (artikel 21 AVG) en het zogenaamde recht op vergetelheid (artikel 17

AVG). Het is derhalve van uiterst belang dat betrokkenen die hun recht van inzage uitoefenen daadwerkelijk inzage verkrijgen van alle persoonsgegevens die hen betreffen en door de verwerkingsverantwoordelijke zijn verzameld, alsook beknopte, transparante en begrijpelijke informatie ontvangen over de omstandigheden waarin hun persoonsgegevens verwerkt worden. Door geen volledige en voldoende gedetailleerde informatie te verstrekken aan de betrokkenen, ontneemt de verwerkingsverantwoordelijke hun de mogelijkheid om een passende mate van controle uit te oefenen over hun eigen persoonsgegevens.

Daarnaast merkt de klager terecht op dat het nalaten om meteen na het eerste verzoek alle relevante informatie te verstrekken, de verdere uitoefening van hun rechten door de betrokkenen onnodig bemoeilijkt. Ofschoon de Geschillenkamer vaststelt dat de verweerder tijdig gevolg heeft gegeven aan de verzoeken, draagt het feit dat de verschafte antwoorden niet van meet af aan volledig waren en dat het voor betrokkenen niet eenvoudig was om daarop te reageren -e.g., teneinde de verstrekte informatie te betwisten dan wel om nadere uitleg te vragen - ertoe bij dat de betrokkenen nodeloos belemmerd werden in de uitoefening van hun rechten.

- 250. Nalatigheid of opzettelijke aard van de inbreuk (artikel 83.2.b) AVG)²⁵⁷ Ten aanzien van de wijze waarop de verweerder *in casu* aan de betrokkenen inzage heeft verleend over de verwerking van hun persoonsgegevens, en met name door enkel de categorieën van ontvangers te vermelden ofschoon de verweerder over de specifieke identiteit van deze ontvangers moet beschikken; door de bronnen niet op exhaustieve wijze mede te delen; en door de antwoorden per post te bezorgen hoewel de verzoeken elektronisch werden ingediend, acht de Geschillenkamer het voldoende bewezen dat de verweerder de artikelen 12 en 15 AVG wegens ernstige nalatigheid heeft overtreden.
- 251. Categorieën van persoonsgegevens waarop de inbreuk betrekking heeft (artikel 83.2.g) AVG) Zoals eerder in deze beslissing vastgesteld, sloegen de omstreden verwerkingen naast de contactgegevens van betrokkenen ook op verscheidene persoonsgegevens waarmee de betrokkenen nadien gesegmenteerd kunnen worden voor direct marketinggerelateerde doeleinden. De aard van de verwerkte persoonsgegevens omvat dus verschillende categorieën, waaronder financiële informatie (gemiddelde inkomen), huisvesting, gezinssamenstelling, evenals socio-demografische en leefstijlgegevens zoals de sociale klasse waartoe betrokkenen behoren.

Hoewel dergelijke persoonsgegevens *prima facie* niet van gevoelige of bijzondere aard zijn, oordeelt de Geschillenkamer dat zij niettemin behoren tot categorieën van

²⁵⁷ Zie randnr. 231 in deze beslissing voor een uitvoerige uiteenzetting van het onderscheid tussen nalatigheid en opzet.

persoonsgegevens waarvan betrokkenen doorgaans niet redelijkerwijs zouden verwachten dat die onrechtstreeks verzameld bij en nadien verwerkt worden door derde partijen.

Categorisering in concreto van de ernst van de overtredingen en bepaling van het juiste startbedrag op basis van de jaaromzet van de verwerkingsverantwoordelijke

- 252. Op basis van de evaluatie van de hierboven uiteengezette criteria wordt de inbreuk geacht van geringe, middelmatige of hoge ernst te zijn. Deze categorieën doen geen afbreuk aan de vraag of er al dan niet een boete kan worden opgelegd.
 - Bij de berekening van de administratieve geldboete voor inbreuken van geringe ernst, zal de toezichthoudende autoriteit het basisbedrag voor verdere berekening vaststellen op een bedrag tussen 0 en 10% van het toepasselijke wettelijke maximum.
 - Bij het berekenen van de administratieve geldboete voor inbreuken van middelmatige ernst zal de toezichthoudende autoriteit het startbedrag voor verdere berekening vaststellen op een bedrag tussen 10 en 20% van het toepasselijke wettelijke maximum.
 - Bij de berekening van de administratieve geldboete voor inbreuken met een hoge ernstgraad zal de toezichthoudende autoriteit het startbedrag voor verdere berekening vaststellen op een bedrag tussen 20 en 100% van het toepasselijke wettelijke maximum²⁵⁸.
- 253. *In casu* oordeelt de Geschillenkamer dat de overtredingen die verband houden met het recht van inzage van de betrokkenen (artikel 15 AVG), van <u>middelmatige</u> ernst zijn. De Geschillenkamer dient derhalve voor de overtredingen die verband houden met de <u>tweede gedraging</u> (vallend onder artikel 83.5 AVG, met middelmatige ernstgraad) een theoretisch uitgangsbedrag voor de verdere berekening van de administratieve boete te hanteren tussen 2.000.000 EUR en 4.000.000 EUR.
- 254. Steunend op de voorgaande beoordeling van de omstandigheden in het licht van artikel 83.2.a), b) en g) AVG²⁵⁹, besluit de Geschillenkamer om een *theoretisch* uitgangsbedrag van 2.800.000 EUR in aanmerking te nemen.
- 255. Rekening houdende met de in de richtlijnen vastgestelde minimum en maximumbedragen per niveau, enerzijds, en de relevante jaaromzet van de verwerkingsverantwoordelijke, anderzijds, besluit de Geschillenkamer *in concreto* om het uiteindelijk uitgangsbedrag voor

²⁵⁸ EDPB - Guidelines 04/2022 on the calculation of administrative fines under the GDPR (v2.0, 24 mei 2023), randnr. 60.

²⁵⁹ Zie randnrs. 230 t.e.m. 232 in deze beslissing.

de <u>tweede categorie</u> van inbreuken (vallend onder artikel 83.5 AVG, met middelmatige ernstgraad) te verlagen naar een *aangepast* uitgangsbedrag van 51.800 EUR²⁶⁰.

Verzwarende en verzachtende factoren

- 256. Na beoordeling van de aard, ernst en duur van de inbreuk, evenals het opzettelijke of nalatige karakter van de inbreuk en de categorieën van betrokken persoonsgegevens, moet de toezichthoudende autoriteit tevens rekening houden met de resterende verzwarende en verzachtende factoren, zoals opgelijst onder artikel 83.2 AVG.
- 257. Mate waarin de verweerder verantwoordelijk is gezien de technische en organisatorische maatregelen die hij heeft uitgevoerd overeenkomstig de artikelen 25 (artikel 83.2.d) AVG) Het staat voor de Geschillenkamer vast, en wordt overigens niet betwist door de verweerder, dat BLACK TIGER BELGIUM ten volle verantwoordelijk is voor het beheer van de website, met inbegrip van het online contactformulier waarmee betrokkenen hun rechten kunnen uitoefenen ten aanzien van de verweerder, alsmede van de wijze waarop de verzoeken van betrokkenen desgevallend ingewilligd worden.
- 258. Overige verzachtende omstandigheden (artikel 83.2.k) AVG) De Geschillenkamer stelt vast dat de verweerder een gecentraliseerd contactformulier aanbiedt op zijn website, waarmee betrokkenen hun verzoeken tot uitoefening van hun rechten onder de AVG kunnen indienen. Dit toont aan dat de verweerder alleszins *beoogt* om de indiening van verzoeken door betrokkenen te faciliteren²⁶¹.

Verder is de Geschillenkamer van mening dat elke verwerkingsverantwoordelijke steeds genoodzaakt is om alle specifieke informatie mee te delen aan de betrokkenen die erom vragen in het kader van hun verzoek tot inzage. De Geschillenkamer is er evenwel van bewust dat het HvJEU pas na de omstreden feiten bevestigd heeft in welke omstandigheden verwerkingsverantwoordelijken de exacte identiteit dan wel de categorieën van ontvangers dienen mee te delen.

Tot slot besluit de Geschillenkamer om de inspanningen van de verweerder, *i.e.*, het feit dat de verweerder daadwerkelijk – doch niet volledig noch in een gangbare elektronische vorm – en tijdig heeft gereageerd op de verzoeken tot inzage, mee in overweging te nemen²⁶².

259. Overige verzwarende omstandigheden (artikel 83.2.k) AVG) — Het voorgaande betekent dat de verweerder tevens zelf bepaalt welke persoonsgegevens, *in casu* identificatie- en contactgegevens, verzameld worden en hierbij zowel de middelen als de doeleinden van de

²⁶⁰ EDPB - Guidelines 04/2022 on the calculation of administrative fines under the GDPR (v2.0, 24 mei 2023), randnr. 65.

²⁶¹ Reactie van de verweerder op het sanctieformulier d.d. 24 november 2023, p. 2, (ii).

²⁶² Ibidem.

verwerking vastlegt. De Geschillenkamer stelt evenwel vast dat de verweerder naast het postadres van betrokkenen eveneens hun elektronische contactgegevens verzamelt, niettegenstaande dat de verweerder bewust opteerde om de verzoeken uitsluitend per post te beantwoorden. Zodoende overtreedt de verweerder het beginsel van minimale gegevensverwerking onder artikel 5.1.c) AVG alsook het beginsel van gegevensbescherming door ontwerp voorzien in artikel 25 AVG. Vermits deze vaststelling echter niet werd onderworpen aan tegensprekelijk debat in het kader van de procedure ten gronde, besluit de Geschillenkamer om het aangepast uitgangsbedrag dan ook <u>niet</u> te verhogen.

Besluit van de Geschillenkamer voor wat betreft de tweede gedraging

- 260. Het geheel van de hierboven uiteengezette elementen rechtvaardigt een doeltreffende, evenredige en afschrikkende sanctie als bedoeld in artikel 83 AVG, rekening houdend met de daarin bepaalde beoordelingscriteria. De Geschillenkamer wijst er voor de goede orde op dat de andere criteria van artikel 83.2 AVG in dit geval niet van dien aard zijn dat zij zouden leiden tot een andere administratieve geldboete dan die welke de Geschillenkamer in het kader van deze beslissing heeft vastgesteld.
- 261. Gelet op de voorgaande beoordeling van de relevante stukken alsmede de omstandigheden eigen aan deze zaak, acht de Geschillenkamer het passend om krachtens artikel 58.2.i) AVG evenals artikelen 100, § 1, 13° WOG en 101 WOG, overeenkomstig artikel 83.2 AVG een administratieve geldboete ter hoogte van 41.440 EUR op te leggen aan de verweerder.
- 262. De Geschillenkamer oordeelt het gerechtvaardigd om, gelet op de specifieke omstandigheden alsmede de bewuste keuze van de verweerder omtrent de wijze waarop verzoeken van betrokkenen afgehandeld werden, een administratieve boete op te leggen met als oogmerk deze gedraging op gepaste wijze te sanctioneren alsook teneinde de verweerder ertoe aan te zetten om verzoeken tot uitoefening van rechten toegekend onder de AVG, in de toekomst niet langer op dergelijke wijze in te willigen. De Geschillenkamer is tevens van mening dat het bedrag van deze geldboete, dat overigens ruim onder het maximumbedrag binnen het toegestane bereik blijft, evenredig is aan de ernst van de inbreuken vervat in de tweede gedraging.

III.2.2.4. Derde gedraging — Nalaten om een beschrijving van de categorieën van betrokkenen en van de categorieën van persoonsgegevens, alsmede om de identiteit van de verwerkingsverantwoordelijken voor wie de verweerder als verwerker optreedt, op te nemen in het verwerkingsregister

<u>Categorisering in abstracto van de overtreding onder artikel 83.4 t.e.m.</u> 83.6 AVG

- 263. De Geschillenkamer stelt vast dat de verweerder nagelaten heeft om naast de vermelding van de categorieën van betrokkenen en van de verwerkte persoonsgegevens ook een omschrijving van deze categorieën op te nemen in zijn register van verwerkingsactiviteiten, zoals nochtans uitdrukkelijk voorgeschreven in artikel 30 AVG. Daarnaast heeft de verweerder artikel 30 AVG geschonden door na te laten om de identiteit van verwerkingsverantwoordelijken, voor wie de verweerder als verwerker optreedt, te documenteren in het gecentraliseerde verwerkingsregister. Dienaangaande herinnert de Geschillenkamer eraan dat het register van verwerkingsactiviteiten een essentieel en centraal bestand is, dat elke verwerkingsverantwoordelijke die hiertoe verplicht is onder artikel 30 AVG op passende wijze dient op te stellen alsook aan te vullen, en op aanvraag moet kunnen voorleggen aan de toezichthouder. Dit is dan ook de reden waarom de EUwetgever uitdrukkelijk de mogelijkheid heeft voorzien om een boete op te leggen voor het niet nakomen van de voornoemde bepaling, in tegenstelling tot andere beleidsdocumenten die veeleer onder artikel 24 AVG vallen, waarvoor daarentegen geen boete voorzien is onder artikel 83.4 AVG noch onder artikel 83.5 AVG.
- 264. Voor een inbreuk op de verplichtingen van de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerker overeenkomstig artikel 30 AVG kan de Geschillenkamer op grond van artikel 83.4.a) AVG een administratieve geldboete opleggen tot een bedrag van 10.000.000 EUR of, voor een onderneming, tot 2% van de totale wereldwijde jaaromzet in het voorgaande boekjaar indien dat cijfer hoger is.

Ernst van de overtredingen in de voorliggende zaak

265. Overeenkomstig de richtsnoeren van de EDPB en de AVG dienen de toezichthoudende autoriteiten naar behoren rekening te houden met de aard, de ernst en de duur van de overtreding, met inachtneming van de aard, de omvang of het doel van de desbetreffende gegevensverwerking, evenals van het aantal betrokkenen dat wordt getroffen en de omvang van de door hen geleden schade (artikel 83.2.a) AVG); het opzettelijke of nalatige karakter van de inbreuk (artikel 83.2.b) AVG); en de categorieën van persoonsgegevens waarop de inbreuk betrekking heeft (artikel 83.2.g) AVG).

- 266. Aard, ernst en duur van de overtreding (artikel 83.2.a) AVG) De Geschillenkamer wijst erop dat, om de in de AVG vervatte verplichtingen doeltreffend te kunnen toepassen, het van essentieel belang is dat de verwerkingsverantwoordelijke en de verwerkers een volledig en accuraat overzicht bijhouden van de verwerkingen van persoonsgegevens die zij uitvoeren. Dit register is dan ook in de eerste plaats een instrument om de verwerkingsverantwoordelijke of verwerker te helpen bij de naleving van de AVG voor de verschillende gegevensverwerkingen die zij uitvoert omdat het register de belangrijkste kenmerken ervan zichtbaar maakt. De Geschillenkamer is van oordeel dat dit verwerkingsregister een essentieel instrument is in het kader van de reeds vermelde verantwoordingsplicht (artikel 5.2 AVG en artikel 24 AVG) en dat dit register ten grondslag ligt aan alle verplichtingen die de AVG aan de verwerkingsverantwoordelijke en verwerker oplegt. Het is dienvolgens van uiterst belang dat dit volledig en juist is.
- 267. Nalatigheid of opzettelijke aard van de inbreuk (artikel 83.2.b) AVG)²⁶³ In de voorliggende zaak oordeelt de Geschillenkamer dat de inbreuk op artikel 30 AVG te wijten is aan een ernstige nalatigheid zijdens de verwerkingsverantwoordelijke, gelet op de aard van de kernactiviteiten van de verweerder alsook op de verklaringen door de verweerder dat zijn activiteiten in overeenstemming zijn met de AVG.

Categorisering *in concreto* van de ernst van de overtredingen en bepaling van het juiste startbedrag op basis van de jaaromzet van de verwerkingsverantwoordelijke

- 268. Op basis van de evaluatie van de hierboven uiteengezette criteria wordt de inbreuk geacht van geringe, middelmatige of hoge ernst te zijn. Deze categorieën doen geen afbreuk aan de vraag of er al dan niet een boete kan worden opgelegd.
 - Bij de berekening van de administratieve geldboete voor inbreuken van geringe ernst, zal de toezichthoudende autoriteit het basisbedrag voor verdere berekening vaststellen op een bedrag tussen 0 en 10% van het toepasselijke wettelijke maximum.
 - Bij het berekenen van de administratieve geldboete voor inbreuken van middelmatige ernst zal de toezichthoudende autoriteit het startbedrag voor verdere berekening vaststellen op een bedrag tussen 10 en 20% van het toepasselijke wettelijke maximum.
 - Bij de berekening van de administratieve geldboete voor inbreuken met een hoge ernstgraad zal de toezichthoudende autoriteit het startbedrag voor verdere

²⁶³ Zie randnr. 231 in deze beslissing voor een uitvoerige uiteenzetting van het onderscheid tussen nalatigheid en opzet.

berekening vaststellen op een bedrag tussen 20 en 100% van het toepasselijke wettelijke maximum²⁶⁴.

- 269. *In casu* oordeelt de Geschillenkamer dat de overtreding inzake het register van verwerkingsactiviteiten (artikel 30 AVG) van <u>geringe</u> ernst is. De Geschillenkamer dient derhalve voor de overtredingen die verband houden met de <u>derde gedraging</u> (vallend onder artikel 83.4 AVG, met <u>geringe</u> ernstgraad) een theoretisch uitgangsbedrag voor de verdere berekening van de administratieve boete te hanteren van hoogstens 1.000.000 EUR.
- 270. Steunend op de voorgaande beoordeling van de omstandigheden in het licht van artikel 83.2.a), b) en g) AVG²⁶⁵, besluit de Geschillenkamer om een *theoretisch* uitgangsbedrag van 200.000 EUR in aanmerking te nemen.
- 271. Rekening houdende met de in de richtlijnen vastgestelde minimum en maximumbedragen per niveau, enerzijds, en de relevante jaaromzet van de verwerkingsverantwoordelijke, anderzijds, besluit de Geschillenkamer *in concreto* om het uiteindelijk uitgangsbedrag voor de <u>derde categorie</u> van inbreuken (vallend onder artikel 83.4 AVG, met geringe ernstgraad) te verlagen naar een *aangepast* uitgangsbedrag van 3.700 EUR²⁶⁶.

Verzwarende en verzachtende factoren

272. Na beoordeling van de aard, ernst en duur van de inbreuk, evenals het opzettelijke of nalatige karakter van de inbreuk en de categorieën van betrokken persoonsgegevens, moet de toezichthoudende autoriteit tevens rekening houden met de resterende verzwarende en verzachtende factoren, zoals opgelijst onder artikel 83.2 AVG.

Gelet op de specifieke aard van deze overtreding, en bij gebrek aan opmerkingen hieromtrent vanwege de verweerder, neemt de Geschillenkamer geen verdere verzwarende of verzachtende omstandigheden in aanmerking.

Besluit van de Geschillenkamer voor wat betreft de derde gedraging

273. Het geheel van de hierboven uiteengezette elementen rechtvaardigt een doeltreffende, evenredige en afschrikkende sanctie als bedoeld in artikel 83 AVG, rekening houdend met de daarin bepaalde beoordelingscriteria. De Geschillenkamer wijst er voor de goede orde op dat de andere criteria van artikel 83.2 AVG in dit geval niet van dien aard zijn dat zij zouden leiden tot een andere administratieve geldboete dan die welke de Geschillenkamer in het kader van deze beslissing heeft vastgesteld.

²⁶⁴ EDPB - Guidelines 04/2022 on the calculation of administrative fines under the GDPR (v2.0, 24 mei 2023), randnr. 60.

²⁶⁵ Zie randnrs. 230 t.e.m. 232 in deze beslissing.

²⁶⁶ EDPB – Guidelines 04/2022 on the calculation of administrative fines under the GDPR (v2.0, 24 mei 2023), randnr. 65.

274. Gelet op de voorgaande beoordeling van de relevante stukken alsmede de omstandigheden eigen aan deze zaak, acht de Geschillenkamer het passend om krachtens artikel 58.2.i) AVG evenals artikelen 100, § 1, 13° WOG en 101 WOG, overeenkomstig artikel 83.2 AVG een administratieve geldboete ter hoogte van 3.700 EUR op te leggen aan de verweerder voor de overtreding van artikel 30 AVG wegens het niet bijhouden van een exhaustief en voldoende gedetailleerd register van verwerkingsactiviteiten.

III.3. Overige grieven

275. De Geschillenkamer besluit om de overige grieven en vaststellingen van de Inspectiedienst²⁶⁷ niet te weerhouden, daar de Geschillenkamer op basis van de feiten en de stukken uit het dossier niet tot de conclusie kan komen dat er sprake is van een inbreuk op de AVG. Deze grieven en vaststellingen door de Inspectiedienst worden bijgevolg als kennelijk ongegrond beschouwd in de zin van artikel 57.4 van de AVG²⁶⁸.

IV. Publicatie van de beslissing

276. Gelet op het belang van transparantie met betrekking tot de besluitvorming van de Geschillenkamer, wordt deze beslissing gepubliceerd op de website van de Gegevensbeschermingsautoriteit met vermelding van de identificatiegegevens van de verweerder, gelet op het algemeen belang van onderhavige beslissing, enerzijds, en de onvermijdelijke heridentificatie van de verweerder in geval van pseudonimisering, anderzijds. Het is daarentegen niet nodig dat de identificatiegegevens van de klagers bij deze publicatie worden bekendgemaakt.

²⁶⁷ Zie randnrs. 192, 196, 199 en 202 in deze beslissing.

²⁶⁸ Zie punt 3.1.A.2 van het Sepotbeleid van de Geschillenkamer d.d. 18 juni 2021, te raadplegen via https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/sepotbeleid-van-de-geschillenkamer.pdf.

OM DEZE REDENEN,

beslist de Geschillenkamer van de Gegevensbeschermingsautoriteit, na beraadslaging, om:

- Op grond van artikel 58.2.d) AVG alsmede artikel 100, §1, 8° en 9° WOG, de verweerder te gelasten om de overtreding van artikel 5.1 AVG, artikel 6.1 AVG, artikel 12.1 AVG, alsook artikel 14.1 en 14.2 AVG, in het kader van de B2B Data Quality dienstverlening, te beëindigen en beëindigd te houden totdat de verwerking in overeenstemming wordt gebracht met de AVG, door de verwerking van persoonsgegevens in de Spectron databank te staken, alvorens de betrokkenen van wie de verweerder over contactgegevens beschikt proactief en individueel in kennis te stellen van de verwerking van hun persoonsgegevens door de verweerder. Hierbij dient de verweerder eveneens de betrokkenen gedurende een periode van drie maanden vanaf de informatieverstrekking de gelegenheid te geven om op eenvoudige en effectieve wijze bezwaar te maken tegen de verwerking van hun persoonsgegevens, alvorens de verwerking te hervatten. Wat de andere categorieën van betrokkenen betreft, waarvan de verweerder geen contactgegevens in zijn bezit heeft, besluit de Geschillenkamer om, bij gebrek aan een rechtmatige verwerkingsgrond, de verwerking van hun persoonsgegevens definitief te verbieden.
- Op grond van artikel 58.2.d) AVG alsmede artikel 100, § 1, 9° WOG, de verweerder te gelasten om aan de overtreding van artikel 5.1 en 5.2 AVG, artikel 24.1 AVG alsook artikel 25.1 en 25.2 AVG te remediëren door passende technische en organisatorische maatregelen te nemen opdat de bewaarperiode van de persoonsgegevens die de verweerder uitsluitend verder mag verwerken op voorwaarde dat er aan het vorig bevel is voldaan in verhouding komt te staan tot de doeleinden van de verwerking, en opdat de verweerder in het kader van zijn huidige Data Quality dienstverlening enkel de meest actuele persoonsgegevens bijhoudt van betrokkenen, zoals vereist door het beginsel van minimale gegevensverwerking. Daarnaast beveelt de Geschillenkamer de verweerder om de huidige documentatie in verband met de verwerking van persoonsgegevens en de naleving van de AVG aan te vullen dan wel aan te passen, teneinde rekening te houden met de werkelijke omstandigheden waarin de verweerder persoonsgegevens verwerkt en zodoende de verantwoordingsplicht die op de verweerder rust, na te komen.

- Op grond van artikel 58.2.d) AVG alsmede artikel 100, § 1, 9° WOG, de verweerder te gelasten om aan de overtreding van artikel 30.1.c) AVG evenals artikel 30.2 AVG te remediëren door het register van verwerkingsactiviteiten aan te vullen met een duidelijke omschrijving van de categorieën van persoonsgegevens en van betrokkenen, alsook door alle verwerkingsverantwoordelijken ten behoeve van dewelke de verweerder als verwerker meent op te treden, bij naam te vermelden.
- Op grond van artikel 58.2.d) AVG alsmede artikel 100, § 1, 9° WOG, de verweerder te gelasten om binnen een termijn van drie maanden na de kennisgeving van de beslissing het bewijs van de verwezenlijking van de voormelde nalevingsmaatregelen voor te leggen aan de Geschillenkamer.
- Op grond van artikel 58.2.i) AVG evenals artikelen 100, § 1, 13° WOG en 101 WOG, overeenkomstig artikel 83.2 AVG een administratieve geldboete ter hoogte van 129.500 EUR op te leggen aan de verweerder wegens de schending van artikel 5 AVG; artikel 6 AVG; artikel 12 AVG; artikel 14 AVG; artikel 24 AVG en artikel 25 AVG.
- Op grond van artikel 58.2.i) AVG evenals artikelen 100, § 1, 13° WOG en 101 WOG, overeenkomstig artikel 83.2 AVG een administratieve geldboete ter hoogte van 41.440 EUR op te leggen aan de verweerder wegens de schending van artikel 12 AVG en artikel 15 AVG.
- Op grond van artikel 58.2.i) AVG evenals artikelen 100, § 1, 13° WOG en 101 WOG, overeenkomstig artikel 83.2 AVG een administratieve geldboete ter hoogte van 3.700 EUR op te leggen aan de verweerder wegens de schending van artikel 30 AVG.

Tegen deze beslissing kan op grond van artikel 108, § 1 WOG, beroep worden aangetekend binnen een termijn van dertig dagen, vanaf de kennisgeving, bij het Marktenhof, met de Gegevensbeschermingsautoriteit als verweerder.

(get). Hielke HIJMANS

Voorzitter van de Geschillenkamer